

**Premik
na
dolgi
poti**

BREDA PAHOR

Seznam je se vedno dol, vendar se počasi krajša. Na kratko bi mu lahko rekli spisek upravičenih zahtev Slovencev v Italiji, organsko obliko pa so mu v nujni sintezi dali predstavniki slovenske manjšine, ko so se lani približno ob tem času pripravljali na srečanje s podtajnikom Fassinom. Iz kategorije »odprtih ran« v kategorijo »rešenih problemov« sta v enoletnem obdobju presla ureditev statusa dvojezičnega solskega centra v Spetru in medsebojno (slovensko-italijansko) priznanje diplom. Lahko bi sicer takoj oporekali, da je samo prvo sodilo v najozji krog življenjskih problemov (priznanje sole sicer se ne zagotavlja finančnega kritja za vse potrebe), nerešena ostaja še vrsta vprašanj, za rešitev katerih se slovenska manjšina dokaj enotno zavzema že leta oz. desetletja.

Nad vsemi vprašanji se postavlja sprejetje globalnega zaščitnega zakona, kateremu v manjšini se vedno radi pripisujemo nekakšno magično moč odrešitelja vseh težav in tegob. Pomen zakona je nedvoumen, nesporno pa je tudi, da si s tem zakonom, ko bo manjšina končno lahko računala nanj, ne bo zagotovila lagodnega in polnokrvnega življenja za vselej. Zavedajoč se tega, pa si je treba zakon najprej zagotoviti. Kot je včeraj dejal podtajnik Fassino, bi morali v naslednjih tednih iz obstoječih osnutkov pripraviti enotno besedilo in nato soociti mnenja o tako izdelanem tekstu. Svoje naj bi povedali tudi predstavniki manjšine, ko bodo poklicani v Rim.

V naslednjih tednih bi se moralo za manjšino zgoditi se marsikaj pozitivnega, na primer parlament bi moral odobriti popravke oz. zakonske osnutke, ki naj bi navrgli nekaj prepotrebni in nacelema že zagotovljenih sredstev. Vendar z zagotovili danes ne prides daleč, predvsem pa ne do bancnih posojil. V zadnjem času je osnovna značilnost našega vsakdana postal nenehen boj za obstanek, ki pa ima med številnimi negativnimi posledicami tudi pozitivno plat: menda smo le postali stvarnejši. In v tem duhu lahko gledamo na postopno krajšanje našega dolgega seznama »odprtih vprašanj«. Pomembno pa je, da slovenska manjšina ne sodeluje samo kot včasih bolj včasih manj zazeljena gostja »višjih srečanj«, temveč da hoče in zna avtonomno zastopati lastne interese.

TRST / NA VČERAJSNJEM DELOVNEM SREČANJU S PREDSTAVNIKI MANJŠINE

Fassino potrdil obvezo vlade glede zaščitnega zakona

Na srečanju je tudi navedel konkretne poteze o specifičnih vprašanjih

TRST - Koristno srečanje pretežno delovnega značaja, na katerem je podtajnik Fassino s predstavniki slovenske manjšine v Italiji pregledal, kako poteka reševanje vrste vprašanj, ki jih je predstavništvo pred letom strnilo v enoten dokument. Najprej je seveda prišel na vrsto zaščitni zakon, glede katerega je Fassino dejal, da je vlada za njegovo cimpresnjo odobritev. Nato je navedel vrsto konkretnih potez, ki se nanašajo na specifična vprašanja (GM, PD, čezmejna televizija). V zvezi s slovensko-italijanskimi odnosi pa je poudaril, da so na zelo visoki ravni. Povedal je še, da je glede schengenskega sporazuma Italija pripravljena skleniti poseben dogovor s Slovenijo.

Na 3. strani

TRST / SODELOVANJE V OKVIRU SEP

Organizirano proti kriminalu

Sklep prve konference predsednikov parlamentov SEP

TRST - S sprejetjem dokumentov o krepitvi demokratičnih ustanov v Evropi in skupnem boju proti organiziranemu kriminalu se je včeraj zaključila prva konferenca predsednikov parlamentov Srednjeevropske pobude (SEP). Glede slednje vprašanja je imel glavno poročilo predsednik italijanske poslanske zbornice Violante, ki je opozoril na zastrašujoč obseg organiziranega kriminala v Evropi in v svetu, nujno je zato tvorno sodelovanje.

Na 2. strani

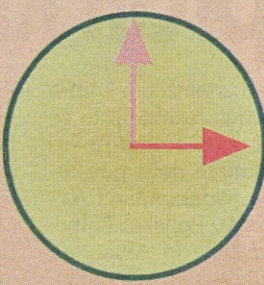
Aretacija Pannelle in šestih somišljenikov

RIM - Sinoci je policija aretirala Marca Pannello in šest drugih pripadnikov njegovega gibanja zaradi posesti in brezplačnega razdeljevanja mamila z namenom, da bi ljudi navajali k njegovi uporabi. Za vseh šest je sodnik odredil hišni pripor. Pannella je kot že večkrat doslej priredil javno manifestacijo za legalizacijo lahkih mamil. Med včerajšnjim shodom je policija skupno zaplenila 144 doz qioroma 130 gramov hasisa. Vest o aretaciji je sinoci potrdilo vodstvo liste Pannella.

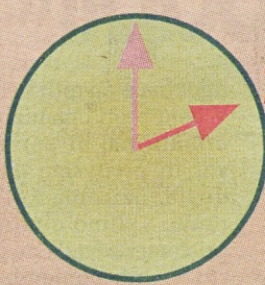
Na shodu v Rimu 200 tisoč ljudi

RIM - Več kot 200 tisoč ljudi se je včeraj udeležilo manifestacije v podporo stališč Stranke komunistične prenovne o socialni državi in zmanjšanju delovnih urnikov. Geslo »Dvignimo glavo« nazorno označuje željo stranke, da bi utrdila svoj položaj »antagonistične levice« v odnosu s reformistično levico. Gre za manifestacijo, je poudaril sam tajnik Bertinotti, ki naj na osnovi dogovora z vlado utrdi sporazum in utre pot politiki reform.

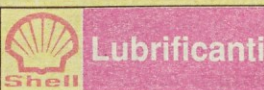
Od danes spet sončna ura

Ob 3. uri smo kazalce pomaknili za uro nazaj.

La Combustibile S.R.L.
34018 TRST - DOMJO 38 - Tel. 820331 - 810252

Izkušnost najboljšega na svetu

- diesel goriva
- plinsko olje za ogrevanje
- motorna olja
- les in premog za kurjavo

PEČI IN ŠTEDILNIKI NA DRVA IN PREMOG

OPREMA KOPALNIC

olimpia

ZADNJE NOVOSTI:

- sanitarije in oprema
- kabine za tuširanje po meri
- kadi za hidromasaže
- kopalniško pohištvo po meri
- talne in stenske keramične ploščice
- material za ogrevalne, plinske, vodovodne in električne napeljave
- gorilniki in grelci z inštalacijo
- projektiranje in popravila

TRST, Ulica Bramante 10, tel. 040/309502

OPČINE, Ulica della Vena 8/1, tel. 040/215361

PARKIRIŠČE ZA KUPCE - ODPRTO OB SOBOTAH

Guštin Car Point

* AVTORADIO *

CLARION PANASONIC PIONEER
BLAUPUNKT SONY KENWOOD ALPINE

KLIMA - DODATNA OPREMA
ALARMNE NAPRAVE - TELEFONI

PNEVMATIKE - LITA PLATISCA
MEHANIZMI ZA ELEK. ODPIRANJE STEKEL
(z montažo)

OPČINE (Trst)

Ul. Carsia, 45/2a Tel. 211235

50 metrov od pooblašene avtokaroserije Guštin

Odprto vsak dan tudi ob NEDELJAH ZJUTRAJ

florgiulia

Široka izbira KRIZANTEM v posodah in odrezanih.
• LASTNA PROIZVODNJA •

STARANCAN - Ulica Acacie 5 - Tel. 0491-481715

ITALNOVA

za ženske:

- * dežni plašči
- * suknje
- * parka
- * krila
- * pletenine

tudi za močnejše postave do 70

TRST, trg Ospedale 7

Guštin Car Point

* AVTORADIO *

CLARION PANASONIC PIONEER
BLAUPUNKT SONY KENWOOD ALPINE

KLIMA - DODATNA OPREMA
ALARMNE NAPRAVE - TELEFONI

PNEVMATIKE - LITA PLATISCA
MEHANIZMI ZA ELEK. ODPIRANJE STEKEL
(z montažo)

OPČINE (Trst)

Ul. Carsia, 45/2a Tel. 211235

50 metrov od pooblašene avtokaroserije Guštin

EVROPSKA UNIJA / OPOLNOČI SO ZAČELE VELJATI »ODPRTE MEJE«

Od polnoči tudi Italija v schengenskem prostoru

Minister Dini zagotavlja, da je država pripravljena

BRUSELJ, RIM - Schengenski sporazum o prostem prehajanju meja znotraj Evropske unije (oziroma med državami, ki so ta dogovor podpisale), ki je postal z današnjim dnevom operativen tudi v Italiji, je v središču razprave in tudi polemike o varnosti italijanskih meja. Italija se namreč vključuje v schengensko območje s približno triletno zamudo, ker je morala prej izvesti vrsto priprav, čeprav ima razmeroma zelo kratko zunanjo mejo, in to zgolj s Slovenijo. Na tej meji bodo schengenske norme začele veljati se 1. decembra, od danes pa zadevajo samo letališča, torej letalski promet z državami podpisnicami sporazuma. V 22 mesecih priprav je Italija v informatizacijo sistema vstopnih dovoljenj (vizumov) vložila okrog 40 milijard lir.

Evropski komisar Mario Monti je izrazil veliko zadovoljstvo nad vstopom Italije v schengensko območje, čeprav je opozoril, da to prinaša tudi velike odgovornosti, posebno kar zadeva hiter sprejem novih ukrepov za boj proti nelegalni imigraciji. Italija je namreč obvezana, da schengenski prostoru zagotovi dobre varnostne pogoje, zato mora nujno okrepiti ukrepe proti nelegalnemu priseljevanju, je poudaril evropski komisar.

Lamberto Dini, ki se v Luksemburgu udeležuje vrha zunanjih ministrov Evropske unije o njeni širitvi, pa je zavrnil kritike, po katerih naj bi Ita-

lija ne bila pripravljena na Schengen. Ne samo, da smo pripravljeni, smo dobro pripravljeni, je dejal, kar dokazuje tudi preverjanje, ki ga je na italijanskih mejah izvedel schengenski odbor. Dini je tako odgovoril predvsem na kritiko, ki jo je včeraj Italiji namenil britanski dnevnik Daily Telegraph, ko je pisal o možnem »nekontroliranem plazu imigrantov«, ki naj bi prihajal skozi Italijo in nosil s seboj kriminalce, pa tudi bolezn. Casnik se je nanasal predvsem na objektivno težavno nadzorovanje dolgih italijanskih obal in na dejstvo, da je v Italiji približno 700 tisoč nelegalnih pribežnikov, vendar je šef Farnesine natančneje zavrnil kot neutemeljena in torej zlonamerna.

MANJŠINE / RTV PROGRAMI

V veljavi konvencije za oddaje v jezikih manjšin

RIM - V petkovi številki uradnega vestnika je bil objavljen odlok, s katerim je predsednik republike odobril konvencije, ki jih je javna radiotelevizijska hiša RAI sklenila junija letos s predsedstvom vlade in ki zadevajo radijske in televizijske programe za tujino in za jezikovne manjšine na Južnem Tirolskem, v Dolini Aosta in v Furlaniji - Julijski krajini.

Za programe, ki so namenjeni za oddajanje v tujini, je predvideno 700 ur na leto za TV in 1380 ur za radio, predsedstvo vlade pa bo v ta namen zagotovilo 36 milijard lir. Za oddaje v nemškem jeziku je predvideno 4716 ur za radio in 550 za TV, za oddaje v ladinskini 352 ur za radio in 39 za TV (prispevek 29 milijard lir), za programe v francoskem jeziku predvideva konvencija 110 ur letno za radio in 78 ur za TV (prispevek 4 milijarde lir). Za Furlanijo-Julijsko krajino predvideva konvencija 4517 ur radijskega oddajanja v slovenskem jeziku in 1667 ur radijskega programa v italijanskini, za kar bo vlada prispevala približno 7 milijard lir.

TRST / RAZGOVOR Z NOVINARJI

Skupno preseči Schengen

Fassino o italijanski pripravljenosti za sporazum s Slovenijo

TRST - V razgovoru z novinarji po včerajšnjem srečanju s predstavniki slovenske manjšine v Italiji je podtajnik Fassino načel vrsto vprašanj v zvezi z odnosi med Slovenijo in Italijo. Tako je glede schengenskega sporazuma izpostavil pripravljenost italijanske vlade, da s Slovenijo sklene bilateralni dogovor o tekočih prometnih zvezah med državama, da bi se tako izognili negativnim posledicam, ki

jih schengenski sporazum prinaša na »zunanjih mejah« EU. V teznji po čim bolj ponostavljenih normah za prehajanje državnih meja so bili že ukinjeni vizumi in tudi obveza potnega lista (dovolj je osebna izkaznica), v novih pogojih so potrebni nove rešitve, ki ne bi zaustavile toka prehodov. Italijanska vlada razmislija o uvedbi »tretjega kanala«, se pravi posebnega za sloven-

ske državljane (ob tistem za državljane članic EU in tistem za vse ostale). Kot je naglasil Fassino, politična volja obstaja, vprašanje je treba dodelati tehnično. Vsekakor, je še enkrat poudaril podtajnik Fassino, so odnosi med državama odlični, kar je razvidno tudi iz vrste dogovorov na bilateralni ravni kot tudi sodelovanja pri evropskih gospodarskih projektih. (bip)

KONFERENCA PREDSEDNIKOV PARLAMENTOV

SEP instrument sodelovanja

Konferenco sta vodila Fisichella in Violante

TRST - Z razpravo o suverenosti nacionalnih parlamentov v razmerju do mednarodnih institucij in lokalne samouprave se je v Trstu začel včeraj uradni del prve konference predsednikov parlamentov držav srednjeevropske pobude (SEP), ki sta jo vodila podpredsednik senata Fisichella in predsednik poslanske zbornice Violante. Slovenijo sta na njej zastopala predsednik državnega zbora Janez Podobnik in vodja delegacije slovenskega parlamenta v parlamentarni konferenci Srednjeevropske pobude Franc Zagoren.

Konferenco, ki jo sestavlja 76 predstavnikov parlamentov 16 držav članic, tokratnega zasedanja pa sta se kot opazovalki udeležili se parlamentarni delegaciji Azejbardžana in Grčije, je odprl podpredsednik italijanskega senata Domenico Fisichella. V uvodnem nagovoru je podpredsednik zgornjega doma italijanskega parlamenta poudaril simbolni pomen Trsta za Italijo v preteklosti, v prihodnje pa kot predhodnico neke nove vrste patriotizma, ki bo odražal solidarnost med narodi, uveljavljanje razlikosti in sožitja med različnimi tradicijami ter kulturami. V SEP pa vidi nepogrešljiv instrument ekonomskega sodelovanja med srednjeevropskimi demokracijami, za mnoge od teh je to pomembna etapa v procesu vključevanja v EU. Konkretno oblike in rezultate sodelovanja v okviru SEP je orisal direktor njenega informacij-

ske-dokumentacijskega centra s sedežem v Trstu Paul Hartig, ki se je spomnil pred nedavnim umrlega senatorja Darka Bratine. Uvod v prvo obravnavano temo je podal pred nekaj dnevi izvoljeni novi predsednik poljskega sejma Maciej Plazynski. Nasprotoval je pogostemu mnenju, da naj bi državni parlamenti v prihodnje izgubili svojo sedanjost vlogu. Zavzel se je za uveljavljanje načela subsidiarnosti in uravnoteženih pristojnosti v razmerju med lokalno skupnostjo in državno oblastjo. To je po njegovem prepričanju tudi eden najboljših načinov reformiranja sedanjosti države. V Evropi, je dejal, ne potrebujemo držav, ki bi skrbela za vse, pač pa partnerko pri uresničevanju lokalnih iniciativ.

Predsednik slovenskega parlamenta Janez Podobnik je v svojem prispevku med drugim menil, da se prav skozi načelo subsidiarnosti najbolj nakazuje pomen sodobne demokracije. Nacionalni parlament naj bi ob tem skrbel za krepitev nacionalne identitete kot ene največjih bogastev demokratične Evrope in za sprejemanje takšne zakonodaje, ki bo na podlagi načela subsidiarnosti omogočala učinkovito delovanje lokalnih skupnosti.

V razpravi o prvi temi konference se je k besedi sicer priglasilo deset govorcev, po krajši dopoldanski prekinitvi pa so udeleženci današnje konference presli na obravnavo teme o vlogi parlamentov v boju proti organiziranemu kriminalu. (STA)

NOVICE

Guverner Fazio jutri gostitelj jesenskega vrha bankirjev

RIM - Kreditna dejavnost, politika obrestnih stopenj in še vrsta drugih poglavij monetarne politike bo jutri v središču tradicionalnega jesenskega vrha italijanskih bankirjev v palaci Koch, sedežu Banke Italije. Vodje največjih bank, ki se trenutno ukvarjajo s perečimi reorganizacijskimi problemi v perspektivi uvedbe evra, bodo z guvernerjem razpravljali o rešitvah za pospešitev teh priprav, kajti Fazio je prepričan, da je italijanski bančni sistem v zamudi in da tvega, da bo prišel na »zmenek« s skupno valuto nepripravljen. Bankirji bodo razpravljali tudi o konjunkturi situaciji, o povečanju kakovosti in popestritvi bančnih storitev in o organizacijskem prilaganju bank zahtevam trga.

V prometnih nesrečah umre 9.000 Italijanov letno

FIUGGI - V Italiji umre letno v prometnih nesrečah 9.000 ljudi, varnostne pasove pa uporablja komaj 30 odstotkov italijanskih voznikov. Podatke je na posvetu o prometnem izobraževanju podal zdravstveni konzulent avtomobilskega kluba ACI Andrea Costanzo, ki je izpostavil tudi probleme prve pomoči. V avtošolah poučujejo prvo pomoč instruktorji, ki za to niso usposobljeni, namesto da bi to nalogo zaupali zdravnikom, je dejal Costanzo. Znano je, da so prvi trenutki po nesreči velikokrat usodni za preživetje ponesrečenca, zato je pravilna prva pomoč temeljnega pomena, je opozoril Costanzo, ki je postregel tudi s podatkom, da 50% ponesrečenec umre v prvih 24 urah po nesreči, 15% jih umre od drugega do sedmega dne, 30% pa v obdobju od konca prvega tedna do 30. dne po nesreči.

KONFERENCA SEP SPREJELA DVE RESOLUCIJI

»Tržaški papir« za boj proti kriminalu

TRST - S sprejetjem resolucije se je zvečer končala prva konferenca predsednikov parlamentov držav članic SEP.

V svojih razpravah so vsi govorniki na konferenci soglasali, da se je naraščajočemu organiziranemu kriminalu mogoče in potrebno upreti s še tesnejšim mednarodnim sodelovanjem zlasti vseh represivnih državnih organov, s harmonizacijo ustrezne zakonodaje, s kar najtesnejšo koordinacijo državnih ukrepov ter s pridobivanjem široke podpore javnosti zanje.

Predsednik državnega zbora Janez Podobnik (na sliki v sredi) je v svojem prispevku med drugim menil, da gre na razmah organiziranega kriminala v zadnjih letih v Sloveniji gledati kot na negativni stranski produkt večje demokratizacije, večje odprtosti države, uvedbe tržnega gospodarstva in vključevanja v Evropo. Tudi v Sloveniji si pripadniki kriminalnih družb prizadevajo za vstop v institucionalne državne in politične kroge, vendar doslej brez večjih uspehov. Pač pa kot povsod po svetu tudi v Sloveniji postaja nedovoljena

trgovina z mamili velik problem. V boju proti organiziranemu kriminalu naj bi parlamenti ustvarjali predvsem pozitivno vzdušje, oziroma kot temu sam pravi, »klimo civilne morale«, pri čemer seveda ne gre zanemariti vedno pomembnejše vloge

sodstva in učinkovitega pravnega sistema. Ob tem se je še vprašal, kako v teh prizadevanjih preprečiti zastaranje gospodarskih kriminalnih dejanj.

Ob koncu so udeleženci konference sprejeli dve resoluciji in se dogovorili za ustanovitev in sestavo sedemčlanske delovne skupine (v njej so parlamentarci Avstrije, Madžarske, Poljske, Italije, Ukrajine, Romunije in Albanije), ki bo do naslednjega zasedanja, predvidoma konec oktobra prihodnje leto v avstrijskem Gradcu, pripravila osnutek dokumenta za razpravo.

V resoluciji o utrjevanju demokratičnih institucij v Evropi je govor o nepogrešljivi vlogi evropskih mednarodnih organizacij pri spodbujanju vsestranskega razvoja mladih demokracij. Izražena je zaskrbljenost nad političnimi dogodki v Belorusiji, katere edini svobodno izvoljeni parlament leta 1995 mednarodne organizacije in EU ne priznavajo. V resoluciji je tudi predlog, naj bi konference postale redne, vsako leto posvečene praviloma le eni glavnemu temi.

Resolucija o problemih organiziranega kriminala oz. Tržaški papir o organiziranem kriminalu govori o bodočih ukrepih za uspešno zatiranje kriminala. Med drugim predvideva ustanavljanje parlamentarnih teles za analizo pojavnih oblik in razsirjenosti organiziranega kriminala, oblikovanje ustreznih zakonodaj in nadzor izvrševanja, parlamenti in vlade so pozvani k boju proti korupciji ter tudi k organiziranju mednarodne mreže konkretnih oblik sodelovanja za zatiranje organiziranega kriminala. V tem smislu je del resolucije tudi sklep, da se z zaključki tržaške konference seznani vse mednarodne evropske organizacije, med njimi tudi Svet Evrope, Svet baltičskih držav ter Svet za sodelovanje držav ob Črnem morju. Ob sprejemanju resolucije so vanjo uvrstili še sklep, da informacijsko-dokumentacijski center SEP postane mesto, preko katerega si bodo države članice odšle redno izmenjavale informacije, ki zadevajo organizirani kriminal. (Ribi Kovšca - STA)

TRST / SREČANJE MED PODTAJNIKOM FASSINOM IN PREDSTAVNIŠTVOM SLOVENCEV V ITALIJI

Koristen pregled reševanja problemov slovenske manjšine

Podtajnik zagotovil podporo italijanske vlade čimprejšnji odobritvi zaščitnega zakona

TRST - Koristno srečanje, na katerem so pregledali, kaj je bilo v konkretnem narejenega oz. je v teku glede reševanja številnih odprtih vprašanj slovenske manjšine v Italiji, ki jih je skupno predstavništvo pred dobrim letom strnilo v dokument in ga izročilo podtajniku pri zunanem ministrstvu Fassinu. Včerajšnji sogovorniki srečanja na trzaski prefek-

turi, na eni strani dolge miže je sedel podtajnik Fassino s sodelavci, na drugi pa osem predstavnikov Slovencev v FJK, so bili nad delovnim značajem srečanja dokaj zadovoljni, saj je bilo nanizanih vrsto konkretnih pobud, ki se nanasajo na ključne probleme. Predstavništvu manjšine, v katerem so bili Giorgio Banchig (Slovenci videmske pokrajine), Martin Breclj (SSK), Miloš Budin (DSL), Klavdij Kofol (Demokratski forum), Jole Namor (Slovenci videmske pokrajine), Sergij Pahor (SSO), Rudi Pavšič (SKGZ) in Stojan Spetič (SKP), pa je Fassino tudi izrazil zadovoljstvo zaradi odličnih odnosov med Italijo in Slovenijo.

Najprej je bil na vrsti zaščitni zakon: Fassino je zagotovil pripravljenost italijanske vlade, da se glede tega opravi vse potrebno. Poročevalcu Maselliju, ki pa se trenutno še vedno posveča zakonu o tujih priseljencih, bo dana naloga sestaviti enoten tekst iz petih obstoječih predlogov, nakar bo pripravljen program avdicij, na katerih bodo predstavniki manjšine povedali svoje mnenje o pripravljenem besedilu. Med točkami, ki so bile lani še med odprtimi vprašanji, sta dve rešeni, je naglasil Fassino, in sicer priznanje dvojezičnega solskega centra v Spetru in ratifikacija medsebojnega (italijansko-slovenskega) priznanja diplom. V zvezi z Glasbeno matico smo po Fassinu blizu rešitve, GM naj bi postala slovenska sekcija trzaskega konserva-

torija Tartini s statusom ločene sekcije z lastnim sedezem. Glede Primorskega dnevnika je podtajnik povedal, da bo parlament v naslednjem tednu izglasoval tudi popravek, na osnovi katerega mu bo izplačan zaradi spornega tolmačenja zakonskih določil. Nakar je v pripravi zakon (vlada pripravlja zakonski osnutek, ki bo sel v parlamentarno obravnavo), ki obnavlja nadaljnjo triletno veljavo s finansiranjem tako imenovanega zakona o obmejnih območjih (predvidenih je osem milijard lir). V teku so tudi pogovori s pripravami za ureditev čezmejne televizije, kot tudi o novem založniškem zakonu, v zvezi z obema vprašanjema bodo v Rimu srečanja posameznih podtajnikov s predstavniki manjšine. V zvezi s slovensko-italijanskim sodelovanjem pa je Fassino se naglasil pomen dogovorjenih programov, ki jih bodo krili evropski fond, se enkrat je podčrtal, da Italija podpira prizadevanja Slovenije za vstop v EU in Nato, veliko zadovoljstvo pa je izrazil nad imenovanjem Franca Jurija za podtajnika na zunanem ministrstvu Slovenije, kar je po njegovi oceni tudi priznanje za italijansko manjšino v Sloveniji.

Na nekatere pripombe predstavnikov manjšine je Fassino glede zaščitnega zakona se povedal, da mora besedilo sicer dobiti čim sirso podporo parlamenta, vendar se vsebinsko ne sme izroditi. Glede zajamčenega zastopstva

Skupno predstavništvo med srečanjem s podtajnikom Fassinom (foto KROMA)

pa je dejal, da bo vprašanej predal D'Alema v svojstvu predsednika dvodomne komisije za ustavne reforme. Za nova srečanja se niso dogovorili, vendar je Fassino zagotovil, da se bo udeležil posameznih »tematskih« srečanj v Rimu (avdicije o zaščitnem zakonu, čezmejna televizija, zakom o založništvu), tako da bo veliko možnosti za soocene mnenj o konkretnih vprašanjih.

Breda Pahor

TRST / ENAKE MOŽNOSTI

Nič več »ločene politike« za moške in ženske ...

TRST - S posegom ministrice za enake možnosti Anne Finocchiaro se je včeraj na sedežu deželne sveta končal posvet o »politiki za ženske v novih italijanskih dezelah«. Zastopnica Prodijske vlade je predstavila projekt polnopravnega in enakopravnega vključevanja žensk v politična dogajanja, pri čemer je omenila npr. pogajanja o reformi socialne države, ki sploh ne upoštevajo vloge in težav žensk delavk ali upokojenk.

Finocchiarova, ki pripada Demokratični stranki levice, se je po posvetu srečala z županom Riccardom Illyjem, s katerim se je pogovarjala o prisotnosti in vlogi žensk v javnih upravah, v tem primeru v trzaskem občinskem odboru in skupščini. Illy je predstavnik Prodijske vlade pojasnil, da so imele ženske vedno po-

membno vlogo v občinskih telesih.

Na posvetu o enakih možnostih so, kot izhaja iz naslova, izpostavili predvsem vlogo žensk v deželnih upravah, v luci federalistične ureditve Italije. Tudi pri snovanju nove državne ureditve se pogostoma pozablja na ženske in na doprinos, ki jih lahko le-te nudijo pri ustavnih in sistemskih reformah.

ŠTIPENDIJE SKLADA DORČE SARDOČ

Upravni odbor »Sklada Dorče Sardoc«, ki je bil ustanovljen na osnovi naročila gospe Anne Ursini-Sardoc in ima namen pomagati potrebnim in zaslužnim mladim študentom, pripadnikom slovenske narodnostne skupnosti v Italiji, razpisuje natečaj za dodelitev sledečih stipendij:

a) dve stipendiji v znesku milijon lir, za učence Zavoda za slovensko izobraževanje v Spetru Slovenov. Prošnji mora biti priložen družinski list in zadnja davčna prijava vseh družinskih članov. Stipendiji bosta dodeljeni v enkratnem znesku do 30. decembra 1997.

b) tri stipendije v znesku dva milijona in petsto tisoč lir za univerzitetne študente. Prošnji morajo biti priloženi sledeči dokumenti: fotokopija univerzitetne knjižice z izidi opravljenih izpitov, družinski list in davčna prijava družinskih članov. Stipendije bodo dodeljene v znesku milijon lir do 30. decembra 1997 in v petih mesečnih obrokih po tristo tisoč lir do 3. maja 1998.

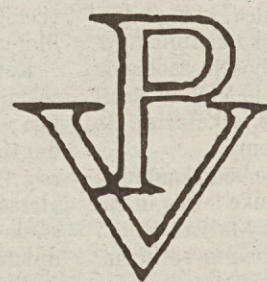
c) ena stipendija v znesku pet milijonov lir za diplomski študij ali specializacijo. Prošnji morajo biti priloženi sledeči dokumenti: potrdilo o opravljenem univerzitetnem studiju s končno oceno, družinski list in davčna prijava družinskih članov. Stipendija bo dodeljena v znesku milijon lir do 30. decembra 1997 in v petih mesečnih obrokih po osemsto tisoč lir do 30. maja 1998.

V prošnji morajo biti navedeni podatki o eventualnih drugih stipendijah in podatki bančnega računa na katerega bo stipendija nakazana.

Za zainteresirani naj dostavijo prošnje do 10. novembra 1997 v zaprti ovojnici na sledeči naslov: »SKLAD - FONDAZIONE DORCE SARDOČ« c/o Studio Legale Sanzin - Odvetniška Pisarna Sanzin, ulica Diaz št. 11 Gorica - Gorizia.

Pri dodelitvi stipendij bo uprni odbor upšteval predvsem študijske uspehe in potrebe prosilcev na osnovi 5. člena statuta sklada. Za vse potrebne informacije so na razpolago člani upravnega odbora Boris Peric (tel. 0481/32545), Zdravko Custring (tel. 0481/387310), Vera Tuta Ban (tel. 040/299632) in Karlo Cernic (tel. 0481/78100).

PRISPEVAJTE ZA »SKLAD DORČE SARDOČ«, tekoči račun stev. 403430 pri KMECKI BANKI - GORICA

PERINI VIRGILIO

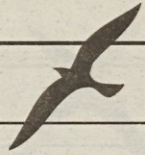
Izvaja tehnološke stanovanjske in industrijske napeljave:

*s strokovno tehničnimi rekviziti
kakor predvideva zakon št. 46/90
(varnost na napeljavah)*

HLADILNIKI - KLIMA IN HLADILNE NAPRAVE - ELEKTROTEHNIKA VODOVODNO IN TERMO SANITARJE - METAN - ZIDARSKA DELA OPREMA KOPALNIC

*Izdaja osebnih knjižic za avtonomne
in centralizirane napeljave
kakor jih predvideva
D.P.R. št. 412/93 člen 11, odstavek 9*

**TRST - UI. COMMERCIALE 26
TEL. 040/421808 - FAX 040/44860**

PO PODPISU SKUPNE LISTINE

Cerhenice in Zgonik sta stkala trdne vezi prijateljstva

S predsinočnim podpisom listine prijateljstva v društvenem domu pri Briscikih (na sliki - f. KROMA) se je zaključilo prvo pomembno dejanje zblizevanja med zgonisko občino in češko občino Cerhenice. Češki gostje z županom Frantiskom Válo na celu

so se tako včeraj po pozdravnem srečanju z občinskim odborom in navdušeni nad toplim sprejemom odpravili proti domu, ki pa bo odslej veliko bližje našemu Krasu. V knjigo prijateljstva bodo kmalu zapisali nova prijetna poglavja.

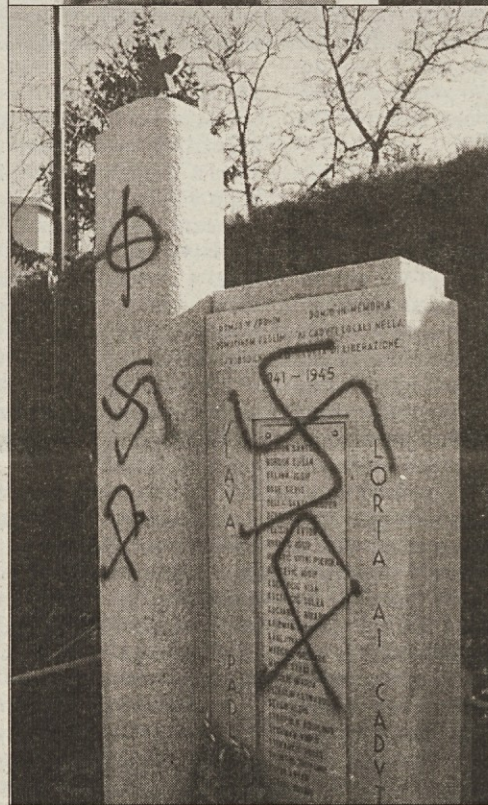
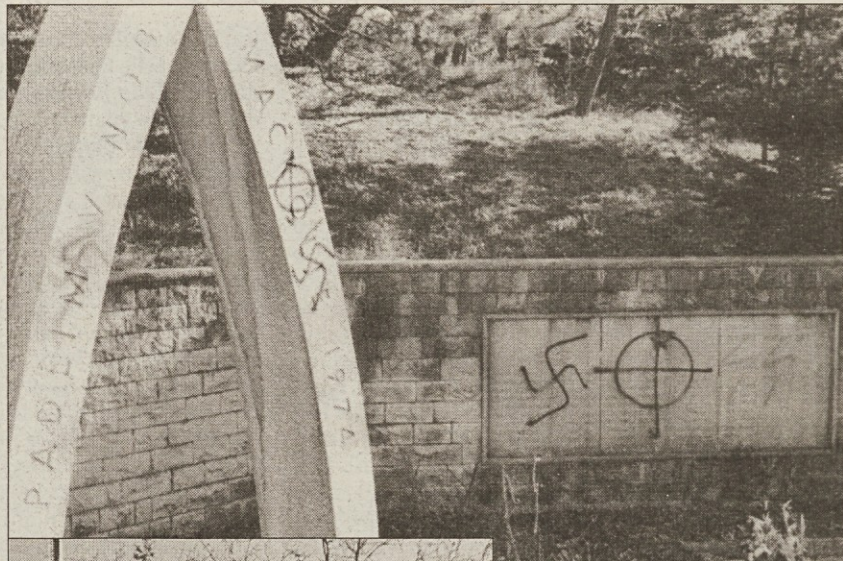
VELIKI MOTORJI

Camerini obljubil podporo sindikatu

Na jutrisnjem sestanku med sindikati Cgil, Cisl, Uil in vodstvom tovarne Velikih motorjev bi morali predstaviti industrijski nacrt, ki so ga pri Fincantieri-Wartsila napovedali že aprila. Na podlagi tega nacrtu bi potrebovali 200 novih delovnih mest, ne pa manj. Prav omenjeni nacrt in problem delovnih mest je bil v ospredju včerajšnjega srečanja med senatorjem Oljke Fulviom Camerinijem ter tajniki Brunom Galantejem (Fiom-Cgil), Giorgiom Ferocejem (Uilm) in Filibertom Stellom (Fim-Cisl). Sindikalni zastopniki so Camerinija zaprosili za takojšen poseg pri ministru za industrijo Bersaniju v primeru, da jutrisnji sestanek ne bi prinesel nobene pozitivne novosti. Camerini je izrazil svojo pripravljenost za nadaljnje korake pri Bersaniju.

BLIŽA SE DAN MRTVIH / OBČINA DOLINA

Oskrunili spomenike v Prebenegu, pri Domju, v Mačkoljah

Pred kratkim so oskrunili spomenik bazoviskim junakom, požgali so celo eno od smrek, ki so ga krasile, sedaj so se s kljukastimi in runskimi krizi podpisali pred spomeniki v Mačkoljah, Prebenegu in pri Domju. Tako se ponavlja že leta in desetletja, seznam skrunitev naših obeležij je že zastrasujoče dolg. Zahtevali smo kaznovanje krivcev, večjo budnost, vse nam je bilo obljubljeno, vendar nismo docakali ne enega ne drugega: na zatožni klopi se ni znašel ne nihče, spomenike se naprej mazejo in poskodujejo. Tisti, ki jim je sožitje trn v peti, ki se sklicujejo na ideologijo sovraštva in mrznje, niso tako številni, da jih ne bi mogli slediti. V pravni državi pravico lahko deli samo država, ki razpolaga z vsem, kar je potrebno, z ljudmi in sredstvi. Ker se skrunitve ponavljajo, pomeni, da je država nemočna, v kar ne verjamemo, ali pa da krivcev noče izslediti, zato naj pristojne oblasti raje ne obljublja nekaj, kar ne bodo naredile.

NABREŽINA / KAMPANJA ZA OBČINSKE VOLITVE

Vlahov se je predstavil

Na devinskem gradu je bila sinoči predstavitev županskega kandidata Pola svoboščin Romana Vlahova in kandidatne liste za občinski svet. Vlahov, ki se sicer ima za neodvisnega, je napovedal, da bo v primeru zmage imenoval za podžupana predstavnika Nacionalnega zavezništva Giustiniana Zanollo.

Bil je kritičen do uprave župana Giorgia Depangherja in večkrat ponovil, da je treba v Devinu-Nabrežini korenito spremeniti politiko in dosedanje politično usmeritev. Našo občino, je dejal, je treba enkrat za vselej osvoboditi li-

sic, v katere jo je oklenila dosedanja levsredinska koalicija.

Vlahov se je izognil kakršni koli besedi o morebitnih zavezništvi v drugem krogu, če se bo seveda prebil do balotaže. Zahvalil se je edinole doslej neznani skupini »Italia federale«, ki je podprla njegovo župansko kandidato. Program Pola svoboščin zaobjema 21 točk, v katere je Vlahov strnil vse svoje obveze, s katerimi se predstavlja volilcem.

Jutri ob 18. uri se bodo kandidati Demokracije stranke levice in županski kandidat Marino Vocci predstavili sesljskim volilcem.

Srečanje bo v hotelu Sistiana. Stranka komunistične prenoje pa vabi na torkovo predvolilno srečanje, ki bo ob 19. uri v gostilni Dolores in Fabia v Prečniku. Poleg kandidatov SKP za občinski svet bo navzoč tudi Vocci, čigar lista je včeraj popoldne priredila »predvolilni sprehod« od morja do Krasa.

Kot je potrdil komisar občinske sekcije Rinaldo Bosco, bo Severna liga v Nabrežini podprla indpendentistično gibanje »Nord libero«, s katerim je oblikovala »tržasko koalicijo«. Indpendentisti so za svojega županskega kandidata izbrali Pierpaola Pergolisa.

NOVICE

Obiskali nas bodo astronauti

Tržaski župan Illy je včeraj orisal program obiska šestih astronautov misije Shuttle STS-85 »Uvstar«, ki bodo v našem mestu od 28. do 30. oktobra. Astronavti so bili na »shuttle discoveriyu«, na katerem je bil tudi teleskop »uvstar«, ki so ga delno izdelali pri »konzorciju Kras« na območju »Area Science Park«. Astronavti bodo iz ZDA dopotovali v torek popoldne na ronsko letališče, nakar se bodo v občinski palaci sestali z Illyjem, s predsednikom Italijanske vesoljske agencije prof. De Juliom in drugimi osebno. V sredo, 29. t.m. se bodo srečali z rektorjem, nakar bodo obiskali »Area Scienze Park« in druge centre, ob 19. uri pa bodo v dvorani Trip-covich, kjer bodo javnosti predstavili svojo misijo. V četrtek, 30. t.m. bodo obiskali Pomorsko postajo in center za teoretsko fiziko v Miramaru.

Lahko kurimo 12 ur dnevno

Glede na mraz, ki je precej pritisnil, je Občina Trst odredila, da lahko kurimo tudi do 12 ur dnevno. Ukrep je že stopil v veljavo.

Dražba za potresence

Dezelni združenji »Progetto Donna Oggi« in »Oriz-zonti 2002« prirejata s sodelovanjem »Radioattività« dražbo v dobrodelne namene za potresence v Markah in Umbriji. Dražba bo v torek, 28. t.m. ob 20.30 v galeriji »Il Tergesteo« na Borznem trgu. Vstop je prost in brezplačen, vendar je potrebno osebno vabilo, za katerega lahko zaprosimo na tajništvo združenja »Progetto Donna Oggi« (tel. 040-566681). K pobudi so pristopili slikarji in kiparji iz vse dežele: Altieri, Babuder, Carà, Cassetti, Celiberti, Centazzo, Cicognani, Dugo, Ferfoglia, Iacobi, Marani, Morpungo, Nemanini, Palcic, Pisani, Ponte, Rosignano, Tigelli, Valentinuzzi, Kostoris in Zigaina. Njihova dela bo predstavil kritik Carlo Milic.

Razstavljajo tudi pahljače

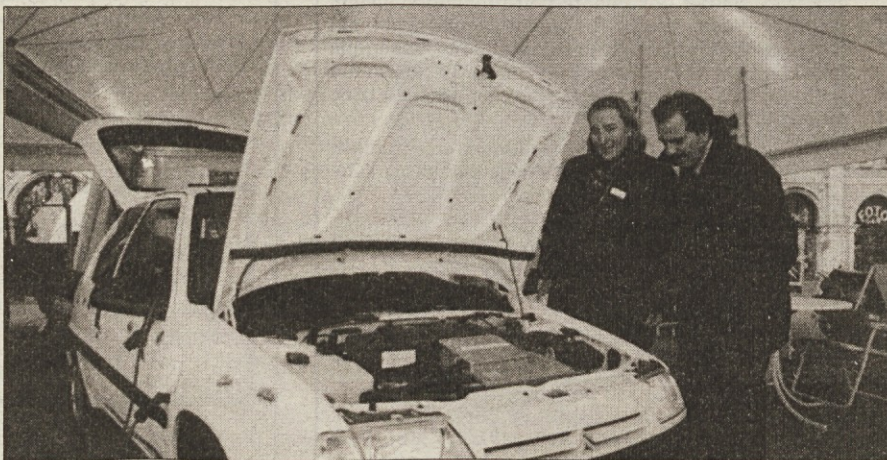
V okviru XV. razstave antikvariata, ki bo od danes do 2. novembra na Pomorski postaji, bodo poleg umetniških del predstavili tudi celo vrsto dragocenih pahljač. Razstavo prireajo tržaski muzeji za zgodovino in umetnost.

Občina poklanja Hlavatyju razstavo

Cez dober mesec, in sicer 4. decembra, bo natanko sto let odkar se je v Trstu rodil Robert Hlavaty, zobozdravnik po poklicu in odličen slikar in karikaturist po nagnjenosti, sicer pa zaslužen kulturni delavec (dolgo let je med drugim predsedoval Slovenski prosvetni zvezi in bil ustanovitelj ter duša Slovenskega kluba) in nadvse duhovit človek. Sam je o sebi večkrat rekel, da je največji slikar med

zobozdravniki in največji zobozdravnik med slikarji. Temu velikemu človeku poklanja v prihodnjih dneh veliko pozornost sama tržaska mestna uprava. V torek ob 17.30 bodo v prenovljenem paviljonu Arac v Ljudskem vrtu na pobudo odbornišva za kulturo odprli razstavo njegovih del, ki jih bo predstavil umetnostni kritik Claudio Martelli. Sledil bo nastop glasbene skupine Trieste Dixie Gang.

Na Trgu Unità »na pohodu« ekološko čista energija

»Ekološki« avtomobili, ki so razstavljeni na Trgu Unità, so med obiskovalci zbudili neobčajno veliko zanimanja. Poleg radovednosti pa gre morda tudi za zavest, da je v tudi takih ali podobnih vozilih rešitev pred onesnaženostjo ozračja.

ZASLIŠALI BRATA DUŠANA

Ugrabitev Zvonka Repiča še vedno prava zagonečka

Zdravstveno stanje 56-podjetnika Zvonka Repiča je nespremenjeno, kar pomeni, da je še vedno težko. Predvčerajšnjim so omenjali možnost, da ga premestijo v Padovo, vendar je zaenkrat ostal na Katinari, na oddelku za oživljanje, kjer se zdravniki trudijo, da bi mu resili življenje. Dokler si kolikor toliko ne opomore, ga prav gotovo ne bodo zaslislali, čeprav bi v tej fazi nedvomno olajšal delo policiji.

Medtem so zaslislali Zvonkovega brata, 51-letnega Dušana. Ko so v četrtek ugrabili in težko poskodovali Zvonka, je bil na službenem potovanju, verjetno so ga obvestili, da se je predčasno vrnil domov. Iz preiskovalnih krogov se ni izvedelo, če je njegovo pričevanje morebiti pomagalo pri osvetlitvi velike zagonečke. Takoj potem, ko so ga rešili iz avtomobila, v katerem so ga pustili ugrabitelji, je Zvonko omenil »mafijski davek«, kar pa omogoča razna ugibanja in domneve. Če njegove besede držijo, pomeni, da so izsiljevalci verjetno že prej stopili z njim v stik ali pa,

da je dobil nedvoumna opozorila: težko je verjeti, da bi ga nasilneži skoraj spravili ob življenje samo v opozorilo, da se odslej pokori njihovim ukazom, ne da bi mu prej dali vedeti, kako se mora ravhati in kaj ga čaka, če jih ne bo ubogal.

Napadalci so zaenkrat se na svobodi. Pravijo, da prihajajo iz ene od republik bivše Jugoslavije, iz Srbije. Prav v Srbiji naj bi bil tudi ključ tega primera, v katerem je še nesteto vprašanih brez odgovora, začeni s tem, zakaj so zrtev iz Gorice odpeljali celo do Trsta, kjer so ga zvezanega pustili v prtljazniku njegovega avtomobila. Če so ugrabitelji se kje v bližini, jih bodo morebiti izsledili, če pa so prestopili mejo in uspeli pobegniti v Srbijo, ni dosti upanja, da jih odkrijejo.

Primer je še toliko bolj zagoneten, ker doslej nihče ni opazil nič nenavadnega. Tisti, ki poznajo Repičeve, pravijo, da gre za delovno, resno družino, žena je medicinska sestra, otroka studirata. Zaenkrat policija iz Nove Gorice, kjer prebivajo, se skrbi za njihovo varnost.

SODOBNI TRST / RAZSTAVA V POŠTNI PALAČI

Litva v očeh Čiurlionisa

Umetnika predstavil litovski premier

Z odprtjem razstave litovskega umetnika Mikalojusa Konstantinasa Čiurlionisa se je včeraj začel niz prireditev, ki jih Sodobni Trst posveča Litvi. Razstavo, ki sodi v okvir Dialogov z umetnostjo srednje-vzhodne Evrope, so predstavili včeraj v prostorih trzasko poštne palače, kjer bo na ogled do 22. novembra.

Po uvodnih besedah direktorja deželne Pošte ustanove Losita, predsednice Sodobnega Trsta Carbijske in predsednika Trgovinske zbornice Donaggia, je glavno besedo imel predsednik litovskega parlamenta Vytautas Landsbergis. Premier, ki je tudi glasbenik in umetnostni izvedenec, je velik poznavalec Čiurlionisovega dela, tako da je

prisrčno orisal lik pokojnega slikarja in skladatelja (1875-1911) ter izrazil zadovoljstvo za posmrtno priznanje, ki ga je bil deležen (ceprav po tolikih letih). Čiurlionis je bil vsestranski ustvarjalec, njegove slike in skladbe pa so prežete s tematiko moči svetovne kreativnosti, ki se odraža v naravi in pri ljudeh. Dela so polna simbolizmov in vrtijo okoli univerzalne harmonije ter kozmičnega gledanja na svet. Landsbergis obznanjuje, da so kljub kakovosti umetnikovih del njegove kompozicije le redkokdaj izvajali, a slike niso zadobile vrednega poudarka. Umetnik počiva v Vilni, njegova dela pa so razstavljena v Kaunusu v Državnem mu-

zeju umetnosti M. K. Ciurlionis, ki je poskrbel za trzasko pobudo. Na razstavi so na ogled fotografije in dokumenti, ki jemljejo v pretres celotno umetniško-glasbeno pot te emblematicne osebnosti, o kateri je Landsbergis izpostavil občutljivost do »matere Litve«.

Predsednika litovskega parlamenta so nato pospremili na Trgovinsko zbornico, kjer so mu podelili nagrado Sodobni Trst 1997. V gledališču Verdi pa se je Landsbergis včeraj zvečer prelevil in v neobičajni preobleki izvajalca na klavirju občuteno zaigral nekaj skladb Čiurlionisa, nedvomno največjega litovskega umetnika dvajsetega stoletja.

A. G.

FILM / USTVARJALNOST LATINSKE AMERIKE

Danes v Mieli najboljši filmi

Tudi letos velik odziv, v glavnem zelo mladega občinstva

S predvajanjem najgrajenih filmov se bo danes v gledališču Miela zaključil festival latinskoameriškega filma, ki je tudi letos doživel lep uspeh. Velika dvorana je bila posebno v večernih urah premajhna za toliko gledalcev, med katerimi so prednjaci zelo mladi ljubitelji filma.

Nagrado za najboljši film je prejel brazilski režiser Tata Amaral za delo »Um ceu de estrelas«, občinstvo pa je z glasovnicami nagradilo argentinski film »Historias Clandestinas en la Habana« režiserja Diega

Musiaka, ki si z »Nueba Yol« Angela Muniza (Dominikanska republika) deli posebno nagrado žirije. Priznanje za najboljšo režijo je dobil Jose Luis Garcia Agraz (Mehika) za »Salon Mexico«.

Ostale nagade so tako le razdeljene: najboljši scenarij »Entre Marx y una mujer desnuda« (Ekvador), najboljši igralci China Zorilla (Besas en la frente-Argentina) ter Alleyona Cavalli in Paulo Vespucio Garcia (Um ceu de estrelas-Brazilijska), najboljša glasba »Entre Marx y una mujer desnuda« (Ekvador).

V tekmovalnem programu je sodelovalo dvanaest filmov novejšje latinskoameriške produkcije.

V Mieli bodo dopoldne (zacetek ob 9.30) predvajali brazilske kratkometražne filme, najgrajene filme pa bodo predvajali od 16. ure dalje, vse do 22. ure, ko si bodo gledalci lahko ogledali se zadnji film festivala. Letošnji festival je bil dvanaesti po vrsti, potekal je pod pokroviteljstvom številnih združenj in ustanov, med drugim tudi Dezele, Pokrajine in Občine Trst.

VČERAJ-DANES

Danes, NEDELJA,
26. oktobra 1997
LUCIJAN

Sonce vzide ob 7.41 in
zatone ob 17.57 - Dolzina
dneva 10.16 - Luna vzide
ob 3.37 in zatone ob 17.42

Jutri, PONEDELJEK,
27. oktobra 1997
SABINA

VREME VČERAJ OB 12.
URI: temperatura zraka 10
stopinj, zračni tlak 1022
mb ustaljen, veter 20 km
na uro vzhodnik vzhod-
nok - severovzhodnik, vla-
ga 34-odstotna, nebo ja-
sno, morje razgibano, tem-
peratura morja 17,5 sto-
pinje.

ROJSTVA IN SMRTI
RODILI SO SE: Maria
Vittoria Savron, Filippo
Ferrante, Simone Mancini,
Emilia Pafumi.

UMRLI SO: 84-letna
Antonia Corva, 78-letna
Bianca Burattini, 59-letni
Vuk Babić, 3 dni star Mat-
teo Bertani, 85-letna Maria
Babuder, 84-letna Giusep-
pina Varesano, 77-letni
Giuseppe Pecorari, 66-let-
ni Luigi Vignini, 70-letni
Alessandro Sossi, 65-letni
Aurelio Rusconi, 84-letna
Augusta Mulich.

LEKARNE

NEDELJA, 26. oktobra
1997

Lekarne odprte od 8.30
do 13.00

Ul. Pasteur 4/1, Drevored
XX. septembra 6, Ul.
dell'Orologio 6/Ul. Diaz 2,
Milje - Mazzinijev drevored
1, Prosek (tel. 225141).

Lekarne odprte od 13.00
do 16.00

Ul. Pasteur 4/1 (tel.
911667), Drevored XX. sep-
tembra 6 (tel. 371377), Milje
- Mazzinijev drevored 1 (tel.
271124).

Prosek (tel.
225141/225340) - s
predhodnim telefonskim
pозivom in z nujnim recep-
tom.

Lekarne odprte od 16.00
do 20.30

Ul. Pasteur 4/1, Drevo-
red XX. septembra 6, Ul.
dell'Orologio 6/Ul. Diaz 2,
Milje - Mazzinijev drevo-
red 1.

Prosek (tel.
225141/225340) - s
predhodnim telefonskim po-
zivom in z nujnim recep-
tom.

NOCNA SLUŽBA

Lekarna odprta od 20.30
do 8.30

Ul. dell'Orologio 6/Ul.
Diaz 2 (tel. 300605)

Od PONEDELJKA, 27.,
do PETKA, 31. oktobra 1997
Normalen urnik lekarn
od 8.30 do 13.00 in od 16.00
do 19.30

Lekarne odprte tudi od
13.00 do 16.00

Ul. Tor S. Piero 2 (tel.
421040), Ul. Revoltella 41
(tel. 947797), Zavljje - Ul.
Flavia 89 (tel. 232253).

ZGONIK (tel. 229373) - s
predhodnim telefonskim po-
zivom in z nujnim recep-
tom.

Lekarne odprte tudi od
19.30 do 20.30

Ul. Tor S. Piero 2, Ul. Re-
voltella 41, Goldonijev trg 8.
ZGONIK (tel. 229373) - s
predhodnim telefonskim po-
zivom in z nujnim receptom.

NOCNA SLUŽBA

Lekarna odprta od 20.30
do 8.30

Goldonijev trg 8 (tel.
634144).

SOBOTA, 1. november
1997

Lekarne odprte od 8.30
do 13.00

Ul. Tor S. Piero 2, Ul. Re-
voltella 41, Goldonijev trg 8,
Zavljje - Ul. Flavia 89, Zgonik
(tel. 225596).

Lekarne odprte od 13.00
do 16.00

Ul. Tor S. Piero 2 (tel.
421040), Ul. Revoltella 41
(tel. 947797), Zavljje - Ul. Fla-
via 89 (tel. 232253).

ZGONIK (tel. 229373) - s
predhodnim telefonskim po-
zivom in z nujnim receptom.

Lekarne odprte od 16.00
do 20.30

Ul. Tor S. Piero 2, Ul. Re-
voltella 41, Goldonijev trg 8,
Zavljje - Ul. Flavia 89.

ZGONIK (tel. 229373) - s
predhodnim telefonskim po-
zivom in z nujnim receptom.

NOCNA SLUŽBA

Lekarna odprta od 20.30
do 8.30

Goldonijev trg 8 (tel.
634144).

Za dostavljanje zdravil na
dom tel. 350505 -
TELEVITA

Urad za informacije KZE-
USL - tel. 573012.

Urad za informacije KZE
deluje od ponedeljka do
petka od 8. do 13. ure. - tel.
573012.

Zdravstvena dežurna
služba

Nočna služba od 20. do 8.
ure, tel. 118, predpraznična
od 14. do 20. ure in prazni-
čna od 8. do 20. ure.

Hitra pomoč tel. 118.

Telefonska centrala KZE-
USL: 399-1111.

KINO

ARISTON - 16.00, 18.00,
20.00, 22.15, »Cop Land«, i.
Sylvester Stallone, Robert De
Niro, Harvey Keitel.

EXCELSIOR AZZURRA -
16.30, 18.20, 20.10, 22.00
»Happy together«, r. Wong
Kar Wei.

EXCELSIOR - 15.00,
16.45, 18.35, 20.25, 22.15
»Fuochi d'artificio«, r. L.
Pieraccioni.

AMBASCIATORI - 15.20,
17.30, 19.50, 22.15 »Ipotesi
di complotto«, i. Mel Gib-
son, Julia Roberts.

NAZIONALE 1 - 15.30,
17.40, 20.00, 22.20 »Face off
- Due facce di un assassino«,
i. John Travolta, Nicholas
Cage.

NAZIONALE 2 - 15.20,
17.00, 18.45, 20.30, 22.15
»MIB Men in Black«, r. Ste-
ven Spielberg, i. Tommy Lee
Jones, Will Smith.

NAZIONALE 3 - 15.30,
17.40, 19.55, 22.10 »Soldato
Jane«, r. Ridley Scott, i. De-
mi Moore.

NAZIONALE 4 - 15.30
»L'incantesimo del lago 2 -
Il segreto del castello«, risa-
ni film; 16.45, 18.20, 20.20,
22.15, 22.00 »Mrs. Dal-
loway«, i. Vanessa Redgra-
ve.

MIGNON - 16.00, 18.00,
20.05, 22.15 »Air Force
One«, i. Harrison Ford.

CAPITOL - 16.15, 19.00,
21.45 »Contact«, i. Jodie Fos-
ter.

ALCIONE - 18.00, 20.00,
22.00 »Ovosodo«, r. Paolo
Virzì.

PRIREDITVE

SKD TABOR - OPENSKA
GLASBENA SRECANJA, Je-
senska sezona '97: danes,
26. oktobra, ob 18. uri, v
Prosvetnem domu na Opci-
nah KONCERT SOLISTOV
MONGOLSKÉ NARODNE
OPERE V ULAAN BAATO-
RU (Dolgor Ayurzana - mez-
zosopran, Dashpeljee Adili-
sh - bariton, Solongo Battu-
mur - klavir.

ZUPNIJA SV. JERNEJA
na Opcinah vabi na ogled fo-
tografske razstave Iva Sosica
»Praznovanje 375-letnice
zupnije sv. Jerneja na Opci-
nah«. Otvoritev danes, 26.
oktobra, ob 10. uri s prilo-
žnostnim programom v no-
vem zupnijskem domu An-
drej Zink. Razstavo si boste
lahko ogledali vsak dan od
10. do 12. ure in od 17. do
19. ure do 9. novembra, ko
bo na željo mnogih župlja-
nov, ob 17. uri, v župnijski
cerkvi ponovitev recitala
prof. Lucke Susic »375 let
pod openskim farnim zvono-
m«. Sodelujejo mladi re-
cimatorji, CPZ sv. Jernej z
Opcin, CPZ sv. Florijan od
Banov in MPZ Visava iz Fer-
lugov. Recital oblikujejo tudi
domači pritrkovalci in pi-
halni kvintet godbenega
društva Prosek. Vabljeni!

BORSTANSKA ŽUPNIJ-
SKA SKUPNOST in SOL-
SKE SESTRE vabijo na praz-
novanje ob 50-letnici priho-
da sester in ustanovitve pr-
vega slovenskega vrtca na
Trzaskem, ki bo danes, 26.
oktobra, ob 15. uri. Po sv.
masi bo sledil kulturni pro-
gram, nato se družabnost v
dvorani pri sestrah.

DRUŠTVO SLOVEN-
SKIH IZOBRAZENECV v
Trstu vabi na ponedeljek, 27.
oktobra na redni društveni
večer, na katerem bodo
predstavili knjigo esejev dr.
Marije Pirjevec »Trzaski za-
pisi«, ki je pravkar izšla pri
založbi Mladika v Trstu.
Zbirko bo predstavila prof.
dr. Lojzka Bratuž. Na večeru
bodo predvajali tudi 20-mi-
nutni dokumentarec o pisa-
telju Borisu Pahorju, za kate-
rega je scenarij napisala dr.
Marija Pirjevec. Zacetek ob
20.30.

GODBENO DRUŠTVO
NABREZINA in KULTUR-

NO DRUŠTVO IGO GRU-
DEN NABREZINA vabita na
predstavitve knjige Neve
Lukes »Delčki našega vsak-
dana«, ki bo v torek, 28. ok-
tobra, ob 20. uri, v Župnijski
dvorani v Nabrezini.

V KLUBU TANAORA
(Ul. Costalunga) bo danes,
26. t. m., ob 21. uri party, ki
ga prireja Muscle Gym in na
katerem bo s svojimi izvirni-
mi frizurami nastopila Ceci-
lia Melchionna.

†
Zapustil nas je nas
dragi

Leopoldo Podgornik

Pogreb bo v torek, 28.
oktobra, ob 9.40, iz mrt-
vašnice v Ul. Costalun-
ga na pokopališče pri
Sv. Ani.

Zalostno vest sporočajo:
zena Anica, sin Peter,
hčerki Magda in Katjuša
z družinami Podgornik,
Glavan in Brus.

Trst, 26. oktobra 1997

Mirjam,
v dneh bolečine in zalo-
vanja sočustvujem s tabo
Lida

Ob nenadni smrti
Vuka Babića, filmskega
ustvarjalca in našega
dragocenega sodelavca,
izrekamo kolegici
Mirjam in hčerki Mioni
globoko sozalne

kollegice in kolegi
Radia Trst A

Ob bridki izgubi lju-
bljenega moza Vuka Ba-
bića izrekam Mirjam
iskreno sozalne

Irena

ZAHVALA

Ob nenadni in boleci
izgubi ljubljene

Zdravka Škabarja

se iskreno zahvaljujemo
sorodnikom, prijateljem,
vaščanom in znancem, ki
so nam srčno stali ob stra-
ni in počastili njegov spo-
min, darovalcem cvetja in
v dobrodelne namene.

Hvaležni smo obenem
prof. Alagni, osebju II. ki-
rurskega oddelka, zdrav-
niku Jevnikarju in zu-
pniku Zvonetu Strublju.
Posebna zahvala svaku
Pavlu.

svojci

Bani, 26. oktobra 1997

ZAHVALA

Ganjeni ob tolikih izra-
zih sočustvovanja ob iz-
gubi dragega

Viktorja Bogatca

se iskreno zahvaljujemo
vsem, ki so ga pospremili
na zadnji poti.

Posebna zahvala
moskemu zboru Vesna,
govornikom in daroval-
cem cvetja.

svojci

Križ, 26. oktobra 1997

Ob smrti dragega
moza izreka prijateljici
Mirjam iskreno sozalne

Dorica

ZAHVALA

Ob izgubi nase drage

Marije Sancin vd. Žerjal

se iskreno zahvaljujemo
MPZ Valentin Vodnik,
nosilcem krste, daroval-
cem cvetja ter vsem, ki so
jo spremenili na zadnji poti
in počastili njen spomin.

Posebna zahvala dr.
Miru Slavcu in dr. Marja-
nu Speticu.

svojci

Dolina, 26. oktobra 1997

ZAHVALA

Ob izgubi

Jankota Guština

so deležni posebne zah-
vale njegov nečak dr. Igor
Gustin, Luciano Milic,
KD Rdeca zvezda in sicer
moški pevski zbor in
vokalna skupina Odmevi
ter nosilci krste in cvetja.
Toplo pa se zahvaljujemo
vsem, ki so se ga
kakorkoli spomnili in ga
pospremili na zadnji poti

svojci

Zgonik, 26. oktobra 1997

ZAHVALA

Ob boleci izgubi nase
drage

Vere Cristin vd. Maver

se iskreno zahvaljujemo
vsem, ki so na katerikoli
način počastili njen spo-
min in jo pospremili na
zadnji poti.

Posebna zahvala g.
vikarju Voncini, nosil-
cem krste, cerkvenim
pevkam, pevskemu zboru
upokojenecv dolinske
občine in g. Silvestri za
nudemo pomoč.

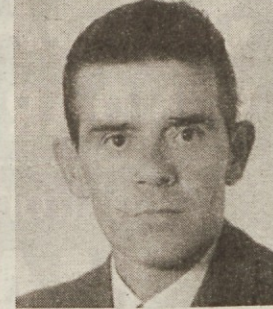
svojci

Boljunec, Opcine,
26. oktobra 1997

27.10.1977 27.10.1997

Ob 20. obletnici smrti

Milana Purića

se ga z ljubeznijo spo-
minjajo

zena Miranda, hči
Alenka z družino, sin
Walter in sestra
Ivanka

Repen, Prosek,
26. oktobra 1997

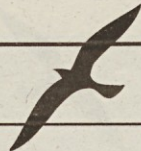
OPČINE / PROSVETNI DOM

Glasbeni popoldan z mongolskimi pevci

Danes, 26. oktobra
bo v Prosvetnem domu
na Opcinah, ob 18. uri
drugi koncert jesenske
sezone »Ozenskih gla-
sbenih srečanj«. Nastop-
ili bodo solisti Narod-
ne opere v Ulaan Baa-
toru (Mongolija). Mez-
zosopranistka Dolgor
Ayurzana, bariton Da-
shpeljee Adilish in

pianistka Solongo Bat-
tumur bodo predstavili
arije opernih mojstrov
kot so Verdi, Rossini,
Bizet ter ljudske pesmi
iz Mongolije. Visoka
profesionalnost teh
glasbenih umetnikov
napoveduje kvaliteten
večer in direktno spo-
znavanje očarljive
mongolske kulture.

GORICA / 12. FILM VIDEO MONITOR

Predstavili bodo pet slovenskih filmov

Repriza goriške pobude 3. in 4. decembra v Celovcu na pobudo Univerze

Gorica bo od 13. do 15. novembra gostila 12. Film Video Monitor. Osrednje dogajanje s prikazom najnovejše slovenske filmske in video produkcije bo v Kulturnem domu, nekaj prireditvev pa bo tudi v Novi Gorici. Posebnost letošnje manifestacije, ki se bo zal prvič odvijala v odsotnosti pobudnika in soorganizatorja Darka Bratine, bo repriza, ki jo bodo predstavili v Celovcu, sicer v nekoliko skrceni obliki, 3. in 4. decembra.

Podrobnejši program prireditve, ki bo trajala od četrta do sobote je se v pripravi, vendar pa že danes lahko napovemo, da si bomo v treh dneh lahko ogledali kar pet slovenskih celo-

večnih filmov. Vrteli bodo Boža Sprajca film Feliks, Igorja Sterka Ekspres, Ekspres, Andreja Kosaka Outsider, Mitje Milavca Herzog in Damjana Kozoleta Stereotip. Ta film bo v Sloveniji doživel premiero sele v začetku novembra. Poleg omenjenih celovečernih filmov, bodo vrteli bogat in zanimiv izbor televizijskih filmov in video produkcije. Med temi navajajo Mirka Simiča Parabololo in Sasa Podgorska Vrto glavega ptica. Simičevo delo bodo predvajali ob zaključku pregleda slovenskega filma, dogajanje pa se bo preselilo v Novo Gorico, kjer bo srečanje v nekdanji diskoteki Odeon. "Parabola" je namreč nekaksen

mix videa in glasbe in zato pač zahteva za projekcijo tudi primerno okolje.

"Gre za izredno bero na področju filmske ustvarjalnosti v Sloveniji", ugotavlja oden glavnih sodelavcev Kinoateljaja, Ales Doktoric.

Film Video Monitor, oziroma prikaz slovenske filmske ustvarjalnosti se bo tokrat selil tudi v Celovec, kjer bo nekakšna repriza, ceprav v skrceni obliki, 3. in 4. decembra. Slovenski film si torej utira pot v evropski prostor. Najprej preko Gorice, kjer so bili v nekaj letih opravljeni pomembni koraki, zdaj pa preko Celovca, tamkajšnje Univerze in v sodelovanju s Kršcansko kulturno zvezo in Slovensko prosvetno zvezo. "Vsekakor pomemben rezultat, s katerim bi bil Darko posebej zadovoljen".

Ker je Film Video Monitor več kakor samo golo prikazovanje filmov, se tudi letos napoveduje okrogla miza o aktualnih vprašanih s področja filmske ustvarjalnosti v Sloveniji. Tokrat bodo, napoveduje Ales Doktoric, načeli vprašanje filmskega jezika, sporocilnosti. Tranzicija, osamosvojitve, oziroma odcepitve od skupne države se odraza tudi na področju filmske ustvarjalnosti. Posebej opazna je drugačna govorica pri mladih in mlajših režiserjih. In prav ti bodo sodelovali na okrogli mizi, ki bo v soboto 15. novembra dopoldne.

PODGORA / POBUDA KONZULTE

Fotografska dokumentarna razstava

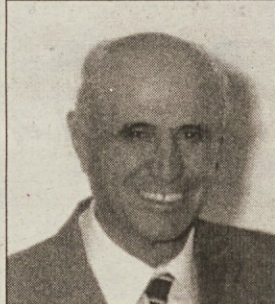
V prostorih nekdanje osnovne šole v Podgori so v petek, na pobudo rajonskega sveta in v sodelovanju z Obcino in Centrom za zgodovinske in arheoloske raziskave odprli fotografsko "Podgora v podobi". Razstava bo odprta do 2. novembra, ogled pa je ob delavnikih od 10. do 12. ure in ob praznikih od 10. do 12. in od 15. do 18. ure. Foto Bumbaca.

Dosežen sporazum v podjetju Setral

Po več kakor treh mesecih od prvih težav in ostrega sindikalnega spora v podjetju Setral v Romansu, je bil končno dosežen sporazum med sindikati in delodajalci, ki odpira možnosti za postopno omilitev težav in kolikot toliko normalno poslovanje podjetja. Po skoraj 16 urah pogajanj se je vodstvo podjetja obvezalo, da bo preklicalo odpust za večino delavcev v obratu za proizvodnjo žice. Preklican bo tudi ukrep o mobilnosti. Podjetje bo tudi preuredilo obrat za proizvodnjo žice. Zaradi prejšnjih težav (nastale so se pred sporom) in zaostritve pogojev v zadnjih treh mesecih je obseg naročil močno upadel. Zato bo za delavce v oddelku za proizvodnjo žice treba zaposliti za poseg dopolnilne blagajne. Ukrep bo trajal, po navedbah uprave podjetja, vsaj dva meseca. Sporazum sklenjen v petek v prvih jutranjih urah, ni zadovoljil nekaj delavcev, vclanjenih v avtonomni sindikat Cobas, ki so iz protesta zapustili skupščino.

ŠTEVERJAN

Danijel Miklus dopolnil 90 let

Visok življenjski jubilej, 90-letnico, je 22. t.m. dopolnil Danijel Miklus v Steverjanu. Z ženo Milko sta letos obeležila tudi okrogli jubilej skupnega življenja, ko smo o dogodku tudi poročali. Sorodniki zena in otroci z družinami, so mu ob rojstnem dnevu napisali: "Vedno mladosten in nasmejan se drži/in se ne zaveda da mu na ramenih že 90 križev cepi/naj ga zdravje in sreča spremljata se toliko dni!"

Cestitkam se pridružujemo tudi pri Primorskem dnevniku.

VČERAJ-DANES

Podatki iz matičnega urada goriske občine v tednu od 18. do 24. oktobra 1997.

RODILI SO SE: Alberto Volk, Alexander Pedrov, Agostino Nadaia, Andrea Costelli, Fabrizio Nicoli, Clarissa Miklus, Natalia Lecce.

UMRLI SO: 89-letni upokojenec Salon Bressan, 51-letna trgovka Stana Peteani por. Nardin, 95-letna upokojenka Delina Badin vd. Gerin, 77-letni upokojenec Giovanni Battista Forte, 83-letna upokojenka Caterina Ester Postir, 55-letni kurir Domenico Zonta, 83-letni upokojenec Edoardo Collini, 66-letna upokojenka Amelia Cavaliere, 91-letna upokojenka Giuseppina Codromaz vd. Paravan, 83-letni upokojenec Romano Tommasini, 84-letni upokojenec Bruno Staffuzza, 61-letni upokojenec Ruggero Camuffo, 69-letna upokojenka Lidia Marchig, 93-letna gospodinja Regina Romanzin vd. Altinier, 73-letna gospodinja Gabriella Vodopivec vd. Fiegl, 76-letna gospodinja Gina Sarzani por. Bracchi.

POROCILI SO SE: tesar Adriano Drusian in natakarka Tatiana Tronkar, policist Paolo Venchiarutti in prodajalka Arianna Picillo.

OKLICI: upokojenec Mario Moretti in prodajalka Darinka Pintar, strugar Davide Pisk in brezposelna Katja Bandedi, mizar Matteo De Filippis in delavka Monica De Florio, Alessandro Cabroni in profesorica Anna Rita Colella.

OBVESTILA

CICIKLUB bo ponovno odprl svoja vrata jutri, 27. oktobra, ob 15. uri v spodnjih prostorih Kulturnega doma v Sovodnjah. Vabljeni tudi stari!

ŠTEVERJANCI rojeni v letih 1931, 1932 in 1933 pripravljajo 29. novembra prvo družabno srečanje. Zacelo se bo ob 10. uri v Dvoru. Podrobnejše informacije dajejo Alojz Muzič tel. 884082, Saverij Rožic tel. 390688 in Bruno Planinsček tel. 884073. Pobudniki priporočajo čimprejšnjo prijavo!

SPDG - SMUCARSKI ODSEK bo tudi v sezoni 97/98 priredil zimovanje. Odločitev je padla za Podkloster (Arnoldstein). Zimovanje s tečajem smučanja, po ugodnih pogojih bo od 2. do 6. januarja. Informacije in prijave (čimprej zaradi rokov rezervacije) pri Lorendani (tel. 21417).

DIJASKI DOM SIMON GREGORČIČ obvesca, da je v teku vpisovanje za tečaj angleščine za otroke od 3. do 5. leta starosti in za tečaj računalništva za osnovnosolce in srednjeolce. Za informacije in vpis tel. 533495 v popoldanskih urah.

IZLETI

SINDIKAT UPOKOJENCEV v Dobrodo priredi 22. novembra enodnevni avtobusni izlet v Caorle. Informacije in prijave pri Mili.

PRIREDITVE

FEIGLOVA KNJIŽNICA vabi predolske in solske otroke na prvo Otroško urico, jutri, 27. oktobra, ob 17. uri. Učiteljica Barbara Rustja bo pripovedovala pravljico Bojana Biteznika o Zelvi Elvi.

ZSKP GORICA vabi na "Poklon vojnim žrtvam", danes, 26. oktobra 1997. Ob 14.30 na grobu prof. Mirka Fileja v Starancu in ob 15. uri pred grobnico v Gonarsu.

KD KRAS DOL-POLJANE vabi na martinovanje, ki bo v soboto, 8. novembra 1997 v agriturizmu.

KD OTON ŽUPANCIC prireja 8. novembra martinovanje v domu Andreja Budala. Pojasnila in prijave pri Marti tel. 21407.

KD BRISKI GRIC priredi 8. novembra tradicionalno martinovanje na Bukovju. Za zabavo bosta poskrbeli Tonca in Vanka in muzikanti. Prijave pri Emanueli (tel. 811163) in pri Maji (tel. 884187). Čimprej!

DRUSTVO SLOVENSKIH UPOKOJENCEV bo v soboto, 15. novembra, priredilo tradicionalno martinovanje v gostilni Pri Turriju v Standrežu.

MARTINOVANJE SPDG bo 16. novembra v Ajdovščini. Prijave na sedežu društva v sredo od 11. do 12. ure in v četrtek od 19. do 20. ure.

ČESTITKE

Ob 25. obletnici poroke **ANAMARIJE in FRANCA TUNIZA** jima se na mnoga zdrava in srečna leta na skupni življenjski poti želi **Mladinski pevski zbor Vrh sv. Mihaela**.

KINO

GORICA
VITTORIA 1 16.45-18.40-20.30-22.30 »Fuochi d'artificio«. Leonardo Pieraccioni.
VITTORIA 3 15.00-17.20-19.45-22.15 »Face off«.
CORSO 16.00-18.00-20.00-22.00 »Ovosodo«. Paolo Virzi.
TRZIC
COMUNALE 16.00-18.00-20.00-22.00 »Fuochi d'artificio«. Leonardo Pieraccioni.

LEKARNE

DEŽURNA LEKARNA V GORICI
PROVVIDENTI, Travniki 34, tel. 531972.
DEŽURNA LEKARNA V TRZICU
OBCINSKA 1, Ul. Terenziana 26, tel. 482787.
LEKARNA V SOVODNJAH
dr. M. Rojec, Ul. I. Maja 32, tel. 882578.

ZAHVALA

Ob prerani izgubi nase

Stane Peteani Nardin

se toplo zahvaljujemo vsem, ki so nam v težkih trenutkih bili ob strani. Posebej se zelimo zahvaliti zdravnic dr. Dorini Tommasi za izredno human pristop, g. župniku Bolcini, pevcem, soletnikom, zvonarjem in vsem, ki so našo drago pospremili na njeni zadnji poti.

Hvala vsem, ki jo boste ohranili v spominu.

Vojko, Martina in Erika

Standrež,
26. oktobra 1997

EMIL KOMEL

Koncertna sezona 1997-98

KONCERTI

KC L. Bratuz (velika dvorana), četrtek, 30. oktobra 1997, ob 20.30

Trio BRAHMS - Bologna
Leonardo DE LISI, tenor
Koncert v sodelovanju z Videmsko univerzo. Diplomski tečaj za operaterje na področju spomeniškega varstva

PDG NOVA GORICA, nedelja, 28. decembra 1997, ob 17. uri

P. I. Cajkovski **LABODJE JEZERO**
SNG Opera in balet Maribor in Kijevska nacionalna opera

Predstava v sodelovanju s Primorskim dramskim gledališčem v Novi Gorici

KC L. Bratuz (velika dvorana), nedelja, 8. marca 1998, ob 20.30

Miha POGACNIK, violina
Diana BAKER, klavir

Cerkev sv. Ignacija, sobota, 4. aprila 1998, ob 20.30

Mešani pevski zbor HRAST - Doberdob
Hilarij LAVRENCIC, dirigent
Koncert v sodelovanju z Glasbeno matico

SREČANJA Z GLASBO

Sreda, 12. novembra 1997, ob 20.30. Velika dvorana KC L. Bratuz

EVASION
Instrumentalna skupina - Trst
Piazzolla, Bolling

Četrtek, 11. decembra 1997, ob 19.30. Komorna dvorana KC L. Bratuz

FORTEPIANO v casu Napoleona in ob zatonu Beneške republike
Ilario GREGOLETTO - Elena MODENA

Sreda, 14. januarja 1998, ob 19.30. Komorna dvorana KC L. Bratuz

Janez MATICIC
Slovenski skladatelj med Ljubljano in Parizom
Glasbeni atelje Emil Komel

Sreda, 4. februarja 1998, ob 20.30. Velika dvorana KC L. Bratuz

Pavle MERKU' med nami
Mešani pevski zbor Lojze Bratuz Gorica, Glasbeni atelje Emil Komel

Sobota, 28. februarja 1998, ob 19.30. Komorna dvorana KC L. Bratuz

Alessandro ARBO
DIONIZOVA STRAST
Glasba in estetika F. Nietzscheja

Četrtek, 26. marca 1998, ob 20.30. Velika dvorana KC L. Bratuz

Garcia F. LORCA
Skice za glas, kitaro in recitatorja
M. Marussi, L. Debevec, G. Chiandetti in D. De Brea

Cena abonmajev: redni 100.000 lir, znižani 50.000 lir.
Cena vstopnic: velika dvorana 20.000 lir, 10.000 lir.
Komorna dvorana 15.000 lir, 10.000 lir.
Baletna predstava je izven abonmaja - vstopnica 40.000 lir - za abonente popust.

Abonma lahko naročite in dvignete na tajnistvu SCGV Emil Komel - drevored 20. septembra 85, vsak delavnik od 8.30 do 12.30 in od 15. do 19. ure (tel. 0481/532163)

PROSVETNO DRUŠTVO ŠTANDREŽ

Dramski odsek PD Štandrež

bo uprizoril komedijo MARCELA FRANCKA

SREČA NA KREDIT

danes, 26. oktobra, ob 17. uri

v Kulturnem centru LOJZE BRATUZ v Gorici

Glasbena matica Gorica

SCGV E. Komel Gorica

Kulturni dom Gorica

Dan saksofona

koncert orkestra saksofonistov iz petih držav

Kulturni dom - Gorica, ul. I. Brass, 20

v torek, 28. oktobra 1997, ob 20.30.

Vstop prost - Vabljeni!

SKD KREMENJAK IZ JAMELJ

IN KRAJEVNA SKUPNOST SELA NA KRASU

Prirejata s pokroviteljstvom občin

Doberdob in Miren - Kostanjevica

2. KRAŠKI POHOD BREZ MEJA

POHOD JAMLJE - SELA NA KRASU

26 - 10 - 1997

PROGRAM:

10.00 Zbirališče pred gostilno Pahor v Jamljah

11.00 Odhod pohodnikov

13.00 Slavnost na prireditvenem prostoru v Selah

SLEDI DRUŽABNOST

Mejni prehod Klarici - Jamlje bo odprt do 21. ure.

Za udeležence pohoda bo poskrbljen povratni prevoz.

Predvideno trajanje pohoda: dve uri.

V slučaju slabega vremena pobuda odpade.

VABLJENI!

TOMANI
PROMOCIJSKA
PRODAJA
 s popusti
 od 20 do 80%
 na
 obutvah,
 usnjenih oblačilih
 in torbah
 •
IZLOČITEV
OBUTEV
 •
OD 21. OKTOBRA
 TOMANI CLAUDIO
 34170 Gorica, Corso Verdi 86
 Tel. 0481/530045 • Fax 0481/536797
TOMANI

GORICA / ZADNJI DAN "ETICA 97"

Solidarnost spoznavni znak

Koristna izmenjava izkušenj
na različnih področjih

Na gospodarskem razstavišču se bo danes sklenila prireditev "Etica 97". Poimenovali so jo sejem, vendar ne gre za sejem v tradicionalnem smislu gospodarske promocije. Prej bi lahko govorili o promociji idej, novega pristopa do obravnave številnih vprašanj s katerimi se soočajo v razvitih državah in v državah v tranziciji. Etica 97, ki so jo priredili prvič, je bila usmerjena prav v prostor, ki ga zasedajo države v tranziciji, od Slovenije, do Češke in

pribaltskih držav, do Makedonije. Slo je za nekakšno primerjavo stvarnosti v Furlaniji Juljski krajini in izkušenj v ducatu držav. Za primerjavo dejavnosti, vloge in organiziranosti društev in združenj, ki delujejo na volonteristični osnovi na različnih področjih, od kulture, do sociale, varstva okolja in gospodarstva in v katerih so v glavnem angažirani mladi.

Etica 97 se bo sklenila danes s prvo deželno skupščino društev in organizacij takomenovanega tretjega sektorja, ki je, čeprav gre za ne-profitno dejavnost, zmeraj bolj koristen in prepotreben tudi v razvitih družbah.

ROK ZA PROŠNJE DO 31. T.M.

Dom v Lužnici za letovanje in zimovanje

Posebej primeren za skupine

Pokrajinska uprava sporoča da zapade 31. oktobra rok za predložitev prošnje za koriščenje počitniškega doma v Lužnici pri Trbižu v letu 1998. Dom je v lasti Goriske pokrajine in je namenjen solskim skupinam, članom društev in raznih ustanov pa tudi skupinam družin oziroma drugim uporabnikom. Primeren je za letovanja tako v poletni kot v zimski sezoni. V času bivanja morajo koristniki samoupravljati dom. Informacije nudijo na Pokrajini, Korzo Italia 55, ali po telefonu na "zeleni" številki 167/252891.

CONI

Brandolin potrjen na mestu predsednika

Giorgio Brandolin je bil potrjen za predsednika pokrajinskega olimpijskega komiteja (CONI) in bo to funkcijo opravljal za naslednja štiri leta. Izvolili so ga na skupščini predsednikov sekcij in ob polnostevilni udeležbi (34). Sicer pa je bila njegova izvolitev, oziroma potrditev povsem pričakovana, saj ni bilo drugih kandidatov.

Predsednika čaka dokaj zahtevno obdobje. Mimo organizacijskih zadev in iskanja načina uspešnejše promocije sporta, se bo v prihodnjih letih v nasi deželi in pokrajini zvrstilo kar nekaj pomembnih mednarodnih sportnih dogodkov.

Brandolin je, kakor znano, tudi predsednik pokrajinske uprave.

KRONIKA / VČERAJ OKROG 17. URE V KOPRIVNEM

Dve osebi težko ranjeni v trčenju med avtomobilom in motorjem - Na zdravljenju v Vidmu in na Katinari

Težka prometna nesreča se je zgodila včeraj, nekaj pred 17. uro v Koprivnem. V nesreči sta bili dve osebi zelo težko ranjeni. 26-letnega Roberta Mocchiuta iz Gorice ulica Don Bosco 61 so prepeljali na oddelek za intenzivno nego bolnišnice v Vidmu, leto dni mlajšega Stefana Vidoza iz Ločnika pa v bolnišnico na Katinari. Njuno zdravstveno stanje je zelo resno. Fanta sta se na motorju peljala v smeri Vidma. Nesreča se je zgodila v križišču državne ceste z ulico, ki skozi podvoz pod železnico pelje v središče Koprivnega.

V križišču je prišlo do trčenja med motorjem in terenskim vozilom suzuki novogoriške registracije. V nesrečo je vpleteno tudi drugo terensko vozilo. Voznik, domačin iz Koprivnega, ki je pripeljal iz podvoza, je nameraval zaviti v levo, proti Gorici. Motor, ki ga je menda upravljal Vidoz, se je zagodil med avtomobila in zatem trčil v železno ograjo. Ranjenca so s helikopterjem prepeljali na zdravljenje.

Preiskavo o težki nesreči vodi prometna policija. (Foto Bumbaca - prizorišče nesreče).

Adria Auto
 pooblaščen prodajalec

FIAT

Industrijska cesta 2 (Kromberk)
 6500 NOVA GORICA
 tel. 065/124851-124583 fax 065/124850

Vabimo cenjene stranke v našo **servisno delavnico**, kjer Vam bomo nudili visoko kvalificiran servis (popravila, montaža dodatne opreme, menjava olja in oljnega filtra, rezervni deli itd.) po **izredno konkurenčnih cenah**

Primer:
 Menjava olja SELENIA (4 l) za PUNTO
37.000.- lir

OBISČITE NAS!

urnik: vsak dan 8 - 12 in 13 - 17
 sobota 8 - 12

Zlatarna Šuligoj
 Od leta 1891

100

Zlatarna Šuligoj
 Gorica, ul. Carducci 49
 Posebne ugodnosti ob stoletnici

Komjanc Luigi
 Gorica, ul. Rossini, 22, tel. 0481/531821

GOODYEAR SUPER SERVICE

VSE POD NADZOROM
 Vse na enem mestu, brez izgube časa in po najugodnejših cenah.

GOODYEAR SUPER SERVICE

PRAVA SUPER IZBIRA.

AVTOPLASCI
PREGLED OSI
URAVNOVEŠENJE
IZPUSNE CEVI
PREGLED OBRATA
SPREJEMAMO
VISA
AMERICAN EXPRESS
MasterCard
Pago
BANCOMAT
POS
POTROŠNIŠKI KREDIT

ZAVORE
BLAZILCI
DODATNA OPREMA
MEHANIKA
VZMETI
SPORTNA PRIPRAVA
MOTOPLASCI

GOODYEAR SUPER SERVICE

Nedeljske teme

SOCIALNA DRŽAVA IN SKRAJŠANJE DELOVNika

Reformo terja tudi nevarnost, da se welfare zruši zaradi šibkosti lastnih temeljev

VLASTA BERNARD

Od leta 1923, ko so delavci v Italiji proslavljali odobritev zakona o skrajšanju delovnega časa na 48 ur tedensko, torej na osem ur dnevno, je minilo 74 let. To je bila velika pridobitev, od tedaj pa je bilo uravnavanje delovnega časa prepuščeno kolektivnim delovnim pogodbam, ki so že zdavnaj osvojile povprečni delovnik v loku od 35 do 40 ur. Prodijska vlada je 40-urni delovnik uzakonila sele junija letos v okviru ukrepov za zaposlovanje ali tako imenovanega paketa Treu, medtem ko se je povprečni delovni čas v kolektivnih pogodbah medtem že znižal na 39 ur. Edini oprijemljivi učinek uzakonitve 40-urnega delovnika je torej le ta, da je postalo nadurno delo za podjetja dražje.

Zahteva po nadaljnjem znižanju delovnika na 35 ur tedensko - ne da bi se to poznalo v plačilnih ovojnicah - je postala aktualna z zadnjo vladno krizo, toda zamisel se je rodila veliko, veliko prej. Če je bila v začetku stoletja potreba po skrajšanju delovnega časa pogoj za izboljšanje kakovosti delavčevega življenja, so se v zadnjih letih pojavile teorije, po katerih je lahko krčenje delovnika orožje v boju proti brezposelnosti. Geslo »Delati manj, delati vsi« ni najnovejša domislica neokomunistov, ampak ga je skoval demokratsko navdihnjeni sindikat CISL v casih zgodovinskega liderja Piera Carnitija, ki je verjel, da je z delitvijo dela mogoče olajšati kriz brezposelnosti.

Leta 1988 so sindikati predlagali posplošnje 39-urnega delovnika, ki je že veljal kot pogodbeno povprečje, medtem ko so za ure, ki gredo od 35. do 39., predlagali

li penalizacijo, kar naj bi delodajalce avtomatično navajalo h krajsanju delovnika. Predlog takrat ni prodril, vlada pa je lani s finančnim zakonom predvidela penalizacijo (progresivno višanje prispevnih stopenj) za nadurno delo čez 40, 44 in 48 ur tedensko.

Delodajalci so se vedno dosledno borili proti krajsanju delovnega časa, saj so prepričani v potrebo po prožnosti v proizvodnji in v pomembnost kompetitivnosti na področju cene dela, ki je tudi pogoj za kompetitivnost na mednarodnih trgih. Tudi za evropskega komisarja za ekonomske zadeve Yvesa de Silguya je najpomembnejše to, da se skrajšanje delovnika ne uresničuje v škodo kompetitivnosti. Zadeva namreč nima neposrednega vpliva na proračunsko politiko in na krčenje javnega dolga, lahko pa spremeni ekonomsko politiko neke države. Pri tem je treba upoštevati dve potrebi: po prožnosti trga dela in po blagostanju prebivalstva. Če hočemo doseči ravnovesje med njima, so temeljnega pomena dialog in socialna pogajanja, meni predstavnik Bruslja. 35-urni delovni teden je v nekaterih sektorjih in v nekaterih okoljih povsem uresničljiv, tisto, kar je pomembno, pa je, da ne škodi kompetitivnosti podjetij, ki ga uvedejo.

Da so pogajanja med vlado in socialnimi partnerji o skrajšanju delovnega tedna se daleč od dogovora, dokazuje nepricakovano ostro stališče staroste organizacije italijanskih industrijcev, Giannija Agnellija. Z nenavadno ostrino je navadno diplomatski senator dejal, da bi bilo skrajšanje delovnika katastrofa in da bo usklaje-

vanje stališč med vlado in socialnimi partnerji na to temo potekalo z omejeno suverenostjo. Namigoval je seveda na dejstvo, da je Prodi že obljubil zakon, zato manevrskega prostora ni veliko. Da se je častni predsednik Fiata izrazil tako naravnost in rezko, je dokaz, da misli Confindustria tokrat zares in da njeno stališče ni zgolj grožnja »vročerkvnega« predsednika Fosse.

Sindikati, in se posebno lider CGIL Cofferati so se z vsiljeno rešitvijo o skrajšanju delovnega časa hoče nočes sprijaznili, čeprav ne priznavajo, da bi jih bil Bertinotti prehitel po »levem tiru«. O pokojninah po dokončani delovni dobi so se sindikati izrekli že nekaj tednov pred krizo vlade, ki je potem pogajanja prekinita, poudarjajo, medtem ko je skrčenje delovnega časa že nekaj let stara sindikalna zahteva. Zdaj bi bilo seveda dobro vedeti, kaj natančno doloca sporazum med vlado in neokomunisti, kajti sindikat tega menda ni nihče pojasnil. Pri tem pravzaprav niti ni bistveno, ali zeli vlada ta cilj doseči z zakonom, do-

da j a j o
sindika-
ti, am-
pak je
treba
preve-
riti, če
bo zakon-
ski osnutek

upošteval potrebo po usklajevanju stališč o vprašanju delovnika, ali pa bo slo le za omejevalni zakon, ki ga sindikati ne nameravajo sprejeti.

Sicer pa so sindikalne organizacije v teh dneh zaposlene z veliko sirso in skrajno zapleteno problematiko reforme socialne države, okrog katere so se povrh pojavila tudi razhajanja med tremi konfederacijami. Razjasnitev je sicer na obzorju, saj se v tako prelomnih trenutkih nikomur ne splača razbijati sindikalne fronte, se posebno, ker bi to kompromitiralo dokončni sporazum o welfare. Prihranki, ki jih namerava vlada ustvariti z reformo socialne države, so že vpisani v finančni zakon za prihodnje leto, pa čeprav jih je le malenkost več od stiri tisoč milijard lir, potem ko jih je vlada s svojim ekonomsko-finančnim programom določila v visini devet tisoč milijard lir. Toda gospodarski stroj je medtem pognal, inflacija in z njo cena denarja sta padli in tako si Ciampi in Prodi lahko privoščita nekaj popustljivosti. Kriteriji za vstop v evropsko monetarno unijo bodo namreč doseženi, zagotavljajo v palaci Chigi, strukturni posegi v sistem socialne varnosti pa so lahko tudi postopni, če je to cena za politično stabilnost, ki jo Italija v teh maastrichtskih ritmiranih casih potrebuje bolj kot kisik.

Evro bomo torej skoraj gotovo imeli, vprašanje pa je, ali bomo čez 15, 20 let imeli pokojnine,

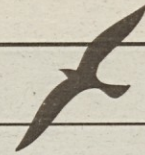
vsaj take, da jih bomo lahko imeli za dostojne. V državah blagostanja, tam, kjer so uveljavljeni sistemi socialne varnosti, se življenjska doba daljša z neverjetno naglico: v petdesetih letih so v Italiji nasteli enega osemdesetletnika na vsakih 92 prebivalcev, danes imamo enega na vsakih 27 prebivalcev, čez 50 let pa bo imel več kot osemdeset let vsak deseti državljani. Če so resurzi za vzdrževanje starejših plašni prebivalstva že danes preskromni, jih bo v prihodnosti vedno manj, če se bodo seveda nadaljevali sedanji ekonomski in demografski trendi. Če hoče socialna država preživeti, se mora spreminjati, prilagajati razvoju družbe in gospodarstva, sicer bodočim rodovom ne bo več zagotavljala varnosti.

To je seveda objektivna danost, ki poraja prav tako objektivne zahteve, medtem ko so odgovori nujno subjektivni. Globalizacija trgov, ki je na pohodu, se ni privedla do globalizacije socialnih sistemov, ki se razlikujejo ne samo po celinah, ampak tudi v sami Evropi, zibelki klasične in od zoba časa močno načete socialne države. To velja se posebej za Italijo, kjer je v welfare sistemu najti se (pre) veliko protislovij, nesorazmerij in celo krivic. Reforma zato ni potrebna le zaradi javno-bilancnih potreb, ampak tudi za modernizacijo in povečanje učinkovitosti sistema, ki bi v na-

sprotnem primeru tvegalo, da se sesuje zaradi šibkosti svojih lastnih temeljev.

••

»Gospod poročnik, ukazali so, da moramo takoj bežati«

Te dni mineva osemdeset let od pričetka znamenite bitke pri Kobaridu, ki je odločilno vplivala na nadaljni potek spopadov v prvi svetovni vojni. Vsled te bitke, ki ji nekateri pravijo 12. soska ofenziva, so se po dveh letih in pol, boji preselili daleč na zahod, na reko Piave, kjer se je velika morija nadaljevala se za več kot leto dni.

Kobarid bo v zgodovini ostal zapisan kot pojem novega načina vojskovanja, ki se je iz pozicijske in izčrpavajoče vojne spremenil v neke vrste "blitzkrieg" pehotnih enot, kar pomeni napadati v globino in ne frontalno, kot so to delali do tedaj. Ime slikovitega poskega trga se je uveljavilo tudi nasploh v izrazoslovju splošnega značaja, zavisi le kdo to besedo izgovori. Za zmagovalno stran te bitke, Kobarid pomeni preboj, pomeni uspeh, pomeni popolno uničenje in pregon sovražnika. Skratka, beseda Kobarid se danes zadobiva prizvok zmago-slavlja in vsestranskega ponosa. V italijanskem besednjaku pa ime Kobarid-Caporetto predstavlja pojem poraza in brezglavega bega, oz. že kar nacionalne tragedije z značilnostmi popolne katastrofe.

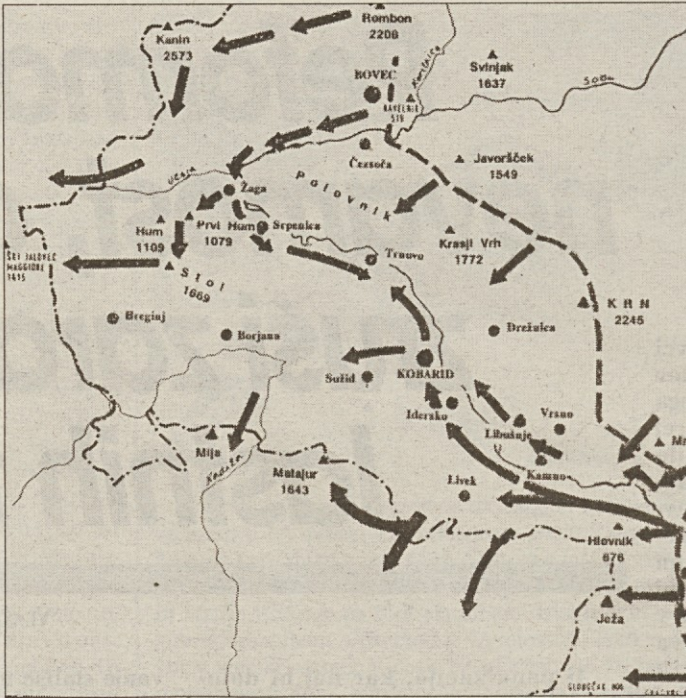
Kobarid torej. Vendar zakaj Kobarid? Poznavalci in proučevalci te bitke in nasploh soske fronte, ki jih ni malo, vedo povedati, da se ta kraj ni "proslavil" z nobenim tako odmevnim vojnim dogodkom, ki bi mu dajal "pravico" do pomembnosti takih razsežnosti! Glavni smeri napada enot avstro-nemške "koalicije" sta namreč potekali iz Bovske kotline in z avstrijskega obrambnega mostišča pri Tolminu, medtem ko sta se pri Kobaridu samo srečala oba kraka prodirajočih kolon. Pri Kobaridu so se torej le zaprle klešče, ki so skoraj brez pretirano hudih bojev obkrožile in povsem onesposobile vse italijanske sile, ki so zasedale položaje v Krnskem pogorju in na Polovniku. Skratka, ujeto je bilo vse, kar se je znaslo na levem bregu Soče. Istocasno so se manjše avstro-ogrske in nemške bojne skupine prebijale globoko v zaledje italijanskih obrambnih crt. Kot hobotnice s svojimi dolgimi lovskami so te enote iskale prehode, dobesedno ozke spranje v obrambnem sistemu italijanske druge in tretje utrjene obrambne črte na Kolovratu, Stolu in v Matajurskem pogorju. Te vrste napad je presenetil in doobra zmedel ves italijanski obrambni sistem. Zelo majhne, a zato silno gibljive enote so s svojim bliskovitim napredovanjem vnasale nemir in paniko globoko v italijansko zaledje, kajti pojavljale so se tam, kjer so si branilci namenjaj pričakovali. Dodatno zmedo so povzročale se prekinitev telefonskih zvez med enotami, kajti kjer so napadalci naleteli na telefonsko zico, so jo nemudoma prerežali.

O preboju v zgornjem Posočju je bilo izrečenih in napisanih na desetine strokovnih in poljudnih knjig, pa razprav in ugibanj, tolmacenj in ugotavljanj, pa izrazov pretiranega povelicevanja zmage in omalo-vazevanja nasprotnika na eni ter prikrivanja resnice in iskanja vsemogočih opravičil za poraz na drugi strani. Če-

stokrat so krivdo za napake visokih poveljstev zvalili na ubogo paro, ki je v tistem primeru bil ponižen in ubogljiv pehotni vojak. Skratka, o Kobaridu bi s težavo našli nekaj izvirnejših pogledov oz. manj znanih opisov takratnega dogajanja. Pa vendar! Leta 1991 je pri založbi Garzanti izšla zanimiva knjiga z naslovom: "Il taccuino di Caporetto" - Beležka iz Kobarida. Ko primemo knjigo v roke, nam v oči takoj pade ime avtorja, ki je priznani italijanski pisatelj Carlo Emilio Gadda. Sele ob nekoliko podrobnejšem prelistavanju knjige opazimo, da v bistvu gre za vojni dnevnik, ki ga je v tistih usodnih dneh oktobra 1917 pisal sam Gadda, takrat komaj 24-letni podporočnik alpskih enot. S svojo enoto se je znašel v samem jedru vojnih operacij. Njegova strojnična četa je namreč zasedala bojne položaje na severnem pobočju Krasjega vrha v gorski verigi Polovnika. Zaradi zmedenih, celo nasprotujočih si novic in navodil ter s tem v zvezi pogostih premesancj s položaja na položaj, njegova in sosednje enote niso

nikoli poskrbeli za razstrelitev edinih dveh mostov čez reko, tistega pri Kobaridu in tistega pri Trnovem. S to potezo so odrezali umik dokaj močni in dobro oboroženi bojni skupini ter jo takorekoč brez boja izročili sovražniku. Podporočnik Gadda se je s svojo strojnično stotnijo znašel v pasti brez izhoda in z levega brega Soče opazoval kako so po nasprotnem bregu korakale sovražne enote. Orožje je položil ob 13.20 uri dne 25. oktobra 1917.

Iz kakih sto strani dolgega, predvsem pa podrobnega dnevnika, ni lahko izluščiti najbolj zanimivih in najbolj pomembnih dogodkov, kajti Gadda si je z natančnostjo knjigovodje zapisal vse, tudi najbanalnejša doživlja. Zelo vestno je beležil tudi opazanja in izrekal besede graje na račun višjih poveljstev, ki so po njegovem mnenju premalo skrbela za povezavo med enotami in včasih bila zelo nejasna pri izdajanju povelj. Zato si je na prvo stran dnevnika pripisal tale stavek: "Podrobnosti soske bitke in mojega zajetja, ki sem jih zbral v primeru obtožb na

ognjena ujma nas ni kdove kako prizadela, kajti skriti smo bili v kavernah." Gadda nadalje piše, da se je obstreljevanje z manjšo ali večjo silovitostjo nadaljevalo ves dan in tudi ponoči. Niti z besedo pa Gadda

Gaddina enota ni na sovražnika izstrelila niti enega naboja, kajti nihče ni vedel povedati, kaj se sploh dogaja in na katerih odsekih sovražnik napada. Okrog treh ponoči pa je prispelo usodno ustno povelje, da morajo zapustiti dobro utrjene položaje v celotnem Krnskem pogorju, ki so ga Italijani z nemajhnimi žrtvami zasedli že sredi junija 1915, tj. skoraj dve leti in pol prej!

Po zajetju so Avstrijci tisoce razoroženih vojakov zbrali v okolici Kobarida, odkoder so jih napotili proti Tolminu, od tam pa mimo Mosta na Soci po dolini Idrije do Cerknega in naprej do Skofje Loke. Od tam pa z vlakom preko Ljubljane, Maribora in Salzburga v Nemčijo. Vec mesecev so Gadda in številni drugi oficirji preživeli v ujetniškem taborsku blizu mesteca Rastatt, nedaleč od mesta Karlsruhe v jugo-zapadni Nemčiji, nakar so jih aprila 1918 premestili na sever, v blizino mesteca Celle pri Hannoveru, kjer so ostali do konca vojne.

Gaddin dnevnik je izjemen dokument iz več razlogov: prvič je v njem opisano dogajanje na vojnem območju, ki ga zgodovinarji takorekoč "preskoci". Vsi pisci namreč na dolgo in na široko opisujejo potek ofenzive v dolini, na Kolovratu in na Stolu, medtem ko ni skoraj nikjer omenjena usoda tisocev, ki so se znasli v pa-

sti. Drugič, dogodke in opazanja je zapisoval nižji oficir, ki je vse to doživljal v prvi osebi in v prvi osebi delil težave in usodo svojih vojakov. Natančno je opisal tudi območje in bojne položaje raznih enot. Vse to je podkrepil se z risbami. Nadalje, zapisano pričevanje v marsicem izpodbija uradne trditve in iskanja vsemogočih opravičil za razsulo. Če so tudi nižji oficirji vedeli za nameravano sovražno ofenzivo, ne bi smel napad nikogar presenetiti. O blizajoči se ofenzivi Gadda piše že 18. oktobra, torej skoraj teden dni prej.

Iz vsega tega sledi, da je Gaddina knjiga prava poslastica za zgodovinarje in za proučevalce dogodkov v prvi svetovni vojni, kajti v njej dobimo odgovor na marsikatero zgodovinsko neznanko ali pa zamolcano resnico, predvsem glede odgovornosti za poraz. To je tudi glavni razlog, da dokler je zivel, Gadda ni želel, da bi dnevnik objavili in so zato ti zapiski zagledali luč sveta sele nekaj let po njegovi smrti.

Iz zapiskov izvemo tudi, da je Gadda že prej pisal dnevnik. V njem so bili opisani vojni dogodki s kraskega bojišča in fronte na Tridentinskem. Ta dnevnik, ki ga Gadda stalno omenja, je žal postal vojna zrttev in je ob naglem umiku lastnika ostal v neki baraki na Krasjem vrhu.

Za konec pa se to: kdaj je med nestetimi premesancji, vsakodnevnimi opravili in neredko pod hudim obstreljevanjem podporočnik Emilio Gadda sploh imel čas za tako podrobno zapisovanje dogodkov? Iz uvoda in iz pazljivega prebiranja samih zapiskov je moč razbrati, da je bodoči pisatelj vsakodnevna opazanja uspel zapisovati "na grobo" v minutah predaha. Natančne "obdelave" zbranih podatkov in podrobnega opisovanja dogodkov pa se je lotil kakih deset dni kasneje, kot vojni ujetnik v Rastattu v Nemčiji. Takrat je najbrž imel časa na pretek. Spomine je torej strnil v obliko pripovedi v razmahu 10-15 dni, vendar se vedno v zelo živem spominu.

Naj ob zaključku omenimo še to: Gaddova knjiga je že prevedena v slovenscino in bi morala v kratkem zagledati luč sveta.

Vili Princič

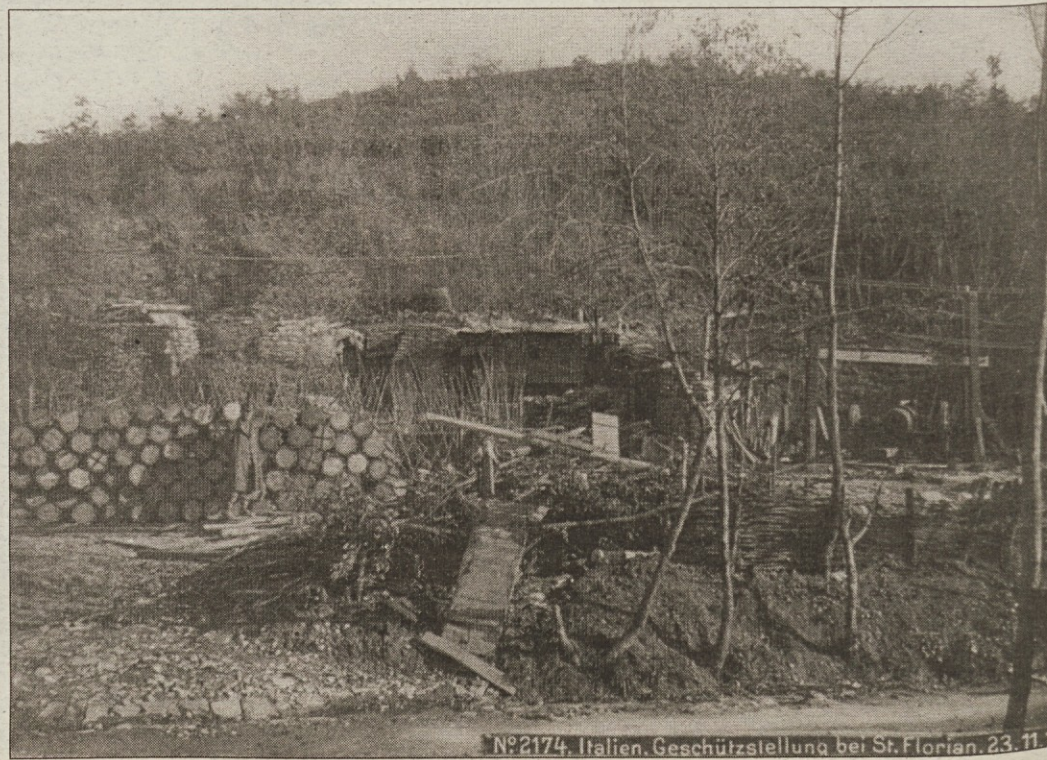

posegle v boj, kajti odločujoči prebojni sunek se je odvijal v dolini Soče, to se pravi daleč za njihovim hrbtom. O tem, kaj se pravzaprav dogaja na njihovem levem boku pri Bovcu in za hrbtom pri Tolminu, te sile niso bile seznanjene, ker bi v tem primeru pravočasno poskrbele za hiter, predvsem pa urejen umik. Zjutraj, 24. oktobra je sicer do njih prispelo pismeno obvestilo s skopo novico, da v dolini slabo kaže. Ni pa bilo omenjeno, za katero dolino gre: za dolino Slatenika pred njimi, ali dolino Soče za njimi. Ponoči, 25. oktobra, pa je sel prinesel ustno povelje, da je treba čimprej bežati! Kako in katero smer ubrati, pa ni bilo povedano. Za oficirje nižjega ranga, tj. poveljnike posameznih čet, ki so zasedale položaje razkropljene po pobočjih Krasjega vrha, Polovnika in branile utrjeno prvo bojno črto visoko v Krnskem pogorju, je to povelje pomenilo nekako: "Znajdi se, kot veš in znaš!" In na zelo podoben način je potekal tudi umik, ki se je ponekod spremenil v neurejen pobeg. Se tako hiter pobeg pa se je prekinil na levem bregu Soče, kajti prvi prebež-

moj račun. Pripovedovanje je v osebne namene, do potankosti resnično".

Gadda je med drugim v dnevniku nedvoumno zapisal, da so avstrijsko-nemski napad pričakovali. Vedeli so celo za moč nasprotnika in poznali odsek fronte, kjer bo sprožen najhujši bojni sunek. Visja poveljstva so vedela tudi, da bo na nekaterih odsekih fronte sovražnik uporabljal bojne pline, vendar niso pravočasno ukrepale. Iz Gaddovih zapiskov pa je moč razbrati, da so se zmotili pri datumu pričetka avstrijsko-nemške ofenzive. Pričakovali so jo 23. oktobra, ob dveh ponoči, pricela pa se je točno 24 ur kasneje. Takole piše Gadda: "Prebudilo nas je zamolklo in močno bobnenje v Bovski kotlini in na planini Zaprikraj. Ritem eksplozij je bil silovit, bobnenec. Do nas na Krasjem vrhu pa ni prifrkal noben izstrelak. Zato sem do svita ponovno zaspal. Zjutraj se je obstreljevanje preneslo na nase položaje. Medtem se je pooblacilo in hribovje je zavila mrzla megla. Pricelo je tudi snežiti. Obstreljevali so nas z granatami in srpneli kalibra 75, 65 in 105 in 152, a

ne omenja uporabe plinskih granat, o katerih tako radi pišejo nekateri zgodovinarji, češ da so prav te krive za polom. Zaradi megle in popolne odsotnosti zanesljivih novic,

Nº2174. Italien. Geschützstellung bei St. Florian. 23. 11

Kmalu po kobariskem prodoru se je v Gorici začela obnova

V teh dneh mineva 80 let od znamenitega avstro-nemskega prodora pri Kobari-
du, ko so armade centralnih držav potokle italijansko voj-
sko in zdrvele v Furlanijo ter
prisile do reke Piave, kjer so
Italijani, tudi s pomočjo an-
gelskih in francoskih čet, po-
stavili obrambo linijo. O
bojih je bilo napisanega ve-
liko. Čeprav je od takrat mi-
nilo že 80 let, se vedno veliko
zanimanja vzbujajo kobariska
ofenziva in sploh dogajanja
med 1. svetovno vojno. Se
zlasti so ti dogodki prisotni v
zavesti ljudi v naših krajih.
To velja za Slovence, Italija-
ne, Avstrijce in Nemce, ter za
vse druge narodnosti, ki so
bile prisotne v tej strahotni
vojni.

Dogaja pa se, da so v
ozadju ostali problemi tistih
ljudi, ki niso nosili uniforme.
O beguncih se piše bolj malo,
prav tako je bolj malo znane-
ga o obnovi krajev, ki so bili
porušeni v vojnih spopadih.
Imamo sicer nekaj hvalevred-
nih primerov, ko so tudi
tukajšnji pisci s prizadevnim
iskanjem in poslušanjem sta-
rih ljudi obudili tragedijo be-
gunstva. Nasim ljudem so ze-
lo dobrodošle knjige s tak-
nim obujanjem spominov. V
"veliko" zgodovino pa gre-
do knjige v katerih beremo, kako
je neka divizija prodirala v
sovražnikovo zaledje, kako
sta se spopadala dva znana
generala in podobno.

Goriška je bila zelo priza-
deta v dveh in pol letih voje-
ne. V maju 1915 so Italijani
zasedli brez težav Furlanijo
in skoro vsa Brda, zasedli Ko-
barisko kotlino, naskočili so
Kras, tam pa so se morali
ustaviti. Sele v avgustu 1916
so zasedli Gorico in del go-
riske kotline, napredovali za
nekaj kilometrov na Krasu in
prisli na Banjsko planoto. Vsi
ti kraji so bili porušeni. S to-
povi so streljali tako Italijani
kot Avstrijci. Povsod so bila
velika skladišča granat in
dr drugega vojnega materiala.

Ze nekaj dni po kobariski
ofenzivi so Avstrijci ponovno
prisli v Gorico. Takoj za
vojaki so prisli tudi nekateri
novinarji. V raznih časopisih,
tu bi omenil le slovenka
dnevnika, Edinost in Sloven-
ca - prvi je izhajal v Trstu,
drugi v Ljubljani - so bila
objavljena daljša poročila o
stanju v napol porušeni Gori-
ci. Novinarji so podrobno
opisali posamezne mestne
ulice. Hiša tega in tega je ce-
la, sosedna je razbita. Ta in ta
trgovina je cela, druga poško-
dovana, v tej gostilni že nu-
dijo toplo malico, itd. Novi-
narji so nam dali zelo jasno
sliko mesta, hkrati pa so očit-
no hoteli povedati beguncem,
ki so živeli tako v slovenskih
kot drugih avstrijskih deže-
lah, v kakšnem stanju je
njihova hiša. Ti clanki so ze-
lo zanimivi tudi zaradi tega,
ker nas spominjajo na takrat-
no zelo številno prisotnost
slovenskih trgovcev in obrt-
nikov v Gorici.

Begunci niso smeli tako hi-
tro nazaj, da bi videli kaj je z
njihovo hišo. Za kretanje po
avstrijskih dezelah v vojnem
casu so potrebovali poseben
potni list, zato, da so lahko v
kasnejših mesecih lahko pris-
lo na Goriško, pa se poseben

casovno omejen vizum. S tem
v zvezi lahko navedem zani-
miv družinski primer. Stari
oče Simon je bil v begunstvu
v Laskem, na Spodnjem
Stajerskem, odkoder je bila
doma njegova žena, moja sta-
ra mati Marija. Doma hranim
njuna notranja potna lista.
Njun sin, moj oče Hinko, je
med vojno živel v Ljubljani,
kjer je obiskoval solo. Tudi
on je imel notranji potni list.
Zakaj o tem pisem? Stari oče
in stara mati sta živela na
Stajerskem in imela potni list
napisan samo v nemškem je-
ziku. Moj oče je živel v Lju-
bljani, torej na Kranjskem, in
imel dvojezični, nemško -
slovenski potni list.

Po dveh letih in pol vojne
je Goriška bila zelo poskodo-
vana. Avstrijci so najprej ob-
novili vojaške naprave, se
zlasti razne infrastrukture:
ceste, železnice, mostove. Pri
vseh teh delih so uporabljali
domaco delovno silo, vojne
ujetnike, se zlasti ruske, na
pomoc so jim prisli tudi
Nemci. Zelo poskodovana je
bila Bohinjska proga od Sv.
Lucije do Gorice in se dlje do
Prvacine. Seleznico so popra-
vili v rekordnem casu in 1.
maja 1918 so postavili želez-
no konstrukcijo na železniški
most cez Soco pri Solkanu.
Tudi ta proga jim je služila za
dovajanje ljudi in materiala
na fronto na Piavo.

Zanimivo je, da so na progi
delali tudi nemški delavci.
Bilo jih zelo veliko in obna-
li so se zelo surovo do do-
mačega slovenskega prebival-
stva. Njihov germanizacijski
pritisek je bil hujsi od tistega
najbolj zagretil nemskutarjev
v predvojnem casu. Mesto
Berlin se je tudi obvezalo
konkretno pomagati pri obno-
vi mesta Gorice.

V poltretjem letu vojne so
bili najbolj prizadeti sloven-
ski kraji na Goriškem. Priza-
deta je bila tudi Bizjakarija.
Goriška Furlanija je bila
poskodovana, vendar ne v to-
likšni meri, saj so jo Italijani
že v prvih dneh vojne zasedli
brez boja, vasi v furlanski
nizini so bile dalec od fronte.

Vladni mozje na Dunaju so
se pred kobariskim prodorom
bili prepričani, da bodo kraji
na Primorskem ostali v mejah
avstro - ogrske države. Zato
so že takrat pričeli misliti na
obnovo prizadetih krajev, se
zlasti Goriško - Gradiscanske.
Deželni glavar Luigi Faidutti
in deželni uradi so bili v casu
vojne na Dunaju. Se takrat so
Goricani in Tridentinci od
dunajske vlade zahtevali, naj
pripravi vse potrebno za ob-
novo, da se bo ta lahko začela
hitro po koncu vojne.

Kot vzor jim je bil poseben
zavod, ki so ga že prej usta-
novili za obnovo Galicije, po-
zitivni so bili rezultati njego-
vega dela. Finančno minist-
stvo je tem zahtevam ugodilo,
pričelo pripravljati nacрте za
ustanovitev Vojno kreditnega
zavoda za južno vojno po-
dročje. Dne 24. oktobra 1917
(golo naključje je, da se je
prav tistega dne pričela av-
strijsko - nemška ofenziva pri
Kobari-
du, civilnim funkcionarjem na ministrstvu očitno
to ni bilo znano) je to mini-
strstvo poslalo sedmim dežel-

nim vladam obvestilo, da so
v končni fazi priprave za
ustanovitev zavoda: v desetih
dneh naj odgovorijo minist-
stvu in predlagajo pravilnik
zavoda. Tudi v vojnem casu
je avstrijska posta poslovala
brezhibno. Deželne vlade so
hitro odgovorile, stvari so bi-
le vsklajene in domenjene.
Dne 21. decembra 1917 je bil
zakon o ustanovitvi zavoda
objavljen v uradnem listu
Wiener Zeitung. Naslov zavo-
da je bil stiriježiczen: nemski,
italijanski, slovenski in hr-
vatski.

V upravnem odboru sta
prisla po dva zastopnika pri-
zadetih dežel: Goriško - Gra-
discanska, Trst, Istra, Ko-
roska, Kranjska, Dalmacija in
Tirolsko - Tridentinska, ki je
edina poslala tri svoje zasto-
pnike. Razen Koroske, kjer
sta bila oba zastopnika Nem-
ca, so vse druge dezele ime-
novale po enega nemškega in
enega drugorodnega zasto-
pnika. Goriško sta zastopala
Anton Jakoncic, ravnatelj go-
riske hranilnice, in grof Gino
Prandi, veleposestnik in zu-
pan v Sempetru ob Soci, Trst
odvetnik Josip Vilfan in trgo-
vec baron Demeter von Eco-
nomo, Istro odvetnik in zu-
pan v Volokskem Andrej
Stanger in veleposestnik v
Poreču baron Georg von Pole-
sini.

Za glavnega ravnatelja Voj-
no - kreditnega zavoda je bil
imenovan finančni svetova-
lec v dunajskem finančnem
ministrstvu dr. Friedrich
Kleinwaechter, za podravna-
talja pa Slovenec dr. Janko
Hočevcar, odvetnik v Krškem.
Sedež zavoda je bil v Celov-
cu, v glavnih mestih drugih
dežel so bile podružnice.

Odbor se je sestal na ume-
stitveno sejo že 15. januarja
1918. Pričeli so takoj preuce-
vati stanje v prizadetih deže-
lah in izdelovati nacрте za ob-
novo. Se kmalu so imeli izde-
lan okvirni nacrt. Za obnovo
bi potrebovali eno milijardo

kron. Delali so s polno paro.
V letu 1918 jim je dunajska
vlada nakazala 300 milijonov
kron. Do konca vojne v prvih
dneh novembra 1918 je že bi-
lo nakazanih 150 milijonov
kron, dober del tega denarja
je že bil koristno uporabljen.
To je dokaz, da je avstrijska
administracija bila hitra in
učinkovita, vse drugače od
italijanske, ki je kasneje več
let kasnila z izplacilom vojne
škode, tako da je marsikatera
stavba bila potrebna popravit
se na začetku tridesetih let.

Slovenski ljudje pa niso bi-
li kdovekaj zadovoljni z ob-
novo v zadnjem letu avstrij-
ske uprave. V deželo so prišla
nemška gradbena podjetja, ki
so poleg nemscine uporablja-
la le se italijanscino. Na cisto
slovenskem ozemlju so poza-
bljali na slovenscino. Prisle
so tudi prve pritožbe, da so
slovenski kraji pri obnovi za-
postavljeni. Prvi denar je sel
nemskim tovarnarjem, da bi
obnovili svoje fabrike. Denar
je sel tudi za obnovo ple-
miskih gradov in his, ni ga
bilo za kmete. Deželni glavar
Faidutti je denar usmerjal
predvsem v njemu zvesto
Furlanijo, pa čeprav so ga
bolj potrebovali slovenski Br-
da, Posočje in Kras.

Porodila se je torej zamisel,
da bi Slovenci sami sli v ob-
novitveno akcijo. Se prej, hi-
tro po zavzetju Goriške, 27.
decembra 1917, so se v Lju-
bljani sestali slovenski zu-
pani iz goriške dezele. Drugi se-
stane je bil 14. in 15. fe-
bruarja v Gorici. Prisli so za-
stopniki 80 obcin, sestanek je
sklical zupan iz Renč Ivan
Stepancic. Ustanovili so zu-
pansko zvezo ter sprejeli re-
solicijo s 25 točkami o obno-
vi dezele. V njej je bilo tudi
jasno povedano, da so ti kraji
slovenski.

Ločeni sestanki zupanske
zveze so potem bili na Krasu,
v Brdih, v Gornjem Posočju.
Ni manjkalo samo denarja, ni
bilo ljudi, ki bi bili poprijeli

za obnovo. Vojna je se trajala,
mozje so bili v uniformi, do-
mače prebivalstvo pa v be-
gunstvu. Na Goriško so
prihajali delavci iz zasedene
italijanske Furlanije. Ti so se
obvezali, da bodo v teh krajih
delali vsaj šest mesecev, de-
nar (avstrijske zasedbene lire,
ki jih je izdajala Banca Vene-
ta v Vidmu) so posiljali do-
mov. Materiala ni bilo. Les so
slovenski zupani uvazali iz
Slavonije in Romunije.

1. junija 1918 je v Gorici
ponovno pričela poslovati
podružnica Ljubljanske kre-
ditne banke. Pričela je ljudem
posojati denar, ki so ga potre-
bovali za obnovo. Konec ju-
nija se je v Ljubljani ustano-
vila Obrtna centrala za obno-
vitev Goriške, ki je imela cilj
združiti obrtnike vseh pri ob-
novi v postev prihajajočih
del. V septembru so v Gorici
ustanovili stavbeno zadruzo
Svoj dom.

V okviru Narodnega sveta
v Ljubljani so se pred razsu-
lom Avstro - Ogrske osnovali
posebne oddelke. Eden od
teh se je pečal z gospodarski-
mi vprašanji. To je bil Gospo-
darski odsek, ki je v drugi po-
lovici leta 1918 imel veliko
dela tudi v zvezi z obnovo
Goriške. Na seji tega odbora
7. septembra 1918 so sprejeli
več sklepov. Pomagali naj bi
pri obnovi kmetijskih po-
vršin, 700.000 kron bi zbrali
za slovenske sole, poskrbeli
bi za nakup prehrabnenih iz-
delkov namenjenih Goriski,
itd. S tem so bile težave, kajti
v slovenskih dezelah ni bilo
hrane. Morali so jo dobavljati
na skrivaj iz Slavonije.

Goriškim Slovincem so na
pomoc priskocili tudi Cehi.
Njihovo darilo je bila npr. ce-
lotna oprema za sole društva
Solski dom. Ta je bila med
vojno poskodovana, bodisi
ker so bile stavbe bombardi-
rane bodisi ker so v stavbah
bivali avstrijski in italijanski
vojaki. Nova oprema je prisla
se v letu 1918, ko je bila Gori-

ca se avstrijska. Po italijanski
zasedbi je stavbe in opremo v
njej zasegla italijanska vojska.
Društvo Solski dom si je ka-
sneje prizadevalo, da bi nazaj
dobilo to opremo in je s po-
močjo odvetnika tudi dose-
glo, da je vojska oblast vrni-
la klop, stole in table. Ofi-
cirji so namreč napacno me-
nili, da je ta oprema bila av-
strijska državna last, zato tu-
di vojski plen.

Nekatere stvari so sloven-
ski zupani pričeli izpolnjevati
s pomočjo ljubljanskega
Narodnega sveta. Hiter konec
vojne in italijanska zasedba
Goriške ter delov Kranjske in
Koroske prepričala vse te po-
bude.

Ljudi, ki so se ze v letu
1918 vrnili iz avstrijskega be-
gunstva na Goriško, so raz-
mestili v barake, ki so bile v
poskodovanih krajih. Orga-
nicno so naselja barak ka-
sneje postavili Italijani. V teh
barakah so ljudje živeli tudi
do deset let. Na Goriškem so
v glavnem gradbene zadruge
prevzele nalogo ponovno po-
staviti stanovanjska in gospo-
darska poslopja. Tezave pa so
bile iz izplacilom vojne ško-
de, tako da so se lepega dne
na Telovadnem trgu v Gorici
zbrali tisoči ljudi, ki so prote-
stirali proti rimski vladi.
Značilno je bilo, da so se na
govorniskem odru zvrstili
Slovenci in Italijani, od skraj-
ne levice do skrajne desnice.
Ni jim prijala rimska poča-
snost.

Marko Waltritsch

*Na sliki: Sestavljanje jekle-
ne konstrukcije tipa Roth -
Waagner, spomladi leta 1918.
Solkanski most so razstrelili
avstrijski vojaki ob italijanski
zasedbi Gorice v avgustu
1915. Avstrijci so ga ponovno
odprli prometu 1. maja 1918.
Dokončno so ga Italijani ob-
novili 8. avgusta 1927 (Slika
je iz knjige inž. Gorazda Hu-
marja Kamniti velikan na
Soci).*

Lužiški Srbi včeraj,

Tramvaj ropotaje drdra po tračnicah. Tramvaj je se vedno isti kot pred šestimi leti, dobro leto po padcu berlinskega zidu. Le da je bil takrat zarjavel, umazan, siv in nemaren, danes pa je lep, bleščeče rdeč, z živimi napisi, od Cocacole do Mc Donaldsa. Star vzhodni tramvaj se je spremenil v funkcionalno zahodno prevozno sredstvo, Nemci so pač modernizirali, niso pa razmetavali.

Drugače je s hotelom. Ko sem dobil fax z označeno točko, kjer je bil hotel, sem vzdihnil. V tem zaniknem hotelu sem prenočeval pred šestimi leti: bil je kakih 30 let star, tipičen vzhodnoevropski čebeljak, umazan, grd, s pokvarjenim tušem, sip pa menda niso očistili vse odkar je bil zgrajen. Zato si je kaj lahko misliti, kako me je presenetilo dejstvo, da sem namesto na staro siivo zgradbo naletel na bleščeče nov Holiday Inn ameriškega standarda, čist in urejen. Pa se osebje je bilo prijazno, kar se pred šestimi leti ni zgodilo niti slučajno.

Skratka, Nemške demokracije republike ni več in spomin nanjo počasi pojenjuje. Vendar pa Nemci niso zavrgli vsega, kar je od stare države ostalo. Popravili so, kar se je popraviti dalo, začnili z lesenimi vagoni berlinske mestne železnice pa vse do tramvajev v Cottbusu. In če te danes kdo vpraša, ali se nahajaš na ozemlju nekdanje NDR ali ne, moras res pazljivo pogledati, preden odgovoriš. Arhitektura in tlak se spominjata na nekdanji vzhod, urejenost in čistota pa sta že nemskostandardni. Tako, kot so standardni ljudje.

Dr. Günther Spiess je eden tistih ljudi, ki so po dolgih letih ponovno pridobili identiteto svojih prednikov. Njegova družina se je kmalu po drugi svetovni vojni izselila iz rodni krajev in Günther je glavnino svojega življenja preživel na Nizozemskem. Na univerzi se je odločil za jezikoslovje in posvetil se je slovanskim jezikom; za Amsterdam to ni nič nenavadnega, saj je tamkajšnja univerza izučila vrsto odličnih slavistov. V domovino svojih prednikov pa se je dr. Spiess dokončno vrnil sele po padcu berlinskega zidu. Ta domovina je namreč v nekdanji Vzhodni Nemčiji, kakih trideset kilometrov od meje s Poljsko. Tu živijo Lužiški Srbi.

Lužiški Srbi niso narod, so dva različna naroda. Ze to zmede človeka, ki se prvič seznani s stvarnostjo tega morda najbolj nepoznanega dela slovanskega sveta. Vendar je res. Med spodnjo in zgornjo lužisko srbscino obstajajo velike razlike, take, da se ljudje ne razumejo med seboj. Tu ne gre za dve različni narečji, ampak za sam nasta-

nek te skupnosti. Spodnja lužiska srbscina, ona, ki jo govorijo ljudje na severu, je blizja poljscini, zgornja lužiska srbscina, tista, ki jo govorijo ljudje na jugu, pa blizja češčini. Iz teh dveh jezikov sta oba lužiskosrbska jezika nastala. Vendar Spiess takoj pojasni, da je zgornja lužiska srbscina zares podobna spodnji. »Ti ljudje že stoletja živijo v istem prostoru in razumljivo je, da sta se jezika zelo zblizala,« pravi.

Kje pa je ta severni in južni prostor? Če na zemljevidu potegnemo ravno črto med Berlinom in Dresdenom je ozemlje Lužiskih Srbov vzhodno od te črte, južno od Berlina in severno od Dresdena. Sorazmerno veliko ozemlje, na katerem so se predniki današnjih Lužiskih Srbov naselili, kadar so se pač Slovani naseljevali v Srednji Evropi: nekje v začetku 6. stoletja. Tu, med Odro in Niso na vzhodu ter Labo na zahodu so predniki Lužiskih Srbov nasli rodovitno zemljo. Tu so se naselili in tu se danes živijo. In počasi izumirajo,

Tramvaj je še vedno isti kot pred šestimi leti, dobro leto po padcu berlinskega zidu. Le da je bil takrat zrjavel, umazan, siv in nemaren, danes pa je lep, bleščeče rdeč, z živimi napisi.

zeju-tudi ugotoviš, kako podobni so si med seboj slovanski narodi. Lužiski Srbi so prejeli prvi prevod svetega pisma nove zaveze leta 1548, prva tiskana knjiga v spodnji lužiski

tura pa se je razbohotila sredi devetnajstega stoletja, ko je mrzlica pomladi narodov zajela tudi te kraje. Tako nastajajo društva in sole in pojavljajo se številni časopisi. Leta 1875 so pruske oblasti z ukazom uvedle pouk jezika v javnih solah, leta 1912 pa so Lužiški Srbi ustanovili prvo osrednjo organizacijo z imenom »Domowina«. To ime je organizacija ohranila do danes.

Potem je prišla prva svetovna vojna in za njo nacizem, ki je v nekaj letih odpravil vse jezikovne pravice. Ukinil je organizacije, odpravil pouk jezika v solah, ki ga je bila Weimarska republika potrdila in prepovedal rabo jezika v cerkvi. Razdejanje druge svetovne vojne je bilo tu nekoliko manjše, saj ni bilo velikih industrijskih obratov, ki bi jih zavezniški bombardirali. Po vojni pa je bila prav Domowina prva organizacija, ki so jo ponovno ustanovili v Nemčiji: to se je zgodilo že 10. maja 1945.

Celotno ozemlje, na katerem živijo Lužiški Srbi, je pripadlo Vzhodni Nemčiji. Odnos te države do manjšine je bil dvojem. S pravnega vidika so bili Lužiški Srbi zelo zaščiteni: imeli so svoje sole, organizacije in časopise ter na celotnem ozemlju so bili nameščeni dvojezični napisi. Tudi v javnih uradih je uradno veljala dvojezičnost. Dejansko pa je bilo raznarodovanje zelo močno, predvsem iz dveh razlogov: prvič, ker so na to ozemlje naselili veliko stvilo beguncev, Nemcev iz Poljske in iz Sudetov, ki sta jih Českoslovaška in Poljska izgnali, drugič pa zaradi ekonomske politike Vzhodne Nemčije, to je kolektivizacije zemlje, urbanizacije in postopnega uničevanja številnih vasi zaradi izkoriščanja rudnikov lignita. Elektrarne na lignit pa so povzročale pravo ekološko katastrofo. Posledice tega puščenja opazis se danes.

mlajšega od 50 let, ki bi se obvladal jezik in ga uporabljal v vsakodnevnem življenju. Besede delujejo eksplozivno. Kaj se pravzaprav dogaja?

Sedež Domowine je v lepi trinadstropni, pravkar obnovljeni hiši v središču Chosebuza. V treh nadstropjih so uradi, v pritličju pa knjigarna s trgovino spominov in kavana. Sedimo v tretjem nadstropju, v Spiessovem uradu. Poleg Spiessa je tu se mladi lingvist dr. Han Steenwijk. Zanimiv človek. Eden najboljših poznavalcev Režije in rezijanscine; z njo se je ukvarjal v prejšnjem desetletju in ko sem ga ob koncu osemdesetih let prvič srečal, je na nekem seminarju pri Frizijcih predaval o ... furlanskih vplivih na rezijansko narečje. Sedaj se ukvarja z lužisko srbscino in je skupaj s Spiessom steber Serbskega instituta, osrednje jezikoslovne organizacije. Steenwijkov pristop je znanstven, vendar v njegovih besedah občutis toplino človeka, ki je s srcem pri stvari, s katero se ukvarja. Da spodnja lužiska srbscina nima velike prihodnosti, je obema jasno. Sedaj je to jasno tudi meni. Ljudje je ne govorijo, v soli je ne poučujejo, dvojezične table na mestnih ulicah pa tako izzvenijo bolj kot folklorni element, saj dejansko nikomur ne služijo. »Nihce jih ne preganja, nihce jezika ne prepoveduje, nobene nacionalne prihoze ni tukaj,« pravi Steenwijk; razumem, da je nemška kultura moč-

Sedež Domowine je v lepi trinadstropni, pravkar obnovljeni hiši v središču Chosebuza. V treh nadstropjih so uradi, v pritličju pa knjigarna s trgovino spominov in kavana.

kar je pač usoda številnih manjšin v Evropi in v svetu.

Njihova zgodovina je bogata, kot je pač bogata zgodovina vseh evropskih narodov. Spoznaš jo v muzeju, ki so ga pred tremi leti odprli v Chosebuzu, Cottbusu v nemščini, glavnem mestu spodnjih Lužiskih Srbov: muzeju, ki je po svoji organizaciji zgleden. V vsaki sobi je obravnavana po ena tema; v eni sobi tudi plemstvo in celo odlikovanje, kajti Lužiški Srbi so imeli tudi lastno plemstvo. V tem mu-

srbscini je izšla leta 1574, v gornji lužiski srbscini pa leta 1597.

Potem je prišla tridesetletna vojna in podatki, ki jih preberes v brosurici, ki vsebuje zgodovinske datume Lužiskih Srbov, so grozljivi: v tej vojni je umrla polovica Lužiskih Srbov in tudi raba jezika je močno upadla. Tako se je naselitveno ozemlje prvič znatno skrcilo.

Tudi kasnejša zgodovina tega naroda je zelo srednjeevropska. V osemnajstem stoletju se je uveljavil knjižni jezik, kul-

Ko se z avtom pelješ iz Berlina proti Cottbusu po avtocesti, ki so jo pravkar obnovili, vidiš desno od ceste pravo puščavo: kilometri rumenega peska, ki ga je za seboj pustil rudnik lignita. Tu so stale lužiskosrbske vasice, ki so bile, kot za vsak majhen narod, jedro ohranjanja govornenega jezika. Ljudi so odselili v mesto, v sive bloke, kjer so se pomesali z večinskim prebivalstvom in počasi izgubili svoj jezik in svojo identiteto.

Tako smo spet v današnjem času. Dr. Spiess se zamisli, potegne iz pipe (brez pipe v ustih si dr. Spiessa namreč sploh ni mogoče misliti) in reče: »Tu, v spodnjih Lužicah, težko najdes človeka,

V vasi Janšowce so bili v času Nemške demokracije republike postavljeni dvojezični napisi. Po padcu berlinskega zidu so občino prevzeli novi ljudje in togi birokrati so na osnovi dejstva, da je tam jezik skoraj izumrl, dvojezične napise zamenjali z nemškimi. Zadeva je, bolj po naključju kot zaradi kake jasne politične odločitve, končala na straneh neke evropske publikacije o manjšinah in sedaj so dvojezične table spet na svojem mestu. Pravijo tudi, da tistih birokratov ni več.

danes in (morda) jutri

MANJŠINE

no dominantna in da Luziski Srbi tukaj nimajo več alibija, češ, saj je za nami Rusija - ki je obstajal pred padcem berlinskega zidu - in da tu ni moderno, če si Slovan. Poljaki, na primer, sploh niso priljubljeni. Potem je tu se homogenizacija Cerkve, kajti v razliko od gornjih Luzic, kjer so Luziski Srbi katoličani, Nemci pa protestanti, so tu vsi protestanti. Razlogov za razlikovanje torej ni veliko. Tako da je v tem trenutku osnovni cilj instituta odprte otroškega vrta s poukom v luziski srbscini. Morda prihodnje leto. »Upamo, da bodo starši vanj vpisali vsaj deset otrok,« pravi Spiess. Za mesto, ki šteje 130 tisoč prebivalcev to seveda ni veliko. Vendar tudi tako skromen projekt povzroča težave. »Učiteljev nimamo in v enem letu jih tudi ne moremo vzgojiti,« zamisljeno pravi bolj zase kot zame Spiess in, ko ga moje vprašanje predrami, odkima: »Ne, iz Budysina jih ne moremo pripeljati, oni govorijo drugi jezik in pri nas jih ne bi sprejeli.« Luziska srbscina ni jezik, ampak sta to dva jezika, tako pač je in s tem se je treba sprijazniti.

Sicer pa ni mogoče trditi, da bi sedaj oblasti zatirale manjšino. Nasprotno, pri vseh opazih veliko zanimanje in tudi tam, kjer jezik ni več ohranjen, so simboli luziskosrbske prisotnosti vidni. Ko se z vlakom pelješ iz Berlina v Cottbus, opazis prvi dvojezični napis na železniški postaji Lübben - Lubin, čeprav jezika tu ne govorijo več. Vas Horno je postala pravi simbol proti izkopu lignita. Bila je na tem, da jo porušijo in uprava rudnika je prešla že potrebna dovoljenja tudi od novih vzhodnonemških oblasti. Vendar je ta vas postala simbol identitete ljudi in dežele in, čeprav v njej danes živijo skoraj samo Nemci, bodo verjetno ljudje premagali kapital prav z gesli o ohranjanju značilnosti teh krajev. V vasi Jansowce so bili v času Nemske demokracije republike postavljene dvojezični napisi. Po padcu berlinskega zidu so občino prevzeli novi ljudje in togi birokrati so na osnovi dejstva, da je tam jezik skoraj izumrl, dvojezične napise zamenjali z nemskimi. Zadeva je, bolj po naključju kot zaradi kake jasne politične odločitve, končala na straneh neke evropske publikacije o manjšinah in sedaj so dvojezične table spet na svojem mestu. Pravijo tudi, da tistih birokratov ni več. Sicer pa je župan v Cottbusu ustanovil poseben urad, ki se ukvarja s problematiko Luziskih Srbov, okraj Spree, v katerem živi ta manjšina, pa je vse župane pozval, naj namestijo dvojezične napise. Pri parlamentu landa Brandenburg deluje posebna komisija za vprašanja luziskosrbske manjšine in deželna vlada namenja temu

Res pa je, da manjšino obravnavajo predvsem kot folklorni pojav, nekakšno obrobno kulturno bogatitev, ki jo je treba zaščititi, jeziku pa ne pripisujejo vloge, ki jo mora jezik imeti v sodobni družbi.

vprašanju veliko pozornost in tudi relativno velika sredstva. Skratka, čeprav ljudje jezika ne govorijo, v njih ni zaslediti kakih shizofrenih simptomov odpora do manjšine. Res pa je, da manjšino obravnavajo predvsem kot folklorni pojav, nekakšno obrobno kulturno bogatitev, ki jo je treba zaščititi, jeziku pa ne pripisujejo vloge, ki jo mora jezik imeti v sodobni družbi.

In tako prihaja do zahtev, ki za las spominjajo na zahteve drugih manjšin.

Te zahteve zna lepo obrazložiti Ludmila Budar, ena vodilnih osebnosti Domowine, sicer pa doma iz Budysina, glavnega mesta gornjih Luziskih Srbov. »Mi zahtevamo poseben zakon, v katerem bi bila navedena finančna sredstva za naše dejavnosti, zahtevamo pozitivno diskriminacijo in več sredstev za občine,« pravi, in nato obrazloži te zahteve s skandinavskim pruskim naglasom. V brandemburski deželi Luziski Srbi nimajo zagotovljenega mandata: za izvolitev poslanca je potrebnih 18.000 glasov, vseh Luziskih Srbov, vključno z otroki, pa je največ 20 tisoč. Torej premalo za izvolitev. Zato je treba z zakonom

določiti njihove pravice in jim zagotoviti primerena sredstva. Ta zakon bi moral predvideti določila o pozitivni diskriminaciji: trditve, da so za vse potrebni enaki pogoji, dejansko ogroža sibekejšega. Končno pa obstaja vprašanje občin, ki imajo preskromne proračune, da bi lahko zadostile vsem potrebam; ker je v občinah večina nemska, se pogosto dogaja, da manjšina ne doseže vsega, kar potrebuje.

Država tej skupnosti namenja precej denarja: skupno 32 milijonov mark letno. Oni sicer trdijo, da bi jih potrebovali se dva, vendar so to očitno podrobnosti. Ni pa podrobnost ustavni spor med zvezno vlado in landi. Danes zagotavlja polovico sredstev zvezna vlada, polovico pa oba landa, v katerih manjšina živi. Brandenburg, kjer živijo Spodnji Luziski Srbi plačuje tretjino, Saska za Gornje Luziske Srbe pa dve tretjini. Sedaj pa zvezna vlada načrtuje skrcenje izdatkov in zeli predati landom pristojnosti na področju zaščite manjšin, češ da gre za kulturo. »Za pokušnjo« naj bi v letu 1999 za milijon mark skrcili proračun, vendar bi bil to le prvi korak.

Ta namera pa je vzbudila vik in krik: Brandemburg in Saska trdita, da so manjšine politični problem in da mora zanje skrbeti zvezna vlada iz svojega proračuna, sami pa da nimata denarja, da bi dajali več kot doslej. V tem sporu o tolmačenju ustave pa bi utegnili nastradati prav manjšina.

Ce so zahteve jasne, so izhodišni pogoji mnogo bolj nejasni. Budarjeva ti kar natrese podatke, ki dajejo približno sliko o dogajanju v Luzicah. Na primer statistike o številu prebivalstva (nanašajo se na obe skupini Luziskih Srbov): ob koncu prejšnjega stoletja jih je bilo okoli 160 tisoč (166.000 v letih 1880-84), pred vzponom nacizma nekaj čez 100.000, po drugi svetovni vojni samo se 80.000, zadnji podatki iz konca osemdesetih let govorijo o 67.000 ljudeh z znanjem jezika in samo o 41.000 ljudeh, ki bi jih, po našem kalupu, lahko označili za »narodno zavedne«. Danes se uveljavlja približna številka 60.000 Luziskih Srbov.

Zelo pomemben pokazatelj so tudi podatki o solah. V času NDR sta obstajali dve vrsti sol: sole »tipa A« so bile sole s poukom v

luziski srbscini, sole »tipa B« pa sole, v katerih se luziska srbscina poučuje kot obvezni predmet. Z reformo leta 1964 je bil

spremenjen sistem sol »tipa B«, v katerih je luziska srbscina postala neobvezni predmet. Rezultat je bil porazen: število učencev, ki so se učili manjšinskega jezika, je padlo z 12.800 na 3.200, naslednje leto pa celo na 2.725. Potem je to število začelo počasi rasti, tako da je bilo leta 1989 teh učencev 6.174, po padcu berlinskega zidu je zopet padlo za četrtno, sedaj pa se je ustalilo na nekaj več kot 5.000 učencih. Glavnina odpade seveda na gornjo luzisko srbscino, tisto, ki jo govorijo v Budysinu, medtem ko v Chosebuzu nimajo sol »tipa A«, število učencev v solah »tipa B« pa je skoraj neznameno.

Tu, v Chosebuzu, je torej stanje skoraj brezupno. »Ali boste kmalu izgubili službo,« vprašam Spiessa, pol za salo, pol zares. In on mi prav tako, pol za salo in pol zares, odgovori: »Ne, postali bomo zgodovinarji, nekakšni jezikovni arheologi.« Obstajajo knjige, plosče in časopisi, obstajata muzej in novi sedež Domowine, a kaj, ko ni več ljudi, ki bi jim bil jezik sredstvo vsakodnevnega obcevanja.

Res imas občutek, da se le spominjas necesa, kar je bilo, ko gledas v jesensko listje, ki odseva zadnje pramene jesenskega sonca, za njim pa veliko sivo stavbo mestnega gledališča, ki jo krasijo veliki orli, simbol nemstva iz casa nacizma. In ko pravzaprav pomisliš, kaj vse so morali ti ljudje pretrpeti, pa so vendar preživeli, ob skoraj brezupnem pogledu dr. Spiessa, ki ga zamegljuje dim iz pipe, vendarle v volji in v energiji, ki ju občutis v zraku, uvidiš iskrico optimizma. Morda pa bo res bolje. Morda Luziski Srbi ne bodo le tema za arheologije jezikoslovja.

Bojan Brezigar

NOWY CASNIK

TYŻENIK ZA SERBSKI LUD

étnik 49 januar/wielki rok 1997 0,30 DM ISSN 0029-5411

Willkommen in der großen Leser-Familie

Serbia z Mosta - nento profesor!

SERBSKE NOWINY

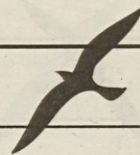
1. listopada 1997 NIEWIĘSNY WIECZNIK ZA SERBSKI LUD

Przedo Domowiny: Jakub Brankow na sejmiku 1. 12. 1997, posłancom Haudry: Zdzisław

Serbia jeho pění najbše spěvaja

Domowina v radu MDR

Obstajajo knjige, plosče in časopisi, obstajata muzej in novi sedež Domowine, a kaj, ko ni več ljudi, ki bi jim bil jezik sredstvo vsakodnevnega obcevanja.

Od danes tudi Italija brez meje z Evropo

RIM - Z današnjim dnem se bomo za potovanja v številne države Evrope postopoma odpovedali potnim listom in za potovanja v tujino overovljenim osebnim izkaznicam. V veljavo je namreč tudi za Italijo stopil tako imenovani Schengenski sporazum o prostem pretoku ljudi v mejah držav članic. Najprej so od danes liberalizirani letalski poleti, postopoma pa bodo odprli se pomorske in kopenske meje, tako da bo prihodnjega 30. marca Italija polnopravna članica schengenskega prostora. Da se je to lahko zgodilo, je morala Italija prilagoditi svojo zakonodajo in poskrbeti za računalniške terminale na vseh mejnih prehodih, za kar je do sedaj porabila že 50 milijard lir. Srce tega informativnega sistema je tako imenovani Schengenski informativni sistem (SIS - Schengen information system), ki ima osrednji računalnik v Strasbourgu in ki je v mreži povezan z osrednjimi državnimi računalniki, ti pa z obmejnimi terminali. V tem sistemu bodo imena vseh »nezaželenih oseb«.

Neschengenski državljan, ki ni dobrodošel v Nemčiji, Franciji ali v kaki drugi schengenski državi, bodo italijanski obmejni organi zavrnilo ze na meji. Italija je že leta 1993 ratificirala Schengenski sporazum, a vanj ni uspela vstopiti, ker se ni imela ustrezne zakonodaje o zasebnosti osebnih podatkov in ker ni poskrbela, da bi lahko veleposlanstva in konzularna predstavništva izdajala vizume, ki bi bili veljavni za celotno schengensko območje.

Za Italijo je vstop v schengenski klub nedvomno veliko priznanje. Ni namreč nobena skrivnost, da so njenemu vstopu številni nasprotovali, ker so menili, da ni v stanju spoštovati schengenskih določil. Italija bo morala seveda to zaupanje se dokazati v praksi. Bolje bo morala zavarovati svoje schengenske zunanje meje (Slovenija in Svica) in ogromno morskajo mejo. In prav ta morskaja meja skrbi ostale partnerje, ker je lahko vsakomur jasno, da bo sedaj ilegalnemu priseljencu lažje odpotovati v Fran-

cijo, od decembra pa lažje tudi v Avstrijo in od tu v Nemčijo. Nic čudnega torej, da nekateri pričakujejo odločnejše posege proti ilegalnim priseljencem, ker bo morala Italija plačevati slane globe, če bodo na schengenskem območju zalotili »nezaželeno« osebo, ki je v skupni evropski prostor prišla preko italijanskega ozemlja.

Schengenski sporazum pa ne pomeni samo svobodnega pretoka ljudi temveč tudi večjo sodno in policijsko integracijo. Človeka na begu bo lahko katerakoli policija aretirala brez predhodnega pooblastila, se več: prisledovanju kriminalcev bo lahko policija prestopila svojo državno mejo. Novosti bo ogromno; navadne ljudi seveda zanimajo predvsem tiste, ki jih bodo občutili na lastni koži, in sicer prestop meje. Glede notranjih schengenskih meja ne bo problemov, ker bodo v praksi skoraj izginile. Poglavje zase bodo zunanje meje in prav te zanimajo naše ljudi, ker bo meja s Slovenijo postala zunanja schengenska meja.

Schengen, vas, ki je postala znana zgolj po naključju

Nekateri kraji postanejo slavni zgolj po naključju. To velja tudi za Schengen, manjšo luksemburško vas, za katero sedaj ve vsa Evropa. Tu, na krovu recne ladje Moselle, so se pred dvanajstimi leti sestali predstavniki Francije, Nemčije, Belgije, Nizozemske in Luksemburga in sklenili, da postopoma odpravijo vse pregrade na medsebojnih mejah. Italija, Spanija in Portugalska so k sporazumu pristopile kasneje, pristop Avstrije in Grčije pa bo stopil v veljavo v kratkem.

Schengenski sporazum določa postopno odpravo vsakršnega nadzora na notranjih mejah med državami podpisnicami sporazuma in istosčasno zaostreitev nadzora na zunanji meji; uvedli bodo tudi skupni evropski vizum za državljane držav, ki potrebujejo vizum za vstop v EU. Se-

veda mora vsaka država podpisnica zagotoviti ustrezen nazor na mejah z državami, ki sporazuma niso podpisale. Znotraj teh držav pa bo pretok potnikov prost in varnostni organi bodo nadzor izvajali samo v primerih državne varnosti in javnega reda.

Pričakujejo, da bodo k sporazumu kmalu pristopile tudi skandinavske države in Islandija, medtem ko sta Velika Britanija in Irska že sporočili, da k sporazumu ne nameravata pristopiti.

Schengenski sporazum je bil sprejet 14. junija 1985 in je bil nekakšen predhodnik Maastrichtske pogodbe, ki so jo sprejeli sele leto kasneje. Sedaj pa je ta sporazum postal sestavni del Amsterdamske pogodbe, ki so jo države članice EU podpisali prejšnji mesec.

Od podpisa sporazuma do pristopa Italije

Glavni datumi od podpisa Schengenskega sporazuma do današnjih dni:

14. junija 1985

V luksemburški vasi Schengen so predstavniki Nemčije, Francije in treh držav Beneluksa podpisali sporazum za postopno odpravo nadzora nad ljudmi, blagom in storitvami na mejah med državami.

19. junija 1990

Predstavniki vseh petih držav so v Schengenu podpisali konvencijo o izvajanju sporazuma. besedilo vsebuje tudi določila o poostrenem nadzoru na področju sodstva, uskladitev določil o trgovini z mamili, orožjem in razstrelivom in uvedbo skupnih vstopnih vizumov za državljane držav, ki te vizume potrebujejo. Sporazum anj bi začeli izvajati 1. januarja 1993, vendar so kasneje ta datum preložili na marec 1995, pa se tedaj je postalo izvajanje postopno.

27. novembra 1990

Italija je pristopila k Schengenskemu sporazumu. Parlament je pristop ratificiral 23. septembra 1993.

25. junija 1991

Spanija in Portugalska sta pristopili k sporazumu.

6. novembra 1992

Tudi Grčija je pristopila k sporazumu.

26. marca 1995

Sporazum stopi v veljavo v sedmih državah, medtem ko morata Grčija in Italija še počakati. Za Italijo je do zamude prislo, ker se ni bil odobren zakon o zaščiti osebnih podatkov.

28. aprila 1995

Tudi Avstrija pristopi k sporazumu, vendar prosi za dvoletno odložitve njegovega izvajanja.

1. julija 1995

Francija začasno ponovno uvede nadzor na mejah z nekaterimi državami. 25. marca 1996 ga ukinemo na mejah z Nemčijo in s Spanijo, ohrani pa ga na mejah z državami Beneluksa. Francija se zlasti obtožuje Nizozemske, da je preveč popustljiva na področju zatiranja trgovine z mamili.

1. maja 1996

Danska, Finska, Švedska in Norveška prejmejo status opazovalca v Schengenskem sporazumu.

24. junija 1997

Izvršni odbor Schengenskega sporazuma sprostilo članstvo Italije s 26. oktobrom. Se vedno pa je zamrznjeno članstvo Grčije in Avstrije.

Še precej nejasno, kaj bo z zunanjo italijansko mejo

TRST - Medtem ko je v glavnem jasno, kaj bo Schengenski sporazum predstavljal za notranje meje držav podpisnic, kakšne bodo novosti v letalskem prometu, pa je še veliko negotovosti, kako bo z zunanjimi mejami, posebno na našem območju, kar pa dejansko najbolj zanima naše ljudi. Zanesljivo je le to, da bodo kontrolo na teh mejah poosttrili, sicer bi imeli ilegalni priseljenci ali nasploh vsakdo, ki bi prišel v Italijo, zatem prosto pot po vseh državah podpisnicah, a Italija bi bila v tem primeru odgovorna za njihov prihod in bi jo čakale slane globe. Zaenkrat pa nismo dobili nobenega konkretnega odgovora na vprašanje, kako se bo v praksi izvajala ta zaostreitev kontrole. Casa je sicer še precej, schengenske pomorske in kopenske meje bo Italija odpravila 30. marca prihodnje leto, vendar je verjetno tudi dela, ki ga morajo opraviti, prav tako se veliko.

Zaenkrat so nam povedali samo to, da glede zunanjih meja proučujejo »preferencialne koridorje«. Ni znano, kako jih bodo v praksi izvajali, čeprav si lahko predstavljamo, da bodo nanje preusmerili potnike iz držav EU in pri nas verjetno tudi iz Slovenije: zaostreitev kontrole brez istosčasne uvedbe »olajševalnih« ukrepov bi namreč prinašala samo škodo s težkimi posledicami za maloobmejno trgovino, turizem, zaposlovanje itd. Take pasove in druge ukrepe pa bi veliko lažje izvajali s sodelovanjem sosedov, na čemer si očitno prizadevajo, saj je podtajnik v zunanem ministrstvu Fassino prav včeraj pojasnil, da se Slovenija pogaja z Italijo in Avstrijo za sklenitev dvostranskih sporazumov.

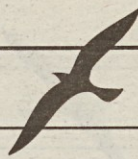
Na ronškem letališču se pospešeno pripravljajo na schengenska določila

RONKE - Na letališču v Ronkah so v teku priprave za 26. oktober, ko bodo stopila v veljavo določila Schengenskega sporazuma o letalskem svobodnem pretoku ljudi in blaga v mejah držav podpisnic sporazum, kopenski svobodni prehod bo stopil v veljavo sele 1. marca prihodnje leto.

V pogovoru s policijskim inšpektorjem Ragom je bilo razvidno, da v Ronkah letališko mejno policijo ne skrbijo nova določila, ker so Ronke povezane le z Münchnom in Beogradom. Po Schengenskem sporazumu bodo polet za München obravnavali kot dosedanje »notranje« polete. Odveč bodo torej potni listi in za potovanja v tujo no overovljene osebe izkaznice. Seveda bodo v zameno strožje kontrole za vse potnike, ki prihajajo iz izvenschengenskega območja. V primeru Ronk so to le potniki, ki prihajajo iz Beograda. Te bodo skrbneje pregledali, v bistvu bodo računalniško obdelali njihove osebnostne podatke, da bodo s pomočjo osrednjega »schengenskega« računalnika v Strasbourgu preverili, ali je dotični »nezaželenja« oseba. S 1. decembrom bo v Schengenu tudi Avstrija, tako da bodo tudi potnike morebitnih carterških poletov iz Avstrije obravnavali kot »domaćine«, tako da jih ne bodo kontrolirali. Se vedno pa bodo morebitne polete iz

Nizozemske po francoskem zgledu obravnavali kot izvenschengenske potnike. Inšpektor Rago ni pojasnil te anomalije, ni pa nobena skrivnost, da tej izjemi botruje nizozemska permissivna zakonodaja do mamil. Italija se podobno kot Francija boji, da bi potniki iz Nizozemske v državo vnasali nedovoljena mamila. Inšpektor Rado pa je prepričan, da bodo tudi nizozemsko vprašanje rešili do marca. Ob tem je popolnoma jasno, da smo v evlucijski fazi in da bodo obmejni organi sproti reševali vprašanja, ki bi nastajala.

Poglavje zase so tehnični in lokacijski problemi v zvezi s schengenskimi določili. V pogovoru s predstavniki tiskovnega urada ronškega letališča letališča to ne bi smelo predstavljati hujših težav. Dosedanje območje »domaćih« poletov bo sedaj služilo tudi za »schengenske« polete, bolje pa bodo označili in omejili območje »mednarodnih« poletov. Za sedaj so zre poskrbeli za podno signalizacijo, do 26. oktobra pa bo vse nared. Seveda so z dogovorom rešili tudi vprašanje Duty freeja. Te brezcarinske prodajalne bodo lahko prodajale svoje proizvode potnikom, ki so namenjeni v schengenske države, a to samo do leta 1999. V bistvu v Ronkah ne bi smelo biti strukturalnih zapletov, s katerimi se ubadajo druga večja italijanska letališča.

Statut in notranji pravilnik Zadruga Primorski dnevnik

Upravni svet Zadruga Primorski dnevnik sporoča vsem članom, da bo

redni občni zbor Zadruga Primorski dnevnik

v prvem sklicanju 3. novembra 1997 ob 20. uri na sedežu zadruga v Ul. Montecchi 6 v Trstu in v drugem sklicanju

**v nedeljo, 9. novembra 1997
ob 10. uri na pomorski postaji v Trstu.**

Na dnevnem redu bo izvolitev novega upravnega sveta zadruga, ki bo štel 9 članov. Kandidatne liste za upravni svet je treba vložiti med 15. in 29. oktobrom 1997 na sedežu zadruga v Trstu, ul. Montecchi 6, 3. nadstropje ob uradnih urah (od ponedeljka do petka 9-13 in 16-19, ob sobotah 9-13) v skladu z določili statuta in pravilnika, ki ju objavljamo v celoti. Seznam članov je zainteresiranim članom na razpolago na sedežu zadruga v uradnih urah. Na sedežu zadruga bodo zainteresirani člani prejeli tudi informacije o postopku za vlaganje list.

**STATUT
»ZADRUGA
PRIMORSKI DNEVNIK - Società
Cooperativa
a.r.l.«**

I. POGLAVJE IME - SEDEŽ - TRAJANJE

1. člen

Ustanovljena je bila zadruga z omejenim jamstvom, z glavnim sedežem v Trstu, Ul. Montecchi 6. Naziv zadruga je »ZADRUGA PRIMORSKI DNEVNIK - Società Cooperativa a.r.l.« Zadruga bo lahko ustanovila eno ali več administrativnih podružnic.

2. člen

Zadruga bo delovala do 31. decembra 2097, njeno delovanje pa bo lahko podaljšano s sklepom izrednega občnega zbora.

II. POGLAVJE NAMEN

3. člen

Zadruga nima pridobitniških namenov, vendar pa ima za cilj, da svojim članom nudi ugodnosti medsebojne pomoči na enakopravni ravni, pri čemer bo delovala po načelih svobodnega in prostovoljnega sodelovanja in si prizadevala za njegovo razširitev.

Zadruga ima za cilj, da italijanskim državljanom slovenske narodnosti nudi možnost pristopa, nakupa, uporabe in razpolaganja z založniškimi proizvodi, informacijskimi, kulturnimi in komunikacijskimi sredstvi v slovenskem jeziku, poleg tega pa bo tudi izvajala informacijske in kulturne pobude, da bi na ta način izboljšala moralne in materialne pogoje svojih članov, in istocasno širila poznavanje problematike in kulture slovenske narodnostne skupnosti v Italiji.

V skladu z zgoraj navedenim si bo zadruga v prvi vrsti prizadevala, da bodo imeli njeni člani najboljše pogoje pri naročninah, nakupu ali razpolaganju s sredstvi dnevnika v slovenskem jeziku »Primorski dnevnik« ali drugega podobnega dnevnika.

4. člen

Dejavnost zadruga obsega:

- založniško dejavnost, ki jo bo vodila sama ali s pomočjo drugih, in ki bo zadevala izdajo dnevnika, knjig, periodičnega tiska in drugih založniških proizvodov;
- nudenje informacijskih, kulturnih in komunikacijskih storitev vseh tehnoloških vrst;
- organizacijo posvetov, predstav, izletov in drugih kulturnih storitev pretežno za svoje člane;
- komercializacijo in posredništvo zgoraj omenjenih dejavnosti v korist svojih članov.

V ta namen lahko:

- a) odkupi participacije ali postane

bo vpisnina vmjena. Sklep o sprejemu v zadrugo stopi takoj v veljavo in je vpisan v knjigo članstva.

Stalno bivališče članov izhaja iz knjige članstva.

7. člen

Zadružno glavnicu sestavljajo imenski deleži, ki jih ni mogoče zastaviti, vinkulirati ali odstopiti.

Clani morajo:

a) vplačati podpisani delež v skladu s predvidenimi določili;

b) upoštevati statut, notranje pravilnike in sklepe, ki so jih na podlagi zakonskih določil sprejeli zadružni organi.

IZSTOP, IZGUBA PRAVICE DO CLANSTVA, IZKLJUCITEV

8. člen

Članstvo preneha z izstopom, izgubo pravice do članstva, izključitvijo, zaradi smrti ali zaradi razpustitve pravne osebe.

9. člen

Član lahko izstopi v z zakonom določenih primerih in ce:

a) ne izpolnjuje več pogojev za članstvo;

b) ne more več prispevati k razvoju in doseganju ciljev zadruga.

Upravni odbor mora preveriti, če je izstop v skladu z določili zakona in tega statuta ter ukrepati v interesu zadruga.

Izstop stopi v veljavo ob zaključku tekočega poslovnega leta, če je bil napovedan tri mesece pred iztekom poslovne dobe; v nasprotnem primeru pa v skladu z 2526. členom Civilnega zakonika ob zaključku naslednje poslovne dobe.

10. člen

Upravni odbor odloči, da je član izgubil pravico do članstva v primeru prepovedi in nesposobnosti ter ko član ne izpolnjuje več pogojev, o katerih je govor v 5. členu tega statuta.

Izguba pravice do članstva stopi v veljavo v roku, ki je predviden za izključitev.

11. člen

Upravni odbor lahko izključi člana, ki:

a) ne spoštuje določil statuta, notranjih pravilnikov in sklepov organov zadruga, ki so bili sprejeti na podlagi zakonskih določil;

b) ne poravnava svojih dolgov do zadruga;

c) zadrugi na kakršenkoli način povzroči hudo, tudi moralno, škodo.

Sklep o izključitvi stopi v veljavo, ko ga upravitelj, v skladu z 2527. členom Civilnega zakonika, vpisejo v knjigo članstva.

12. člen

Članu mora biti sklep v zvezi z izstopom, izgubo pravice do članstva in izključitvijo poslan s priporočenim pismom s povratnico. O morebitnih sporih med člani in zadrugo v zvezi s sklepi upravnega odbora bo odločala arbitraza, o kateri govori 30. člen tega statuta.

13. člen

Clani, ki so izstopili, izgubili pravico do članstva ali bili izključeni, imajo pravico do povrnitve dejanske vplačane deleža. Delež bo izplačan na podlagi bilance poslovne dobe, v kateri bo stopil v veljavo izstop, izguba pravice do članstva ali izključitev in ne bo v nobenem primeru višji od zgoraj navedenega zneska.

Delež mora biti izplačan v roku šestih mesecev po odobritvi bilance. V istem roku je izplačan delež dedičem umrlega člana.

14. člen

Clani, ki so iz zadruga izstopili, ki so izgubili pravico do članstva ali so bili izključeni, in dediči umrlih članov bodo morali za povrnitev deleža, ki jim

pripada, zaprositi v po zakonu predvidenem roku.

V primeru, da je član, ki je izstopil, izgubil pravico do članstva, ki je bil izključen ali je umrl, dolжник zadruga, bo ta v skladu s 1241. in naslednjimi členi Civilnega zakonika dolg pokrila iz deleža člana.

Deleži, za povrnitev katerih prošnja ne bo vložena v predvidenem roku, bodo s sklepom upravnega odbora prenešeni v redni rezervni sklad.

IV. POGLAVJE ZADRUŽNO PREMOŽENJE

15. člen

Zadružno premoženje sestavlja:

a) zadružna glavnicu članov, ki je spremenljiva in je sestavljena iz neomejenega števila deležev, katerih nominalna vrednost ne sme biti manjša od 50.000 lir in ne večja od z zakonom določene najvišje vsote;

b) redni rezervni skladi, ki je sestavljen iz dobička poslovne dobe, o čemer govori 16. člen statuta, in iz morebitnih deležev, ki članom, ki so izstopili, izgubili pravico do članstva ali so bili izključeni in dedičem umrlih članov niso bili povrnjeni.

c) izredni rezervni sklad;

d) drugi rezervni skladi, ki so bili ustvarjeni in/ali so predvideni z zakonom.

Za zadružne obveznosti odgovarja samo zadruga s svojim premoženjem in zato člani tvegajo le podpisani in eventualno ovrednoteni deleži. Rezervni skladi so nedeljivi in jih ni mogoče razdeliti med člane ne v času delovanja zadruga kot tudi ne ob njenem razpustu.

POSLOVNA DOBA

16. člen

Poslovno leto traja vsako leto od 1. januarja do 31. decembra. Ob koncu poslovne dobe mora upravni odbor popisati inventar in sestaviti bilanco po principih previdnosti. Bilanci mora biti priloženo poročilo, v katerem so se posebej navedeni kriteriji, ki jih je upravni odbor upošteval pri upravljanju zadruga in da bi dosegel cilje, ki jih določa statut in so v skladu z značilnostmi zadruga.

Bilanca mora biti predstavljena na občnem zboru članov v roku starih mesecev po zaključku poslovnega leta; v izrednih primerih se v skladu z 2364. členom Civilnega zakonika rok lahko podaljša na šest mesecev. Občni zbor bo po odobritvi bilance aktivni saldo porazdelil na naslednji način:

- 1) najmanj 20 odst. v rezervni sklad;
- 2) z zakonom določen delež v solidarnostne sklade zadruga, ki so namenjeni za promocijo in razvoj zadružništva;
- 3) ostanek v izredni rezervni sklad.

Redni občni zbor lahko v skladu z določili zakonov, ki s fiskalnega vidika urejajo poslovanje zadruga, ki temeljijo na vzajemnosti, sklene, da bo dobiček namenil v nedeljivi rezervni sklad.

V skladu s 3. členom zakona št. 250 z dne 7. avgusta 1990 ni mogoče deliti dobička pred razpustom zadruga.

V. POGLAVJE ZADRUŽNI ORGANI

17. člen

Zadružni organi so:

- a) občni zbor;
- b) upravni odbor;
- c) nadzorni odbor.

OBČNI ZBOR

18. člen

Občni zbor je lahko reden ali izreden.

Upravitelj skliče občni zbor z objavo razglaš v Primorskem dnevniku vsaj 15 dni pred občnim zborom in z obvestilom, ki mora biti izobeseno na sedežu zadruga vsaj petnajst dni pred občnim zborom. Če Primorski dnevnik ne bi izšel, pa je treba člane o sklicu obvestiti vsaj petnajst dni pred občnim zborom s priporočenim pismom s povratnico. Obvestilo o sklicu občnega zbora mora vsebovati: dnevni red, kraj,

ki lahko tudi ni sedež zadruga (mora pa biti v Italiji), datum in uro prvega ter drugega sklicanja, ki ne sme biti isti dan kot prvo.

Ce niso izpolnjene vse zgoraj navedene formalnosti, je občni zbor sklepčen le ob prisotnosti ali zastopanosti vseh članov z volilno pravico, vseh upraviteljev in vseh učinkovitih nadzornikov.

Ob obveznem načinu obveščanja, ki ga določa prvi odstavek, se bo upravni odbor lahko odločil za katerikoli drug način obveščanja članov o sklicu občnega zbora.

Ce bo imela zadruga več kot petsto članov in ker bo delovala v občinah trzasko, goriske in videmske pokrajine, bodo lahko v skladu z 2533. členom Civilnega zakonika na rednih in izrednih občnih zborih sodelovali delegati, ki jih bodo izvolili na ločenih občnih zborih v krajih, kjer živi vsaj petdeset članov zadruga.

Ločeni občni zbori sklepajo o točkah, ki so na dnevnem redu glavnega občnega zbora in jih je treba sklicati vsaj petnajst dni pred glavnim občnim zborom.

Upravitelji skličejo ločene občne zbore z objavo v Primorskem dnevniku, če Primorski dnevnik ne bi izšel, pa s priporočenim pismom s povratnico, in z obvestilom, ki mora biti izobeseno na sedežu zadruga vsaj petnajst dni pred datumom občnega zbora.

Ločeni občni zbori bodo izvolili po enega delegata na vsakih 10 (deset) ali ustrezen del od desetih članov, ki bodo prisotni na občnem zboru. Delegati bodo morali biti člani zadruga.

Volitve delegatov bodo potekale po d'HONDT-ovi metodi; v zvezi z veljavnostjo sklepov ločenih občnih zborov pa bodo veljala določila, ki so predvidena za glavni občni zbor.

19. člen

Naloge rednega občnega zbora so:

- 1) sprejetje bilance in poročila upravnega odbora in v primeru, da bi bilo to potrebno, tudi sprejetje predračuna;
- 2) imenovanje upravnega odbora zadruga;
- 3) določitev morebitnih sešnin upraviteljem za delo, ki ga opravljajo;
- 4) imenovanje članov nadzornega odbora, izvolitev predsednika nadzornega odbora in določitev honorarjev;
- 5) odobritev notranjih pravilnikov v skladu z določili tega statuta;
- 6) sklepanje o odgovornosti upraviteljev in nadzornikov;
- 7) sklepanje o vseh drugih zadevah, ki zadevajo poslovanje, in ki so v skladu s statutarnimi določili v pristojnosti občnega zbora, ali mu jih je upravni odbor predložil v odobritev.

Občni zbor se skliče vsaj enkrat letno v roku starih oziroma šestih mesecev po izteku poslovnega leta.

Občni zbor se tudi skliče vsakokrat, ko upravni odbor meni, da je to potrebno; za sklic občnega zbora lahko s pisмено prošnjo in navedbo dnevnega reda zaprosi nadzorni odbor ali vsaj ena petina članov. V tem primeru mora biti občni zbor sklican v roku tridesetih dni od datuma prošnje.

20. člen

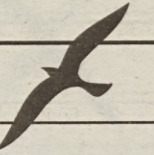
V skladu z zakonskimi določili se izredni občni zbor skliče le ob spremembah ustanovitvenega akta ali statuta, ob podaljšanju nadaljnega obstoja in ob predčasnem razpustu zadruga in za imenovanje likvidatorjev ter za določitev njihovih pristojnosti.

21. člen

Redni in izredni občni zbor sta sklepčna, ce je:

- v prvem sklicanju prisotna ali zastopana vsaj polovica in en član z volilno pravico;
- v drugem sklicanju prisotna ali zastopano katerikoli število članov z volilno pravico.

Volitve so javne, razen v primeru, da občni zbor drugače odloči, ali ce to določa pravilnik.

Statut in notranji pravilnik Zadruga Primorski dnevnik

Volitve po posti bodo možne v skladu z 2532. členom Civilnega zakonika.

Pravila o poteku občnega zbora in volitev upravnega odbora določa notranji pravilnik, ki ga odobri občni zbor članov.

22. člen

Sklepi rednega in izrednega občnega zbora so sprejeti tako v prvem kot v drugem sklicanju, če zanje glasuje absolutna večina prisotnih ali zastopanih članov.

23. člen

Na občnih zborih imajo volilno pravico člani, ki so vsaj tri mesece vpisani v knjigo članstva.

Vsak član, tako fizična kot pravna oseba, ima pravico do enega samega glasu.

Člana, fizično osebo, ki zaradi kakršnegakoli razloga ne more biti osebno prisoten na občnem zboru, lahko zastopa drug član, fizična oseba, ki ni upravitelj ali nadzornik zadruga. Pooblaščenec ima volilno pravico na podlagi pisnega pooblastila zastopanca.

Vsak član lahko zastopa največ pet članov. Pooblastila morajo biti shranjena med uradnimi akti zadruga.

24. člen

Občni zbor vodi predsednik upravnega odbora, v njegovi odsotnosti pa podpredsednik upravnega odbora ali druga oseba, ki jo izvoli občni zbor.

Občni zbor izvoli tudi tajnika, ki lahko ni član zadruga.

UPRAVNI ODBOR

25. člen

Upravni odbor sestavlja 9 (devet) upraviteljev, ki jih izvoli občni zbor.

Mandat upravnega odbora traja tri leta, njegovi člani pa so lahko ponovno izvoljeni.

Občni zbor določa višino sejnine za člane upravnega odbora.

V dogovoru s člani nadzornega odbora upravni odbor določi višino honorarja, ki pripada posameznim upraviteljem za opravljanje stalnih posebnih

nalog v korist zadruga.

Iz svojih vrst upravni odbor izvoli predsednika in podpredsednika. V skladu z 2381. členom Civilnega zakonika lahko poveri del svojih nalog določenemu upravitelju ali določenemu izvršnemu odboru.

Predsednik mora sklicati upravni odbor vsakih, ko to zahteva vsaj tretjina upraviteljev.

Seje upravnega odbora se sklicujejo v pisni obliki s pismom ali faksom najmanj pet dni pred sejo. V nujnih primerih se seja lahko skliče tudi telegramske, tako da so upravitelji in efektivni člani o seji obveščeni vsaj en dan pred njo.

Seje upravnega odbora so sklepne, če je prisotna večina upraviteljev.

Sklepi so sprejeti z absolutno večino glasov upraviteljev.

Člani upravnega odbora z najmanj dvotretjinsko večino določijo delegate za občne zборе nadzorovanih družb, ko imajo te na dnevnem redu izvolitev družbenih organov.

Glasovanje je javno.

Upravni odbor ima vsa pooblastila za upravljanje zadruga razen za poročila ali druga jamstva v korist tretjih oseb ter za tisto, kar je po zakonu ali po tem statutu v pristojnosti občnega zbora.

Upravni odbor mora med drugim:

a) sklicati redni in izredni občni zbor članov;

b) skrbeti za izvajanje sklepov občnega zbora;

c) sestavljati bilance in eventualno predračune ter svoje poročilo o letnem obračunu, ki mora med drugim vsebovati vse kriterije, ki jih je upravni odbor upošteval pri upravljanju zadruga in da bi dosegel cilje, ki jih določa statut in so v skladu z značilnostmi zadruga;

d) sestaviti notranje pravilnike, ki jih predvideva statut;

e) sklepati vse akte in pogodbe, ki zadevajo delovanje zadruga. Med drugim gre tu za nakup, prodajo, zamenjavo premičninskih ali nepremičninskih pravic z najsijsimi pooblastili vključno z odpovedjo legalnih hipotek. Opravlja tudi vse posle s privatnimi ali javnimi bančnimi zavodi, odpira, uporablja in

zapira tekoče račune, tudi s krediti, in sklepa finančne posle vključno s prejemanjem prispevkov in najemom posojil, izdajanjem jamstev, tudi hipotekarnih, ter oddaja, sprejema, indosira, jamci, diskontira in potrjuje terjatve in menice;

f) dodeljevati specifična pooblastila razen tistih, ki so v izključni pristojnosti predsednika upravnega odbora;

g) sprejeti v službo, imenovati in odpustiti osebe zadruga v vseh kategorijah, določiti njihove funkcije in višino plač; izdati posebna pooblastila odbornikom v zvezi z zadevami, ki so v specifični pristojnosti upravnega odbora, pri čemer mora tudi določiti omejitve in obliko nadzora;

h) sklepati o pristopu, izstopu, izgubi pravice do članstva in izključitvi članov;

i) izvajati vse pobude in opravila v zvezi z rednim in izrednim upravljanjem.

26. člen

Ce upravni odbor iz kateregakoli razloga ostane brez enega upravitelja, ga v skladu z 2386. členom Civilnega zakonika nadomesti s kooptacijo. Postopek za kooptacijo določa pravilnik.

27. člen

Predsednik upravnega odbora predstavlja zadrugo in v njenem imenu podpisuje.

Predsednik je pooblaščen za sprejem kakršnegakoli plačila s strani javnih uprav ali zasebnikov in za izdajo odgovarjajočih potrdil.

Lahko tudi imenuje odvetnike ali pravne prokuratorje, ki v primeru aktivnih in pasivnih sporov v zvezi s poslovanjem zadruga slednjo zastopajo pred katerokoli sodno in upravno oblastjo in na katerikoli sodni stopnji.

S pooblastilom upravnega odbora lahko predsednika ali delegiranega upravitelja pooblasti, da prevzame vse ali del njegovih funkcij; s posebnim pooblastilom pa lahko svoje funkcije prenese tudi na uradnike.

V primeru predsednikove odsotnosti

ali njegove nesposobnosti za delo prevzame vse njegove pristojnosti podpredsednik.

Upravitelji bodo lahko podpisovali v imenu zadruga na podlagi pooblastil, ki jim bodo dana v skladu s 25. členom tega statuta.

NADZORNI ODBOR

28. člen

Nadzorni odbor sestavljajo trije redni člani in dva namestnika, ki so vpisani v uradni seznam revizorjev. Nadzorniki in predsednik nadzornega odbora so izvoljeni na občnem zboru; njihov mandat traja tri leta in so nato lahko ponovno izvoljeni.

29. člen

Nadzorni odbor pregleduje poslovanje zadruga, skrbi, da se spoštujejo zakoni in statut, ugotavlja pravilno vodenje knjigovodstva družbe in skladnost med zapisi v knjigovodskih knjigah in bilanco, občnemu zboru predloži poročilo o bilanci z navedbo kriterijev, ki so jih upravitelji upoštevali pri upravljanju zadruga in da bi dosegli cilje, ki jih določa statut in so v skladu z značilnostmi zadruga. Nadzorni odbor se mora po zakonu udeležiti vseh zasedanj občnega zbora in upravnega odbora in opravljati vse ostale z zakonom predvidene funkcije.

Nadzorniki lahko tudi posamično v katerikoli trenutku pregledajo poslovanje zadruga; opraviti morajo periodična preverjanja in vse ostalo, kar določa zakon. O vsakem, tudi individualnem, pregledu morajo sestaviti zapisnik in ga vnesti v za to predvideno posebno knjigo.

SPORI

30. člen

O vseh morebitnih sporih med člani ali med zadrugo in enim ali več člani odloča arbitražna komisija, ki jo sestavljajo trije člani, od katerih enega imenuje tožena stranka, drugega tožena, tretjega, ki opravlja funkcijo predsednika, pa prvi dve soglasno.

V primeru nesoglasja v zvezi z ime-

novanjem tretjega člana arbitražne komisije o tem odloča predsednik tržaskega sodišča.

V primeru spora med več kot dvema strankama bo na prošnjo marljivejše tri člane razsodišča in izmed njih predsednika imenoval predsednik tržaskega sodišča.

V veljavi so določila, ki jih predvideva 806. člen Zakonika o civilnem postopku.

VI. POGLAVJE RAZPUST IN LIKVIDACIJA

31. člen

Občni zbor, ki bo določil razpust zadruga, bo moral istocasno imenovati enega ali več likvidatorjev in določiti njihove pristojnosti.

32. člen

V primeru prenehanja zadruga bo morebitni aktivni preostanek likvidacije namenjen:

a) povrnitvi deležev združnega premoženja, ki so jih vložili člani;

b) prenosu v solidarnostni sklad za promocijo in razvoj združništva, o katerem je govor v 11. členu zakona št. 59, z dne 31. januarja 1992.

VII. POGLAVJE SPLOŠNA DOLOČILA

33. člen

Upravni odbor lahko sestavi posebne pravilnike za notranje delovanje in jih potem predloži občnemu zboru v odobritev.

34. člen

Pravila o medsebojni pomoči, ki jih določajo 15., 16. in 32. člen, se ne smejo kršiti in morajo biti spoštovana.

35. člen

Za vse, kar ni predvideno v statutu, veljajo določila Civilnega zakonika in specifična zakonodaja o delovanju zadruga.

NOTRANJI PRAVILNIK

I. POGLAVJE - OBČNI ZBOR

1. člen

Občni zbor je najvišji organ zadruga, ki sprejema odločitve in določa smernice za delovanje in organizacijo zadruga. Volilno pravico imajo člani, ki so vsaj že tri mesece vpisani v knjigo članstva. Člana, ki ne more biti prisoten na občnem zboru, lahko zastopa drug član, ki je vpisan v knjigo članstva vsaj tri mesece. Pooblastila so dovoljena samo za člane, ki so fizične osebe. Pravne osebe predstavljajo na občnem zboru posamezni predsedniki, ali pa pooblašteni predstavniki.

Upravni odbor skliče občni zbor na podlagi določil, ki jih predvideva 18. člen statuta. Za občne zборе, ki imajo na dnevnem redu volitev združnih organov, mora upravni odbor poskrbeti za objavo datuma občnega zbora v Primorskem dnevniku vsaj 30 dni pred občnim zborom, tako da se lahko člani organizirajo za volitve upravnega in nadzornega odbora.

2. člen

Obvezne naloge občnega zbora:

- izvolitev predsedstva ali predsednika občnega zbora (v skladu s 24. členom statuta zadruga, občni zbor vodi predsednik upravnega odbora, v njegovi odsotnosti pa podpredsednik upravnega odbora ali druga oseba, ki jo izvoli občni zbor);
- izvolitev verifikacijske in volilne komisije, ce je to potrebno.

Verifikacijska komisija preveri število prisotnih članov in sklepčnost občnega zbora, ce je predvidena po statutu. Komisijo sestavljajo trije člani, predsednik in dva člana.

Volilna komisija poskrbi za pravilen potek volitev, po izvedbi volitev pregleda in presteje vse glasovnice po postopku, ki ga predvideva 5. člen tega pravilnika.

3. člen

Občni zbor se začne z izvolitvijo predsednika ali predsedstva občnega zbora in komisij. Ti so zbrani med prisotnimi člani na občnem zboru.

Predsednik mora dosledno slediti točkam na dnevnem redu. Ima pravico da omeji posamezne posege v razpravi glede na njihovo število, vrstni red in trajanje; mora dati besedo vsem članom, ki to zahtevajo v zvezi z argumenti, ki so na dnevnem redu.

Pred začetkom volitev, verifikacijska komisija sporoči predsedniku ali predsedstvu število prisotnih članov in sklepčnost občnega zbora, ce je predvidena po statutu.

Glasovanje je praviloma javno, lahko pa se glasuje na drugačen način, ko to predvideva pravilnik ali ko člani na samem občnem zboru odločijo drugače.

4. člen

Kandidatne liste za upravni odbor predstavi in podpiše skupina vsaj 90 članov. Kandidati morajo potrditi svojo kandidacijo s podpisom na listi. Kandidatne liste je treba oddati na sežu zadruga upravnemu odboru, ki zaključuje svoj mandat, vsaj 5 dni pred datumom občnega zbora. Vsak član lahko podpiše samo eno listo.

Kandidatna lista za upravni odbor je sestavljena iz sedmih članov in dveh suplentov. Člani lahko kandidirajo samo na eni listi. V primeru da član kandidira na več listah je izključen.

Upravni odbor, ki zaključuje svoj mandat, ima nalogo da preveri kandidate in posamezne podpise na listi.

5. člen

Vse glasovnice morajo biti enake in oveljavljene od upravnega ali nadzornega odbora. V primeru da je predstavljenih več list so

volitve tajne, v nasprotnem primeru ene same liste bodo volitve tajne, ce to zahteva vsaj 1/5 prisotnih članov na občnem zboru v trenutku volitev.

V primeru da je predstavljenih več list, člani oddajo svoj glas za listo in ne za posameznega kandidata. Glasujemo tako, da na glasovnici prekrizamo številko izbrane liste.

Upravni odbor, ki zaključuje svoj mandat, bo s pomočjo volilne komisije, poskrbel za pravilen in točen potek volitev in tudi razprave.

Po volitvah bo volilna komisija sestavila listino na podlagi števila glasov, ki jih je vsaka lista prejela. V primeru da je predstavljenih več list, bo izračunavanje volilnih izidov potekalo po d'Hondtovi metodi. Za imenovanje upraviteljev se bo upošteval vrstni red kandidatov na predloženih listah.

V primeru ene same liste, bo v upravni odbor izvoljenih vseh sedem predlaganih kandidatov skupno z dvema suplentoma.

6. člen

Upravni odbor lahko skliče ločene občne zборе v različnih krajih, v skladu z 18. členom statuta, z namenom da omogoči čimvečjemu številu članov, da se udeleži občnega zbora.

7. člen

V primeru ločenih občnih zborov veljajo naslednja pravila:

a) ločeni občni zbori so sklicani z istim obvestilom kot glavni občni zbor;

b) ločeni občni zbori lahko potekajo v različnih dneh. Zadnji ločeni občni zbor mora vsekakor biti sklican vsaj osem dni pred glavnim občnim zborom;

c) tudi za ločene občne zборе je treba določiti datum prvega in drugega sklicanja, ki ne sme biti isti dan kot prvo;

d) obvestilo mora vsebovati sedež vsakega

ločenega občnega zbora;

e) obvestilo mora poudariti, da ločeni občni zbori sklepajo o istih točkah, ki so na dnevnem redu glavnega občnega zbora.

V zvezi s pravili o udeležbi članov na ločenih občnih zborih, o sklepčnosti, o veljavnosti posameznih sklepov ločenih občnih zborov in o volitvah veljajo določila, ki jih predvideva statut od 18. do 23. člena. Vsak član ima pravico, da se udeleži ločenega občnega zbora v okraju v katerem prebiva. Vsakega člana, fizična oseba, ki ne more biti osebno prisoten na ločenem občnem zboru, lahko zastopa drugi član iz istega okraja.

Vsak ločeni občni zbor izvoli po enega delegata na vsakih deset članov zadruga ali ustrezen del od desetih članov, ki bodo prisotni na glavnem občnem zboru. Volitve delegatov bodo potekale po d'Hondtovi metodi.

Ob zaključku dnevnega reda, predsednik povabi člane naj predstavijo liste kandidatov za delegate, ki morajo biti podpisane od vsaj 10% prisotnih članov. Kandidati morajo potrditi svojo kandidacijo s podpisom na listi.

V zapisnikih ločenih občnih zborov morajo biti zapisana imena delegatov, ki so bili izvoljeni za glavni občni zbor.

II. POGLAVJE - UPRAVNI ODBOR

8. člen

Izvoljeni člani se morajo udeležiti sej upravnega odbora, v primeru da ne morejo biti prisotni, morajo obvestiti predsednika o razlogih svoje odsotnosti.

Upravitelji, ki so dvakrat zaporedoma neopravičeno odsotni, izgubijo svojo funkcijo s sklepom upravnega odbora.

Ce upravni odbor iz kateregakoli razloga ostane brez enega upravitelja, ga v skladu s 26. členom statuta nadomesti s prvim neizvoljenim kandidatom iste liste, ali v odsotnosti drugih z drugim članom.

STATISTIKE O VINSKEM PRIDELKU 97

Letošnji vinski letnik najboljši v zadnjih 50 letih

Za rdeča vina ga lahko primerjamo z letnikom 47, za bela pa z letnikom 90

PO SKUPŠČINI ČEBELARJEV

Čebelarstvo na Krasu daje kakovosten med

O izredni skupščini tržaskih čebelarjev, ki je bila v soboto, 11. t. m. v prostorih ERSa na Proseku, smo na kratko že poročali v zadnji kmečki prilogi dnevnika, zdaj se k temu srečanju čebelarjev vracamo z delno dopolnjenim poročilom, predvsem kar zadeva predstavitev dveh zanimivih pobud, ki sta spremljali skupščino samo. Gre za predstavitev prisotnim in javnosti novega laboratorija za točenje medu in za predstavitev vzorčnega oz. poskusnega čebelnjaka. Obe pobudi je bilo mogoče uresničiti s finančnim prispevkom Trgovinske zbornice, ki se je hvalevredno odzvala željam Konzorcija. Nov moderen in funkcionalen laboratorij za točenje medu, predstavlja, kot je poudaril predsednik konzorcija Dorigo, bistveno pridobitev za izboljšanje značilnosti medu in tržaski pokrajini, ki je že itak na visoki kakovostni ravni.

Kras, je poudaril Dorigo, se ne more ponasati s količinsko proizvodnjo, je pa ta zato toliko bolj kakovostna. Nas med je odlične kakovosti, morda celo najboljši, kar ga nudi tržisce. To velja predvsem za nekatere vrste, kot so akacijev, lipov, cvetlični med, predvsem pa tako imenovani med »maraska«, ki se prideluje iz nektarja divje

ga sipka in ki je bil v zadnjem času tipiziran v deželni čebelarstvu. Laboratorij zaradi svojih uveljavljenih komercialnih lastnosti. Dejstvo je namreč, je se dodal predsednik Dorigo, da tržaski med pobirajo na vseh deželnih in meddeželnih razstavah vedno največ priznanj.

Poskusni ali vzorčni čebelnjak je prav tako izredno pomembna pridobitev za Konzorcij, saj bo čebelarjem v pokrajini omogočil praktične preizkuse v okviru tečajev za poklicno izobraževanje čebelarjev za izboljšanje tehnolo-

logije za vodenje čebelnjakov. Tečaj, ki bo prirejen v ta namen, bo odprt vsem čebelarjem, ki se želijo izpopolniti v tem čudnem čebelnjakov svetu, predvsem pa mladim. Tečaj bo brezplačen, predavatelji pa bodo docenti z videmske univerze. Kasneje, v spomladanskem obdobju, pa bo ta poskusni čebelnjak na razpolago tudi za vodene obiske solarjev.

Srečanje kraskih čebelarjev se je potem končalo s poskusom raznih vrst kraskega medu. Pobuda pa je v celoti dosegla svoj namen.

Bančne ugodnosti

Kmečka zveza je s Kraško združno banko in s Kmečko banko iz Gorice sklenila dogovor o posebnih pogojih, ki jih bosta omenjena bančna zavoda nudila članom KZ pri najemanju dolgoročnih in kratkoročnih posojil, pri hranilnih vlogah in tekočih računih in za druge bančne usluge.

Podrobneje se bodo lahko člani KZ o teh posebnih ugodnih pogojih seznanili tako pri KZ kot pri okencih omenjenih bančnih zavodov.

Skupščina Zveze kmetov

Vsdržavna skupščina Zveze kmetov Italije (CIA) bo v Rimu 30. oktobra. Dnevni red bo obsegal eno samo točko: Kmetijstvo in razvoj-ostro soočanje z vlado. Govor bo o avtonomnih pobudah CIA za: finančni zakon, ki bo spodbujal potrebo primerne sektorja; davčna politika, ki ne bo kaznovala kmete; reforma socialne države na osnovi solidarnosti med generacijami in kategorijami; svoboda proizvodnje s preseganjem kvot; vsdržavna konferenca o kmetijstvu za določitev nove strategije za uravnotežen razvoj.

ZA VZDRŽEVANJE IN IZBOLJŠAVE

Prispevki za gozdne površine

Rok za začetek vlaganja prošelj na EU še ni bil določen

Ceprav se ni bil določen rok za začetek in zaključek vlaganja ustreznih prošelj, je že gotovo, da bo Evropska unija tudi za naslednje štiri leta finansirala svoj zakon oz. pravilnik za njegovo izvajanje st. 2080 iz leta 1992 za pogozdovanje kmetijskih površin in za izboljšavo obstoječih gozdov. Vrednost te investicije je doslej znašala 37 milijard lir, koristijo pa jo lahko samo tisti kmetovalci, ki imajo vsaj 25 odst. dohodka od kmetijske dejavnosti. Predlanskim je bilo v nasi deželi vloženih v ta namen prošelj za skupnih 600 hektarov.

Določene so tudi že nove meje za višino prispevkov, ki so: za izboljšanje obstoječih gozdov 1.449 ECU na hektar, kar znaša po srednji vrednosti ECU 1973, 98 oz. 2.860, 224 lir na hektar, za izboljšanje gozdnih poti pa 21.735 ECU oz. 42.903, 368 lir za kilometer.

Gre za precejšnja sredstva, ki jih nikakor ne kaže zanemarjati. Naj zato navedemo samo nekaj bistvenih stvari iz pravilnika. Ta namreč razlikuje med posegi za gozdne površine (za nove nasade ali za izboljšave in vzdrževanje obstoječih) med nižinskimi in goratimi območji, pri čemer je še izrecno rečeno, da prihaja financiranje novih gozdnih površin v postev samo v nižinskih območjih, v tržaski pokrajini torej samo v dolinski in miljski občini ter na delu tržaske občine. Pogozdovane površine ne smejo biti manjše od 5000 kv. m., tudi če so

sestavljene iz med seboj ločenih parcel, od katerih pa vsaka zase ne sme biti manjša od tisoč kv. m. Prispevek znaša s tem primeru (pogozdovanju) 4 tisoč ECU na hektar, koristnik pa se mora obvezati, da bo gozd negoval vsaj 20 let, za kar bo prejemal letno vzdrževalnino v znesku 2 milijonov lir.

Na višinskih oz. zapostavljenih območjih (pri nas vsa, razen tistih v dolinski in miljski in na delu tržaske občine) pridejo v postev le izboljšave in vz-

drževanje gozdov. Prispevek znaša v tem primeru že omenjenih 144 ECU oz. 2.860.224 lir za ha.

Prošnje bo treba kot doslej, s predložitvijo ustrezne dokumentacije, vložiti na deželni oz. pokrajinski ravateljstvu za gozdove. Dokumentacija mora obvezno vključevati tudi načrt za dela, ki ga mora podpisati strokovnjak.

Rok za začetek in zaključek vlaganja prošelj bomo se objavili. Lani je vsekakor veljalo do 31. decembra.

»proizvode, ki so prisli preko morja, posebno pa olje in vino«. Tako je napisal zgodovinar Strabone, kar je po vsej verjetnosti najstarejša pisna izjava o prisotnosti olja v naši deželi. Največ olja je prišlo takrat iz Istre. Rimljani so ga zelo cenili. Okrog I. stoletja po Kristusu pa je v Oglej začelo prihajati olje iz Spanije. Ni pa izključeno, da so takrat mogoče oljke gojili tudi v okolici Ogleja.

Prva pisna pričevanja o gojenju oljk v nasi deželi imamo leta 1140, ki so jih našli v nekem samostanu. V arhivu samostana S. Maria in Valle v Cedadu so ohranjene pogodbe iz 13. stoletja, ko so najemnine za zemljišča plačevali z oljem. V arhivu družine Portis je ohranjen podatek, da je huda pozeba leta 1490 uničila tudi oljke. V poznejši dobi lahko ugotovimo prisotnost oljke preko toponomastike, predvsem v gricevnatih območjih nase dežele. Znanih je vsaj 15 krajevnih imen in ulic, ki spominjajo na oljko (npr. Oleis, Ronco degli Ulivari, via degli Olivi), vsi se nahajajo na gricevnatih predelih dežele. Manjka pa toponomastika v tržaski pokrajini. V dobi avstroogrskega cesarstva je bilo oljkarstvo na vzhodu nase dežele važna panoga. Ze konec 18. stoletja pa so oljkarstvo začeli opušcati, predvsem zaradi nekega crva, tako pričajo podatki. Avstroogrska je do deljevala prispevke, da bi spodbujala

NA POSVETU V PALMANOVI

Zgodovina oljkarstva v naši deželi

V četrtek, 16. oktobra je bil v Palmanovi zanimiv posvet o oljcnem olju, ki ga je organizirala Sunshine Alpe Adria v sodelovanju z Institutom za živilske tehnologije videmske univerze. Posvet je bil v sklopu tridnevni posvetov o okolju, prehrani in sportu, ki ga v Palmanovi prirejajo že osmo leto zaporedoma. Predavali so znani in uveljavljeni profesorji in raziskovalci videmske univerze.

Po kratkem pozdravu župana iz Palmanove je prof. Zironi, ki je posvet povezoval, poudaril važnost oljcnega olja v cloveski prehrani, saj se danes njegova uporaba vedno bolj širi tudi v izvenevropskih državah, ki nimajo tradicije gojenja oljk. Obenem je poudaril važnost in cenjenost oljcnega olja v nasi deželi v preteklosti, saj so v času Avstro-Ogrske carino plačevali prav z oljem.

Prof. Battigelli je podala kratek pregled zgodovine oljkarstva v nasi deželi, s posebnim poudarkom na videmski pokrajini, kjer je po skorajšnjem izginotju v zadnjih 15 letih oljkarstvo spet zazrivo. Nase območje je najsevernejše in torej najbolj mrzlo, kjer oljka lahko uspeva. O tem, ali je oljka v nasi deželi sploh obstajala že v rimskih casih, nimamo nobenih pisnih ali drugih točnejših dokazov. Res pa je, da so okrog leta 0 ljudstva iz Panonije prihajala do znanega rimskega mesta Ogleja in tam kupovala

gojenje oljk, posebno po hudi pozebi iz leta 1763. Oljkarstvo pa so začeli povsod opušcati, posebno na začetku tega stoletja, ko je še ena huda pozeba uničila večino oljčnih nasadov. Se pred 20 leti je bilo oljkarstvo nase dežele omejeno na malostevilna drevesa v nasi pokrajini. Danes smo priča splošni valorizaciji oljke ne le v tržaski pokrajini, ampak po vsej deželi.

Raziskovalka Instituta za prehrabne tehnologije v Vidmu je najprej nekako dopolnila zgodovinski oris oljkarstva v nasi deželi v zadnjih desetletjih. Tudi njihov Institut je sodeloval pri ponovni valorizaciji oljkarstva in med drugim ugotavlja, ali so na novo uvedene sorte primerne za nase deželo. V letih 1989-90-91 so v novih nasadih nase pokrajine ugotavljali pravilni čas zorenja in torej pobiranje oljk na sedmih sortah, bodisi na avtohtonih, kot na novo uvedenih. Se vedno je razširjeno lažno mnenje, da oljke dajejo več olja, cim dlje ostanejo na drevesu. Odstotek se res poveča, a le navidezno, ker se voda v plodu zmanjša. Količina olja v resnici ostane ista, kakovost pa se celo zmanjša. Oljkarje zavaja tudi dejstvo, da plačajo oljmi predelavo na količino oljk, ne pa ze predelano olje. Zato plačajo pozno pobrane oljke manj, zaradi manjše količine vode v plodu. Trije so parametri za določanje pravilne

gojenje oljk, posebno po hudi pozebi iz leta 1763. Oljkarstvo pa so začeli povsod opušcati, posebno na začetku tega stoletja, ko je še ena huda pozeba uničila večino oljčnih nasadov. Se pred 20 leti je bilo oljkarstvo nase dežele omejeno na malostevilna drevesa v nasi pokrajini. Danes smo priča splošni valorizaciji oljke ne le v tržaski pokrajini, ampak po vsej deželi.

Raziskovalka Instituta za prehrabne tehnologije v Vidmu je najprej nekako dopolnila zgodovinski oris oljkarstva v nasi deželi v zadnjih desetletjih. Tudi njihov Institut je sodeloval pri ponovni valorizaciji oljkarstva in med drugim ugotavlja, ali so na novo uvedene sorte primerne za nase deželo. V letih 1989-90-91 so v novih nasadih nase pokrajine ugotavljali pravilni čas zorenja in torej pobiranje oljk na sedmih sortah, bodisi na avtohtonih, kot na novo uvedenih. Se vedno je razširjeno lažno mnenje, da oljke dajejo več olja, cim dlje ostanejo na drevesu. Odstotek se res poveča, a le navidezno, ker se voda v plodu zmanjša. Količina olja v resnici ostane ista, kakovost pa se celo zmanjša. Oljkarje zavaja tudi dejstvo, da plačajo oljmi predelavo na količino oljk, ne pa ze predelano olje. Zato plačajo pozno pobrane oljke manj, zaradi manjše količine vode v plodu. Trije so parametri za določanje pravilne

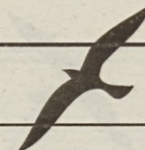
ga casa pobiranja: odstotek olja, kislina in barva. Belica ima npr. najnižji odstotek kisline okrog polovice novembra.

Sledila je pokušnja olja dveh novih oljkarjev iz videmske pokrajine. Pokušnja olja se bistveno razlikuje od pokušanja vina. Obratno kot pri vinu, pri olju barva sploh ne vpliva na ocenjevanje. Kozarci za pokušnjo so plavo obarvani. Pokuševalec mora najprej držati kozarec v vzorcu iz dvema rokama, da se olje nekoliko ogreje in da se sprozi tipičen vonj. Ob pokušnji je treba majhno količino olja nekako vsrkati med zobmi. Grenkost in pikantnost sta najvažnejši pozitivni značilnosti v olju. Manj sta ti dve značilnosti izraziti, bolj je olje sladko. Med enim vzorcem in drugim pokuševalec običajno poje rezino jabolka za nevtralizacijo okusa.

Posvet je nadaljeval prof. Conte. Dejal je, da Italija, kljub visoki proizvodnji oljcnega olja, ga mora se uvazati, predvsem iz Tunizije. Na kratko je opisal mednarodno klasifikacijo oljcnega olja in značilnosti olja, ki ga proizvajamo v nasi deželi. Nase olje ima veliko pozitivnih lastnosti, ki jih v južnejših ne dobimo.

Posvet se je končal z razpravo. Med drugim so oljkarji pozvali oljarni, naj čimprej začneta delovati, posebno letos, ko so oljke prej zrele.

dr. Magda Sturman

SMUČANJE / VELESLALOM ZA SVETOVNI POKAL V TIGNESU

FORMULA ENA / ODLOČILNA DIRKA V ŠPANJI

Deborah Compagnoni še vedno razred zase

Italijanka premočno zmagala - Urška Hrovat zadovoljna s 13. mestom - Martina Ertl vodi na skupni lestvici

Deborah Compagnoni je že v vrhunski formi (AP)

TIGNES - Italijanka Deborah Compagnoni bo očitno tudi v letošnji sezoni svetovnega pokala v veleslalomu nepremagljiva. V uvodni preizkusnji v Tignesu je namreč zanesljivo zmagala, drugouvrščeno Martino Ertl je premagala kar za sekundo in 88 stotink. Za presečenec je poskrbela Švedinja Martina Fortkord, ki je z zaostankom dveh sekund in 46 stotink zasedla tretje mesto. Prve točke v letošnji sezoni sta si prislužili tudi Slovenki Urška Hrovat in Mojca Suhadolc. Hrovatova je zasedla 13. (+5, 04), Suhadolcova pa 23. mesto (+6, 54). Alenka Dovžan in Nataša Bokal sta izpadli že v prvi vožnji.

Ze prva vožnja ledeniskega veleslalomu je pokazala, da se na vrhu veleslalomistk ni kaj dosti spremenilo. Izidi

najboljših treh so bili povsem enaki izidom zadnje lanske tekme na finalu v Vailu, z veliko prednostjo 88 stotink sekunde je vodila svetovna in olimpijska prvakinja Deborah Compagnoni, druga je bila Nemka Katja Seizinger, tretja pa Švicarka

Karin Roten. Tudi najboljša slovenska uvrstitev je bila podobna tisti iz Vaila. Hrovatova, ki je morala lanske finale zaradi poškodbe izpustiti, je na prvi progi dosegla 11. čas, lani v Vailu pa je Spela Pretnar, ki zaradi poškodbe ni nastopila v Tignesu, na koncu zasedla 12. mesto.

V drugi, nekoliko bolj odprti progi, so se rezultati nekoliko spremenili, z izjemo odličnih švedskih nastopov pa večjih presenečenj ni bilo. Compagnonijeva je bila spet najhitrejša, prednost je samo se povečala in se se petič zapored na podelitvi priznanj povzpela na najvišjo stopničko. »Bila sem zelo motivirana, saj sem se na vsak način hotela oddolžiti Seizingerjevi za lanski poraz na začetku sezone. Lani v Soeldnu me je Katja premagala zaradi moje napake, letos ne njej ne ostalim nisem dopustila tega zadovoljstva,« je bila zadovoljna zmagovalka, ki je v tej disciplini nepremagana že od januarja 1996. Ertlova je z 2. mestom prevzela vodstvo v skupnem seštevku svetovnega pokala.

Hrovatova je v drugi izgubila dve mesti, a se lahko njen nastop po devetmeseč-

nem premoru oceni kot zelo soliden. »Glede na dejstvo, da dolgo časa nisem tekmovala, moram biti zadovoljna, čeprav nastopa nista bila vrhunska. V prvi vožnji sem si očitno preveč želela, zato sem smučala zeletavo, imela pa sem tudi tremo. V drugo sem te napake poskušala odpraviti, vendar se je na koncu izkazalo, da se nisem pripravljena za vrhunske rezultate. Da bi lahko izpolnila svoje cilje, ki segajo med najboljše peterice, bo potreben dodatni trening,« je dejala Ljubljankanka, ki se ni poskušala izgovoriti na poškodbo in dolg odmor: »S kolegom je vse v redu, edina zdravstvena težava na uvodni tekmi je bil prehlad. Poškodba je pozabljena in srečna sem, da je tako, saj bi se lahko zgodilo, da ne bi nikoli več stopila na smučke,« je dejala.

Danes bo se moski veleslalom, Tomba pa pravi, da bi se zadovoljiv z uvrstitvijo med prvih deset.

Villeneuve, Schumacher in Frentzen na štartu z do tisočinke enakim časom!

»Obkoljenemu« ferrarijevcu bo trda predla

JEREZ - Kanadčan Jacques Villeneuve (Williams-Renault) in Nemca Michael Schumacher (Ferrari) ter Heinz Harald Frentzen (Williams-Renault) so na kvalifikacijskem treningu pred veliko nagrado Evrope v španjskem Jerezu dosegli do tisočinke enake čase. Krog so prevozili v minuti, 21, 072 sekunde (povprečno: 196, 625 km/h), na startna mesta pa so jih razvrstili glede na to, kdo je na enournem treningu prej dosegel omenjeni čas.

Zadnja tekma letošnje sezone za svetovno prvenstvo bo danes ob 14. uri. Z najboljsega startnega mesta bo dirko dvanajstic v karieri začel drugouvrščeni v skupnem seštevku Villeneuve, iz prve vrste bo startal tudi trenutno vodilni Michael Schumacher, iz druge vrste pa bosta dirko pričela Frentzen in Britanec Damon Hill (Arrows-Ya-

maha). Drugi voznik Ferrarija Irec Eddie Irvine je dosegel sedmi čas in bo nastop začel v četrti vrsti.

Veliko ugibanje je v zvezi s tem, kako se bodo obnašali dirkači. Max Mosley in Bernie Ecclestone bosta na današnjem brieftingu pred dirko opozorila tekmovalcev, naj ne izsilijo incidentov, sicer bodo letele kazni. Ferrarijev prvi mož Jean Todt je pripomnil, da bo Schumacherjev nasprotnik poleg obeh williamsovcev tudi Hill, zavezniki ferrarijevca pa naj bi bili oba dirkača Sauberja in njegov brat Ralf. Dopoldan je Irvine imel besedni dvoboj z Villeneuvom, kar ne obeta nič dobrega. Danes se bo iskri!

Rezultati kvalifikacijskega treninga: - 1. vrsta: Jacques Villeneuve (Kan) Williams-Renault 1:21, 072 (povprečno: 196, 625 km/h); Michael Schumacher (Nem) Ferrari 1:21, 072; - 2. vrsta: Heinz-Harald Frentzen (Nem) Williams-Ren. 1:21, 072; Damon Hill (VBr) Arrows-Yamaha 1:21, 130. - 3. vrsta: Mika Hakkinen (Fin)

McLaren-Mercedes 1:21, 369

David Coulthard (VBr) McLaren-Mercedes 1:21, 476. - 4. vrsta: Eddie Irvine (Irs) Ferrari 1:21, 610; Gerhard Berger (Avt) Benetton-Renault 1:21, 656. - 5. vrsta: Olivier Panis (Fra) Prost-Mugen-Honda 1:21, 735; Jean Alesi (Fra) Benetton-Renault 1:22, 011; 6. vrsta: Jan Magnussen (Den) Stewart-Ford 1:22, 167; Rubens Barrichello (Bra) Stewart-Ford 1:22, 222; - 7. vrsta: Pedro Paulo Diniz (Bra) Arrows-Yamaha 1:22, 234; Johnny Herbert (VBr) Sauber 1:22, 263; - 8. vrsta: Shinji Nakano (Jap) Prost-Mugen-Honda 1:22, 351; Ralf Schumacher (Nem) Jordan-Peugeot 1:22, 740; - 9. vrsta: Giancarlo Fisichella (Ita) Jordan-Peugeot 1:22, 804; Norberto Fontana (Ita) Sauber 1:23, 281; - 10. vrsta: Ukky Katayama (Jap) Minardi-Hart 1:23, 409; Tarso Marques (Bra) Minardi-Hart 1:23, 854; - 11. vrsta: Mika Salo (Fin) Tyrrell-Ford 1:24, 222; Jos Verstappen (Niz) Tyrrell-Ford 1:24, 301.

NOVICE

Gorenc premagal Miliča

CHAPEL HILL - Ekipa Chicago Bulls je v pripravljani tekmi pred novo sezono NBA v Chapel Hillu v Severni Carolini premagala Philadelphia 76ers s 113:101. Boris Gorenc je v dresu Chicaga igral 3 minute in dosegel 4 točke (met iz igre 2:4), Marko Milič pa je za Philadelphia zadel dve točki (met 1:1), igral pa je pet minut. Zvezdnik prvakov iz Chicaga Michael Jordan se je vrnil na igrišče po operaciji prsta na nogi in v tretji četrtini zadel 15 točk, skupaj pa 18. Najboljši strellec Chicaga je bil Jason Caffey (20), Hrvat Toni Kukoc pa je v 21 minutah zabeležil le 6 točk.

Triestina (14.30) z vodilnim

Triestina se bo danes na Roccu (pricetek ob 14.30) pomerila z vodilnim Varesejem. Za Trzaccane bi bilo zelo pomembno, da premagajo ekipo svojega bivšega trenerja Rosellija, saj kljub velikim ambicijam Triestina na lestvici že zaostaja za vrhom. Debitiral bo novi napadalec Tiberi.

Generel (18.00) doma z Imolo Dinamica v Caserti

Trzaski Generel bo po prvem prvenstvenem porazu v Avellinu spet igral na domačih tleh. Pomeril se bo z Imolo, za katero igra tudi stari znanec trzaskih ljubiteljev kosarke Steve Burt. To bo v bistvu osrednja tekma kola med dvema od kandidatov za napredovanje. Pricetek tekme bo ob 18. uri, za gledalce pa bo na voljo tudi parkirišče Coopa iz Ul. Doda. Lazja naj bi bila naloga goriskem Dinamice v dvoboju z Caserto, ki na tekmi v Trstu ni pokazala ničesar posebnega, lahko pa seveda računa na prednost domačega igrišča. Dosti bo odvisno vsekakor od samih Goricanov, vprašanje pa je, ali bo trener Frates lahko računal na Tonuta in Graya.

Gargo je okreval

VIDEM - V prijateljski tekmi v Vidmu je Udinese pred 700 gledalci z 2:0 (0:0) premagal švicarski Lokoren. Strelca sta bila Ramzi in 37. in Amoroso v 47. minuti drugega polčasa. Zaccheroni je preizkusil Garga, ki je v 80 minutah igre dokazal, da je okreval.

Alpitour ugnal Sisley

V vnaprej igrani tekmi odbojarske A1 lige je Alpitour iz Cunea s 3:1 (15:13, 8:15, 15:11, 15:9) Alpitour: Pascual 35 (9+26), Simeonov 2 (1+1), Mastrangelo 5 (2+3), Sottile 2 (0+2), Papi 15 (5+10), Galli 18 (6+12), Grbić 10 (8+2), Giretto 16 (3+13), Casoli 22 (7+15), Jabif 3 (0+3). Sisley: Gardini 14 (2+12), Gravina 10 (2+8), Desiderio 9 (1+8), Zwerwer 27 (6+21), Bernardi 24 (12+12), Blangé 4 (1+3), Di Franco 1 (0+1), Fomin 21 (4+17).

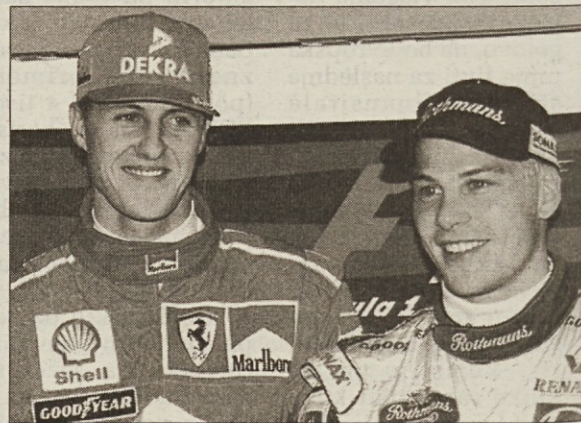
Športel o Kontovelu

Cemu bomo lahko sledili v jutrisnjem Sportelu na Tv Koper-Capodistria (22.30): V studiju se bodo pogovarjali s športnim društvom Kontovel, predvsem o njihovi kosarki in seveda tudi o problematiki okoli doma Pristaniskih delavcev. Drugi prispevki bodo tokrat govorili o Suhem slalomu v organizaciji SK Brdina v Repnu in o ženski odbojarski tekmi Koimpexa na domačih tleh. Ob koncu pa bo še skrtoc.

Generel brez težav nadigral Teramo 9. novembra z Badelom

Generel - Teramo 34:17 (17:8)

Trzaski Generel je v tekmi rokometne A lige sinoči v dvorani Palacalvola brez težav premagal mostvo iz Terama. Lahko recemo, da mu je zadal pravo lekcijo rokometu in tako dokazal, da je pred važnimi nastopi v evropski ligi (v nedeljo 10. novembra bo v Trstu gostil zagrebški Badel) dobro pripravljen. Najboljši strellec za Trzaccane je bil z 11 goli Molina. Ostali izidi 6. kola: Conversano - Prato 23:23, Bologna - Modena 30:23, Ortigia - Meranatura 24:24, Haenna Lo Bello - Rubiera 27:22, Mazara - Gymnasium Bologna 25:23, Mordano - Forst Brixen 16:19. Vrstni red: Generel in Alpi 11; Forst 10; Bologna in Modena 8; Conversano in Lo Bello 7; Rubiera 5; Ortigia 4; Gymnasium, Teramo in Mazara 3; Meranatura in Mordano 2.

Schumacher ali Villeneuve? Eden od njiju bo danes prvak (Telefoto AP)

KOŠARKA / JADRAN NTKB SINOČI V BRIŠČIKIH IGRAL PETO KOLO C LIGE

Poraz v zadnji sekundi

Jadranovci so vodili do zadnjih treh minut - Vatovec: Zaslužen poraz

Jadran NTKB - Cittadella 60:61 (37:33)

JADRAN: Franco 2 (0:0 prosti meti, 1:2 met za dve, 0:0 met za tri), Oberdan 13 (4:4, 3:5, 1:2), Pozar 0 (-, 0:1, 0:1), Pregarc 12 (1:2, 4:8, 1:2), Samec 7 (1:4, 3:6, -), Rauber 9 (1:2, 1:1, 2:4), Grbec 5 (-, 1:2, 1:3), Hmeljak 12 (2:2, 5:7, -); nista igrala Valente in Rustja; trener Vatovec. PON: Samec (36).

CITTADELLA: Aggujaro 2, Tognana 13 (1:2, 2:3), Piazza 0, Berno 9, Sauro Zonta 8 (2:3), Tassetto 14 (8:9), Favaro 7 (1:3), Samuele Zonta 8; nista igrala Pan in Bressan; trener Parpajola.

SODNIKA: Ticozzi in Host iz Gorice.

Po 27 tekmah v telovadnici Doma pristaniskih delavcev v Brisicikih so jadranovci sinoči v zadnjih treh minutah tekme vrgli zmago v - koš in prekinili svojo »nepremagljivost« na tem igrišču. To je po koncu srečanja z moštvo Bag Snacks iz Cittadelle podčrtal tudi trener Valter

Vatovec: »Po 27 zmaganih tekmah je to prvi poraz tukaj. Zapravili smo si veliko prednost in kljub čudnemu sojenju je bil poraz čisto zaslužen. Tekme se zmagujejo v odločilnih trenutkih.«

Prav zadnji, napeti trenutki so bili Jadranu usodni, da je izgubil za eno samo točko, potem ko je praktično vso tekmo vodil, v prvem polčasu celo s pravo lahkoto. Resnici na ljubo tudi po zaslugi nasprotnikov, ki so morali zaradi osebnih napak poklicati z igrišča svojega močnega centra, tako da Stefan Samec ni imel več nasprotnika pod kosom.

Prvi polčas se je koncal brez problemov za našo združeno ekipo in tudi v drugem polčasu je v začetku kazalo, da nasprotniki ne morejo ogroziti njene zmage, v katero so bili prepričani ne samo navijaci, ampak tudi igralci. 14 minut pred koncem so jadranovci vodili s sedmimi točkami prednosti (42:35), tri minute ka-

sneje pa se je prednost znižala na zgolj dve točki (44:42). Jadranovcem takrat ni uspelo preprečiti, da bi jih nasprotniki dohiteli in tako je prišlo devet minut pred koncem srečanja do izenačenja (44:44). S prostimi meti Deana Oberdana in Marka Hmeljaka so si jadranovci pomagali ohraniti prednost, ki so jo imeli do usodnega trenutka štiri minute pred koncem srečanja, ko je prišlo do izenačenja pri rezultatu 51:51. Odločilne so bile tako zadnje tri minute, ko sta se vrnila na igrišče Sandi Rauber in Peter Franco, vendar to ni preprečilo, da gostje ne bi prvič povedli z rezultatom 51:53. To je bil trenutek, ko bi moral Jadran napeti vse sile za ohranitev mirnih živcev, a se je zal izteklo drugače. Po izenačenju (53:53) s prostima metoma Deana Oberdana, so gostje znova povedli z dvema kosema, tako da je Jadran poldrugo minuto pred koncem tekme izgubljal s 53:57. Huda kri in navodila tre-

nerja Vatovca žal niso pomagala, da bi se srečanje preusmerilo v Jadranov prid in 15 sekund pred koncem je bil rezultat 57:61 za goste. Sekunde so neusmiljeno tekle in razlike tudi pri najboljši volji ni bilo več mogoče zapolniti. Obcinstvo, ki je združeno ekipo ves čas bodrilo, je kar onemelo, ko je sodnikov zvižg blokiral zadnji rezultat: 60:61 za Cittadello. Nič ni pomagal poskus, da bi tekmo v zadnjem hipu prekinili zaradi tehnične nepravilnosti nasprotnikov, zvižg sodnikov je bil neizprosno, poraz za eno samo točko pa pekok, se posebno, ker nasprotnik ni bil nepremagljiv.

Marko Ban, športni vodja naše združene ekipe, na koncu srečanja ni skrival razočaranja, saj je prepričan, da lahko Jadran računa na soliden vrh lestvice. »Vecjih ambicij nam za zdaj ne dovoljuje finančni položaj, zato ostaja naš glavni namen negovati kakovost zamejske kosarke,« nam je dejal. (vb)

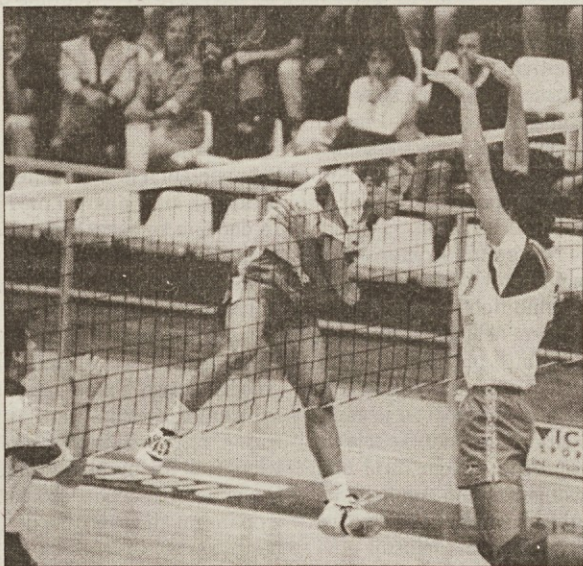
ODBOJKA / GORIZIANA PREMAGALA VALDAGNO

Res izvrstna igra goriške šesterke

La Goriziana Kmečka banka - Samia Valdagno 3:1 (15:6, 15:8, 8:15, 15:11)

LA GORIZIANA KB: Florenin (6+6), Cola (9+12), Snidero (3+13), Beltrame (2+4), Feriala (6+9), Rigonat (2+4), Cernic (0+0), Sulina (0+0), Buzzinelli, Visano, Aizza, Graunar.

V prvi prvenstveni tekmi (in z novim sponzorjem) so Goričani zasluženo premagali solidne goste iz Veneta, ki so letos popolnoma prenovili ekipo in zato računajo na visoko uvrstitev. Trener domaćinov Paolo De Marchi je v začetku potrdil postavbo iz pokalnih nastopov in v šesterko takoj od začetka vključil Igorja Florenina, na klopi pa pustil Da-

vorja Sulino. Tekmo si je ogledalo lepo število gledalcev.

Goričani so v prvih dveh setih zaigrali izvr-

stno in niso nikoli pustili pobude gostom, ceprav je bolgarski trener Pavlov skusal z raznimi menjavami zaježiti pre-

moč domaćinov. Menjave so se mu obrestovale sele v tretjem setu, ko je Valdagno prvič spravil v težave domaćine, ki niso reagirali in set na koncu prepustili gostom.

Najlepši je bil četrti set, ki je bil na zelo dobri kakovostni ravni. Goričani so vodili z 2:0, nato je bila igra zelo ize-nacena in napeta, vse do stanja 12:11, ko je La Goriziana KB pritisnila na plin in prišla do prve zmage, ki bo se kako dragocena v boju za obstanek v ligi.

Vsi Goričani so z Alesom Ferijem (na sliki) na celu izpolnili pričakovanja; dobro se je izkazal tudi 18-letni Simon Cernic, ki je zaigral v drugem setu, ko je zamenjal Stefana Rigonata.

ODBOJKA / ŽENSKA IN MOŠKA B2 LIGA

Ponesrečen štart Koimpexa NTKB

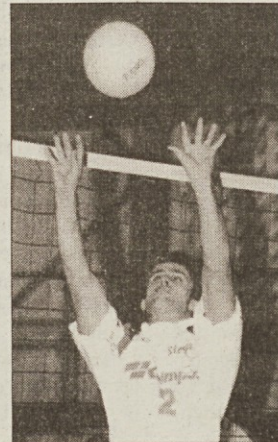
Proti Camstu živčnost in slab sprejem Fantje Koimpexa izgubili v Vidmu z VBU

Koimpex Nuova Kreditna - Camst Pav Videm 0:3 (7:15, 4:15, 11:15)

KOIMPEX NUOVA KREDITNA: Benevol 4+8, Cok 1+2, Fabrizi 0+3, Flego, B. Gregori 6+2, P. Gregori 0+1, Gruden 0+0, Molassi 2+4, Pertot, Piccoli 1+0, Vincenzi 2+4.

Servis (točke/napake): Koimpex Nuova Kreditna 4/3; Camst 10/8.

Prvi nastop se je Koimpexu Nuovi Kreditni povsem ponesrečil. Camstovo zmago bi sicer lahko tudi predvideli, nikakor pa ne načina, kako je do nje prišlo. Naša dekleta so stopila na igrišče nerazumljivo živčna in napeta kot strune. To jih je tako zablokiralo, da enostavno niso zmogle zaigrati, tudi če

Podajatelj Colautti

so letos na turnirjih, prijateljih tekmah in pokalnih nastopih že večkrat dokazala, da znajo biti zelo učinkovite. Včeraj pa tega enostavno ni bilo. Popolnoma je odpovedal sprejem, ki je pogojeval vsak nadaljnji razplet. Prav nesprejemanje servisa je takoj na začetku spravil v težave naše igralk, saj si je Camst nabral visoko prednost in se je Koimpex Nuova Kreditna znašel v nevarni vlogi zasledovalca, kateri pa ni bil kos. Nekoliko bolje je bilo v tretjem setu, ko je Koimpexu Nuovi Kreditni uspelo najprej nadoknaditi sicer manjši zaostanek, nato pa držati v sahu nasprotnice vse do 13. točke. Zal pa je Koimpex Nuova Kreditna naredil tedaj nekaj naivnih napak in upanje, da bi omilile poraz, je našim igralkam splavalo po vodi. (INKA)

Città della calzature VBU - Koimpex 3:1 (10:15, 15:9, 15:9, 15:5)

KOIMPEX: Bertocchi 9+16, Božič 5+3, Colautti

1+0, Kralj 1+6, Populini 1+5, Princi 1+1, Radetič, Riolino 0+5, Stabile 3+9, Strajn, Veljak, Volcic.

SERVIS (točke/napake): Città della calzature VBU: 9/19; Koimpex: 1/14.

Koimpex se s prvega gostovanja vrača s porazom. Začetek tekme nikakor ni dajal slutiti takega zaključka, saj so naši igralci odlično začeli in držali lanskega B1 ligasa povsem v sahu. Od rok jim je slo čisto vse in domaćini se jim niso mogli zoperstaviti na noben način, niti z odličnim servisom v skoku, katerega pa je zelo dober sprejem Koimpexa povsem onesposobil. Učinkovitost gostov je bila na višku vse do stanja 6:1 v drugem setu, ko so se stvari začele zapletati. Koimpex je na igrišču začel vidno popuscati, lahko bi rekli kar veneti. Sprejem je začel pesati, tako da je bila malodane onemogočena napadalna vrsta. Sploh je začela pesati gradnja igre, kar so seveda izkušeni domaćini takoj izkoristili. Pri tem moramo se povedati, da je Aljosa Kralj zaradi bolečin v rami malo igral, zato je bil seveda njegov doprinos daleč pod običajnim. Trener Čac je tudi z menjavami igralcev in njihove vloge na igrišču skusal zastavljati vedno prodornejše domaćine, a vse je bilo žal neuspešno.

Ob koncu naj se pove-mo, da je v Koimpexove vrste pristopil se Giancarlo Populini, mladi valov igralec, ki je igral pri tržaskem Pallavolu. (INKA)

KOŠARKA / TEKMA S KONTOVELOM

Bor boljši v derbiju

Zmagali z odlično consko obrambo

Bor Radenska-Kontovel La nuova edile 76:68 (42:38)

BOR RADENSKA: Filipčić 14 (2:4, 3:4, 2:2), Susani 10 (3:4, 2:2, 1:1), Percić 6 (0, 3:5, 0), Brazzani 4 (0:2, 2:3, 0), Simonic 16 (3:5, 5:6, 1:3), Tomsic (3:5, 3:3, 0:2), Possega 10 (8:10, 1:1, 0), Velinski 4 (2:2, 1:1, 0) Rebula 1 (1:2, 0:2, 0).

Skupnih osebnih napak: 22. Prosti meti 21:34. Tri točke: Filipčić 2, Susani 1, Simonic 1.

KONTOVEL: Danieli 0, Pertot 3, Spadoni 5, Turk 9, Emili 14, Gulic 5, Civardi 23, Križman 4, B.Starc 1, Godnic 4.

Skupnih osebnih napak: 23. Tri točke: Pertot 1, Spadoni 1, Emili 1. V drugem kolu prvenstva D lige sta se v slovenskem derbiju srečala Kontovel in Bor, ki si je v prvem delu prvega polčasa priboril devet točk prednosti (24:15), nakar so Kontovelci s požrtvovalno igro nadoknadili razliko, tako da je bil rezultat do konca prve polovice izenačen.

V drugem polčasu je Borov trener Furlan uvedel consko obrambo (3:2), ki je spravila nasprotnike v izredno hude težave. Borovci so si v začetnem zale-tu priborili deset točk prednosti in jih dejansko ohranili vse do konca. Kontovel ni sicer nikoli popustil, ni pa mu uspelo nadoknaditi razlike iz prvega dela drugega polčasa.

Izjavi po tekmi: Luka Furlan (trener Bora): Priča smo bili

lepemu in borbenemu slovenskemu derbiju. Mi smo imeli vedno pred sabo prejšnjo tekmo, ko smo zelo nerodno izgubili potem ko smo vodili za 14 točk. Nikoli nismo popustili in vseskozi ohranili potrebno koncentracijo, kar se nam je ob koncu tudi obrestovalo.

Andrej Vremec (trener Kontovela): Tekma je bila na se kar zadovoljivi ravni, Bor je zmagal, ker nas je tehnično nadvladal. Z igre svojih sem dokaj zadovoljen; imeli smo težave s consko obrambo, v napadu pa bi morali biti bolj potrpežljivi.

Ronchi Cicibona Pref. Marsich 69:51 (39:21)

CICIBONA: Ursic 5 (3:3), Zuppin 10 (2:4), Persi 18 (4:7), Križmančić, Pavlica, Petirosso 6 (0:1), Bandi 2, Furlan, Mura, Messin 10 (2:2). PON: Bandi (37). PM: 11:17.

Po prvih petih minutah je kazalo, da bo Cicibona doživela se hujšo lekcijo. Ronchi je s trojkami in vrto-glavimi protinapadi po zgorelih metih gostov povedel z 18:2.

Do konca polčasa se stanje ni bistveno spremenilo. Cicibonaši so se v drugem delu prebudili, a je bilo že prepozno. Ronchi, ki pod košem lahko racuna tudi na masivnega bivšega prvoligaša Ezia Rivo (ki pa ni blestel), sodi med favorite v skupini.

Pri gostih si pohvalo za nastop zasluži samo Mauro Messini.

KOŠARKA / MOŠKA C2 LIGA

Zaslužen poraz domovcev

Proti tržiškemu Pomu je obramba povsem odpovedala

Dom Agorest Rob Roy - Pom Tržič 63:85 (34:55)

DOM: Corsi 9 (2:2, 2:2, 1:5), Kosuta 4 (2:2, 1:4, 0:4), Franco 6 (4:4, 1:5, -), Campanello 7 (2:2, 1:6, 1:4), Cej 3 (-, 0:1, 1:2), Di Cecco 13 (3:7, 5:9, -), Ambrosi 3 (3:4, 0:3, -), Covi 5 (2:2, -, 1:2), Jarc 6 (2:4, 2:5, -), Guarnieri 7 (1:1, 3:3, -).

ZA TRI TOČKE: Corsi 1, Campanello 1, Cej 1, Covi 1. PON: Guarnieri v 36. min.

POM: Furlan, Vidotto, Leghissa 20, Benini 7, Santinato 10, Miloc 9, Giacuzzo 18, Samsa 9, Gon 8, Codan 4.

SODNIKA: Vitale (Pordenon), Fumi (Muzzana).

V derbiju proti ekipi Pom iz Tržica so domovci zasluženo visoko izgubili. Slaba obramba v vseh elementih je botrovala temu, da so »belo-rdeci« že v uvodnih minutah zaostajali za deset točk (15:5 v 4. min.). Nasprotniki so brez težav prodirali v zares

»mehko« obrambo domaćinov in zadevali z veliko točnostjo tudi izza crte za tri točke. Do delne reakcije domovcev je prišlo v 10. min, ko so »belo-rdeci« reagirali in z boljšim pristopom v obrambi zmanjšali zaostanek na tri točke (29:26). To pa je bilo vse, kar so pokazali naši, saj takoj za tem so gostje z delnim izidom 12:0 ponovno prevzeli visoko vodstvo, ki je ob polčasu znašalo celih 21 točk.

V drugem delu se slika na igrišču ni bistveno spremenila, tako da smo bili priča raztrgani in nezanimivi igri, kjer domovci niso pokazali nobenih znakov reakcije. Ta visok poraz je jasno pokazal, da morajo »belo-rdeci« vsako tekmo igrati z maksimalno zbranostjo in zagrizenostjo, saj v nasprotnem primeru si ne morejo pričakovati uspehov. Tokrat si zasluži pohvalo le Covi, ki je pokazal nekaj dobrih akcij v napadu in dokaj zagrizeno igro v obrambi. (S.L.)

ODBOJKA / MOŠKA IN ŽENSKA DEŽELNA C LIGA

Najbolje pričela Imsa in Olympia Agraria Terpin

Olympia Kmečka banka je imela v 4. setu dve zaključni žogi - Gladka poraza Soče Unitekno in Bora Forttrade

MOSKA C LIGA

San Vito - Olympia Agraria Terpin 1:3 (11:15, 15:7, 7:15, 16:17)

OLYMPIA AGRARIA TERPIN: Simon Terpin 9+22, Manià 7+9, Janez Terpin 1+3, Maraz 2+4, Pintar 0+1, Andrej Terpin 1+1, Šfiligoj 4+9, Dorni 3+5, Ferfolja 4+5, Hlede.

Servis (točke/napake) 7/18. Igrali smo dobro proti dobremu nasprotniku, je zadovoljno povedal po tekmi trener Jakopič. Gostitelji, ki so že lani sodili v vrh C2 lige, so pokazali izvrstno obrambo, kar je tudi goste spodbudilo k angažirani igri v polju. Najmočnejše orožje Goricanov je bil vsekakor servis, s katerim so San Vito preprečili, da bi napadal prvi tempo preko centra. Kot rečeno je odlično delovala obramba, rezultat tega pa je bil tudi učinkovit napad. Vse zoge, ki jih je Olympia udarila mimo bloka, so nasprotniki izvrstno lovili, k sreči pa je zelo dobro deloval napad v block-outu. Torej spodbuden začetek za Olympio, ki je s tem uspehom hitro pozabila na pokalne poraze in dokazala, da lahko tudi letos meri visoko.

Bor Forttrade - Eltor S.Giovanni 0:3 (7:15, 2:15, 8:15)

Bor: D.Furlanic (3+1), I. Furlanic (2+8), Ruttar (3+3), Coloni (0+2), Mauri, Sustersic, Ritossa (0+3), Cuk (0+3), Strolego, Legissa (0+3), Taberni (1+7), Bianchi.

Servisi: 3/13 napak, 7 blokov.

Borovci so v krstnem nastopu v enotni C ligi po pričakovanju izgubili proti močnemu nasprotniku, ki bo verjetno imel v tem prvenstvu zelo pomembno vlogo. V prvem setu so borovci ohranili stik z gosti do izida 9:7, nato pa skoraj v hipu popustili in set izgubili. Drugi niz je bil povsem enosmeren, v tretjem, ki je bil najzanimivejši, so domaćini vztrajali do 8:11, nekatere napake pa so jim bile nato usodne. Poraz je bil, kot rečeno, pričakovan, prvenstvo pa je dolgo, s trdim delom pa čakajo borovce gotovo tudi zadosčenja. (Dejan)

Il Pozzo - Soča Unitekno 3:0 (15:8, 15:0, 15:5)

SOCIA UNITEKNO: Petejan, Braini, A. in G. Brisco, Makuc, Mucci, Devetak, Lutman, Lukež, Tomsic.

Sočani so na težkem gostovanju v Buttriu doživeli zelo gladek poraz, m ki ga dleno lahko opraviči-

mo s »težkima« odsotnostima močnih tolkačev Kledeja in Ferija. Začetek je bil sicer zelo dober (5:5), nato pa so sočani povsem popustili in nasprotniku niso več nudili pravega odpora. Il Pozzo sicer velja za enega od favoritov v boju za napredovanje, vendar pa s svojim sinocnim nastopom te napovedi ni potrdil.

ŽENSKA C LIGA

Imsa - Asfjr Cedad 3:1 (14:16, 15:6, 15:13, 15:9)

IMSA: Tomsic 0+3, Michela Tomasin 13+5, Barbara Ursic 8+12, Monica Tomasin 14+17, Paola Ursic 9+2, Ambrosi 1+7, Zuccarino 0+1, Humar 0+0, Visintin, Danieli.

Servis (točke/napake): 23/24.

Boljšega začetka valovk ne bi moglo biti. »Cestitam svojim igralkam, ker so po začetni treni zaigrale res dobro. Mislim, da smo zmagali zasluženo, a da imamo se rezerve, da sploh nismo do konca pritisnili na plin,« je povedal trener Jerončič po tekmi. Zmaga je še toliko bolj dobrodošla, ker je Asfjr izkušen nasprotnik (lani je bil v C2 ligi četrti), poleg tega pa Valova standardna podajalica Manuela Tomsic cel teden ni trenirala zara-

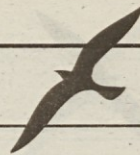
di gripe.

Olympia Kmečka banka - Tarcnerto 2:3 (15:6, 10:15, 15:13, 15:17, 13:15)

OLYMPIA KMEČKA BANKA: Zotti 8+13, Skerk 8+4, Trapuzzano 6+8, Corsi 2+7, Silvana Princi 6+4, Bulfoni 0+1, Pitacco 0+1, Ciocchi 0+5, Lucia Princi, Pascolat, Orel.

Olympia je zamudila res veliko priložnost za prestižno zmago, dokazala pa je, da je povsem enakovredna enemu od favoritov za napredovanje. V četrtem setu so imele Goričanke dve zaključni žogi, lahko pa bi zmagale tudi v tie breaku, zadnja točka sesterke iz Cente pa je bila povrh sporna, saj je sodnik dosodil block-out, ceprav zoga ni presla mreže.

»Seveda nam je lahko žal za poraz, a smo si sami krivi. V tie breaku smo odlično pričeli, nato pa so oni nizali točke izključno na naših napakah. meni se vsekakor zdi, da oni že igrajo na višku svojih sposobnosti, mi pa moramo se marsikaj izpiliti, zato ne smemo misliti, da ni popravnih izpitov. Navsezadnje, ko izgubis 3:2 in 15:13, res ne moreš reči, da si bil slabši,« je razplet komentirala trenerja Silve Meulje.

NAMIZNI TENIS / ŽENSKA A2 LIGA

Tujka je bila tokrat res razred zase

Pogumna igra krasovk ni zadostovala za zmago - Ekipa si vseeno zasluži pohvalo

Kras Corium - Manta Verzuolo 2:5

M. Milic - Carosso 2:1 (21:13, 15:21, 21:14); Bresciani - Alessandrini 0:2 (10:21, 18:21); N. Milic - Dumitrache 0:2 (16:21, 8:21); Bresciani - Carosso 2:0 (21:15, 21:18); M. Milic - Dumitrache 0:2 (13:21, 17:21); N. Milic - Alessandrini 0:2 (16:21, 13:21); Bresciani - Dumitrache 0:2 (14:21, 4:21)

Možnosti za zmago za Krasovo postavijo, ki igra v visoki A2 ligi, so bile pred tekmo 50:50. Krasovke so krenile v dvoboj z gostjama iz Piemonta že z tremi izgubljenimi točkami, ki jih je dejansko naredila njihova tuja igralca. Prav zato so mlade krasove igralke stale pred večjo in vsekakor težjo nalogo. To se je zlasti občutilo v prvih dveh dvobojih, med Martino Milic in Crisitano Carosso v prvem ringu in Daso Bresciani in Angelo Alessandrini. Martina in Carosso sta si na jakostnih lestvicah zelo blizu.

Ce se je krasovka v prvem setu pogumno vrgla v ring in si že od začetka nabrala veliko prednost, je v drugem nizu prevzela inicijativno nasprotnica, zato je morala Martina opraviti popravni izpit v tretjem setu, kjer se ji je dokončno odprlo pri menjavi servisa (8:7) in

je potem nadaljevala do prve točke za Kras Corium. Prevelika napetost pa je kljubovala porazu Dase Bresciani proti Alessandrini, ki je zamenjala veteranko Miriam Rosso.

V naslednji tekmi je Dasa osvojila drugo točko proti drugokategorijanci Carossovi, ceprav tudi tu ni šlo brez težav. V drugem setu sta rivalki dosegli kar petkrat enako število točk. V predzadnji tekmi včerajšnjega srečanja (medtem je Romunka Verzuola Dumitrache zmagala dve tekmi) se je tudi Nini Milic izmuznila iz rok zmaga proti Alessandrini.

Trener Sonja Milic je tekmo komentirala takole: »Mogoče bi tekma krenila po drugačni poti, ce bi Dasa v drugi tekmi zmagala. Med tekmo pa smo vse preveč razmišljali o rezultatu, zato je bila igra slabša. Proti tujki nismo imeli nobene možnosti, proti drugim nasprotnicam pa bi pokazali lahko dosti več,« (J.J.)

Izidi v ostalih ligah:

Zenska B liga: Kras Activa - G. Masi Bologna 4:1; **Zenska C1 liga:** Kras - Azzurra Gorica 1:4; **Moska C2:** Sakura Ruda - Kras 1:5; **Zenska C2:** Cus Udine - Kras B 4:1.

NOGOMET / V RAZNIH PRVENSTVIH

Nasprotnik Primorja prava uganka Juventina pred drugo zmago? Zarji/Gaji gostovanja ustrezajo

Vesna v derbiju z neprodornim San Giovannijem - Sovodnje mora jo paziti na Isonzov napad - V 3. AL derbi med Krasom in Bregom B

Manzano - Zarja/Gaja

Domačini, ki so si lani, kljub zamenjavi dveh trenerjev, s težavo zagotovili obstanek v ligi (osvojili so le točko več od Sovodenjcev, ki so izpadli), so letos izredno dobro začeli. Ali je to zasluga novega trenerja Oriana Gropa ali pa nekaterih novih nogometašev? Tako ali drugače, Manzano je doslej doživel le en poraz (Maranese 3:1) in si tako deli drugo mesto z dvojico S. Luigi in San Canzian.

Dosedanji rezultati Manzana dokazujejo, da »modro-zeleni« ne bodo imeli lahke naloge. Poudariti vsekakor moramo, da se je združena ekipa doslej boljše odrezala v gosteh, kot pa doma. Po nezaslužnem porazu s S. Luigijem je pred 14 dnevi v Skoju prenesetila domačo ekipo, ki je bilo se nepremagana. Prav zaradi tega vlada v taboru

vzhodnokraske enajsterice optimizem in obenem upanje na pozitivni izid. Kljub vrnitvi Altaraca, postava ne bo še popolna, ker tokrat Tul ne bo mogel računati na Dussonija, ki je izključen zaradi opomina. V dvomu pa je tudi Strukelj.

Primorje - Aiello

Nasprotnik Primorja si je lani zagotovil obstanek v ligi z izredno dobrimi rezultati v zadnjem delu prvenstva, ko je v sedmih tekmah zbral 15 točk. Letos pa je Aiello spet slabo začel, doživel je že tri poraze. Edine tri točke si je zagotovil z zmago (3:1) nad zadnjevrščeno Aquileio. Po trditvah predsednika društva Bearzota nima letošnji novi trener Vrech, ki je zamenjal Geisso, velikih krivd za slabe rezultate. Najvil je tudi, da bo skušal cimprej dobiti nekaj novih moči in zato je možno, da se bo Aiello predstavil na Pro-

seku že v obnovljeni postavi.

Nasprotnik je torej za Primorje prava uganka. Na srečo tokrat trener Bidussi ne bi smel imeti problemov s postavijo. Stofla je predsedal izključitev, Miclaucich je prebolel poškodbo, ki jo je utrpel pred 14 dnevi in bo danes verjetno že na igrišču. V dvomu je le mladi branilec Dagri.

Juventina - Flumignano

Juventina bo skušala proti Flumignanu doseči drugo zaporedno zmago. Nasprotnik je soliden, a z omejenim obzorjem: njegov cilj je obstanek v ligi. Tudi pri Juventini se vsi igralci počutijo dobro, tako da z optimizmom gledajo na današnje srečanje. Na igrišču bo tudi Milos Tabaj, ki bo zadnjič igral pred operacijo. Najmočnejša točka v nasprotnikovem moštvu je zvezna vrsta. Pričakovati je, da se bo Flumignano branil. »Mi imamo do-

ber napada, mladi Esposito (letnik 1979) igra iz tekme v tekmo boljše, a so neizkušeni, zato včasih premalo hladnokrvni, ko je treba zogo potisniti v mrežo,« meni predsednik standreškega društva Princic.

1. AMATERSKA LIGA

Vesna - S. Giovanni

Krizanom pride v goste ekipa, ki se je po lanskem solidnem prvenstvu (4. mesto, 51 točk) letos precej okrepila z izkušenimi nogometaši, saj cilja na napredovanje. Rezultati pa so pokazali, da imajo Svetoivancani solidno obrambo (dobili so le en gol), v napadu pa so neprodorni. Dali so, in to v prvem kolu, tri gole, vendar zaradi tehnične napake sodnika in obenem nepravilnosti nasprotnika (Pro Fiumicello), je ta teden disciplinska komisija spremenila rezultat 2:0 v korist Trzacanov. S. Giovanni torej že štiri tedne ni zatresel mreže nasprotnika.

Se bo ta suša nadaljevala tudi v Krizu? Navijači Vesne upajo na to, čeprav se zavedajo, da bo nasprotnik trd oreh. Vesna se je že pomerila z dvema ekipama, ki ciljata na napredovanje (Conars, Lignano) in obe premagala. Ker pravijo, da v tretje gre rado, upamo, da bo ta pogovor veljal tudi danes, saj trener Nonis ne bi smel imeti težav s postavijo. Odsoten bo le branilec Sambaldi (cetrti opomin).

Sovodnje - Isonzo

Sovodenjci so na domačih tleh obakrat zmagali in ceprav je Isonzo ta čas v samem vrhu prvenstva, računajo, da bo tudi v tretje šlo rado. Sovodenjci so se nepremagani, njihova vrata so se »brezmadežna«, poškodni ni, trenira se s polno paro, skratka ozračje v ekipi je odlično. »Potrebno bo igrati agresivno in napadalno,« meni predsednik Marson, ki vsekakor ne podcenjuje nasprotnikov, saj igra v njihovih vrstah nekaj res dobrih posameznikov. Napadalec Miclaucich (prej pri Trivignanu) in organizator sredine Brescia bi utegnili namreč povzročiti precej težav se tako čvrsti obrambi, kot je sovedenjska. Z Isonzom so se Sovodnje pomerile že v deželnem pokalu in igranje neodločeno 1:1.

3. AMATERSKA LIGA

Kras - Breg B

Tudi repensko igrišče bo prizorišče derbija med ekipama, ki se prvič srečata, saj rezervno moštvo Brega igra le drugo sezono v tej ligi. Z Bregom je sicer Kras že igral deset prvenstvenih derbijev, v katerih sta tri zmage šle Krasu, dve pa Bregu, petkrat sta se ekipi razšli pri neodločenem rezultatu. Ti podatki pa ne pridejo v postev za rezervno moštvo.

Medtem ko so Brežani še brez točk, je Kras v treh tekmah izbojeval dve zmagi.

Zarja/Gaja B - Venus

Danes se združeni ekipi nudi lepa prilika, saj pride v goste povprečni Venus, ki je edini v tej skupini, ki ni še dal gola. Če računamo se, da so Trzacani pobrali osem zog v lastni mreži, potem ni dvomov o tem, da so precej ranljivi. Prav zaradi tega upamo, da bodo »zeleno-rumeni« končno prebili led in prisli do prvih točk.

(B.R.)

domači šport

Danes

Nedelja, 26. oktobra 1997

NOGOMET

PROMOCIJSKA LIGA

14.30 v Standrežu: Juventina - Flumignano; 14.30 v Manzanu: Manzano - Zarja Gaja; 14.30 na Proseku: Primorje - Aiello

1. AMATERSKA LIGA

14.30 v Sovodnjah: Sovodnje - Isonzo; 14.30 v Krizu: Vesna - San Giovanni

2. AMATERSKA LIGA

14.30 v Dolini: Breg - Primorec; 14.30 v Medeuzzi: Medeuzza - Mladost

3. AMATERSKA LIGA

14.30 v Repnu: Kras - Breg B; 14.30 v Bazovici: Zarja Gaja - Venus

NARASCAJNIKI

9.00 v Trstu, Drevored Sanzio: Esperia - Primorje; 10.30 v Gradežu: Gradeso - Sovodnje

NAJMLAJSI

10.30 na Padricah: Zarja Gaja - CGS

ZACETNIKI

9.00 v Domju: Fani Olimpia - Breg

NAMIZNI TENIS

MOSKA D LIGA

10.00 v Gorici: Azzurra - Kras

REKREACIJA

7. SUHI SLALOM IN MEMORIAL REBULA

10.00 v Repnu: prireja SK Brdina

NOGOMET / 2. AMATERSKA LIGA

Po šestih letih 21. derbi Breg - Primorec

Primorec doslej desetkrat zmagal - Po tekmi s Hitom (0:5) Mladost v Medeuzzi

Po nekaj več kot šestih letih, se bodo danes za prvenstvene točke spet potegovali Brežani in Trebenci, ki so se zadnjič srečali v dvajsetem derbiju v Trebcah 17.2.1991. Dvoboj je odločil v 71. minuti igre 11-metrovka, ki jo je zakrivil Prašel s prekrskom nad Ferlugo. Streljal jo je Pitacco, ki je bil zaradi drugega opomina proti koncu srečanja izključen.

Skupni obračun dosedanjih derbijev, šestnajstih v 3. AL in šest v 2. AL, govori v korist Primorca, ki si je pridobil deset zmag. Petkrat so bili uspešni Brežani, prav tolikokrat pa sta se ekipi razšli pri neodločenem rezultatu. Skupno je v dvajsetih derbijih padlo 41 golov: Primorec jih je dal 25, Breg pa 16. Kot zanimivost bi omenili, da sta se le dva derbija končala brez gola in sicer sedmi (9.4.1978) v Dolini ter sedemnajsti (21.11.1989) v Trebcah.

Za ljubitelje statistik naj povemo, da sta ekipi igrali prvi prvenstveni derbi pred tridesetimi leti in sicer 26.11.1967 v Boljuncu. Rezultat je bil

2:1 za domačine, strelci pa so bili v 33. minuti Svava in v 37. minuti Ralza za Breg ter v 71. minuti R. Kralj za Primorec (iz 11-metrovke). Sodnik srečanja je bil Crevatin iz Milj.

Predvidevanja o današnjem derbiju smo prepustili kapetanom ekip.

PAOLO PAOLETTI (Breg): »Nas letošnji cilj je kot lani, da si cimprej zagotovimo obstanek v ligi tako, da bi lahko igrali zadnje prvenstvene tekme umirjeno, brez bojznosti pred izpadom. Mislim, da doslej nismo razočarali, čeprav rezultati ne govorijo nam v korist. Zato moramo danes jurisati na zmago, kar pa ne bo lahko. Ekipa Primorca sem videl v začetku sezone, ko je zelo dobro igrala. Bila je kompetitivna in zato me čudi njihov povprečni začetek. Kar se tiče današnje postave Brega, ne bi smelo biti problemov. Sancin ima nekaj težav z gležnjem, zaradi bolečin v hrbtenici pa sta v dvomu Doz in Olenik.«

DIMITRIJ FERLUGA (Primorec): »Kljub temu, da doslej nismo dosegli najboljših rezultatov, ne obupamo, saj

smo sele v začetku prvenstva in cim bomo dobili pravo formo in uigranost, ne bo problemov. Danes seveda računamo na zmago tudi zaradi tega, ker bomo verjetno igrali v popolni postavi. Res pa je tudi, da je v derbiju rezultat skoraj nemogoče napovedati. Ne glede na to, ostaja naš cilj še vedno obstanek v ligi, z upanjem seveda, da bi letos dosegli se boljše uvrstitev kot lani, ko smo pristali na četrtem mestu lestvice.« (B. Rupel)

Medeuzza - Mladost

Prijateljska tekma z novogoriškim Hitom je bila zelo dobrodošla. Slovenski prvotilas je predstavil s štirimi standardnimi igralci in mladinci, zmagal pa je s 5:0 (1:0), vseh pet golov pa je dosegel Vogrič. Zanimivo je, da je Hit preizkušal igralca Udineseja Del Degana, ki bi lahko postal novi tujec novogoriškega moštva.

Mladost se danes odpravlja na gostovanje pri Medeuzzi. Verjetno bodo Doberdobci igrali za točko. V moštvo se vrača Ivan Marušić, okreval pa je tudi Gorjan, medtem ko bosta Ciaffa in Blason še vedno odsotna.

Obvestila

SK BRDINA sporoča, da bo vpisovanje za »7. Kraski suhi slalom« in »Memorial Aldo Rebula« tudi danes, 26. oktobra, od 9. do 9.45 v Repnu, pri nogometnem igrišču.

SK DEVIN poziva člane naj se udeležijo danes, 26. t.m., suhega slaloma, ki ga prireja SK Brdina v Repnu.

SHINKAI KARATE KLUB obvesča, da so se pričeli treningi karateja za začetnike, otroke in odrasle. Otroci: ob sredah in petkih, od 17. do 18.; odrasli: ob torkih in petkih, od 19.30 do 20.30. Tel. 327342 ali 03387281332.

MLADINSKI NOGOMET / V POKRAJINSKEM DERBIJU Z ZARJO-GAJO

Nepričakovana zmaga Primorja

DEŽELNI MLADINCI

Ronchi-Juventina 4:1 (1:1)

Strelec za Juventino: Costa
Juventina: Peresutti, Rossano (Devetak), Krainich, Florenin, Donati, Della Mora (Korsic), Bonavita, Scacco, Costa, Ferletic, Spigarolo.

Domačini so zaslužno zmagali; gostje, ki so prvič nastopili z novim trenerjem Soffiantinijem pa so v primerjavi s prejšnjimi tekmami pokazali določen napredek, ki daje upati v boljše rezultate. Juventina je vsekakor se naprej zadnja na lestvici.

POKRAJINSKI MLADINCI

Primorje - Zarja/Gaja 2:1 (0:0)

STRELCI: v 71. min. Ostrouska, v 80. min. Benvenuti in v 86. min. Cocevari (11-metrovka).

PRIMORJE: Trevisan, Slovcich, Bianco, Bukavec, Benvenuti, Lovrečić, Turk, Miliani, Ostrouska (De Simon), Skrlj (Romano), D'Agata.

ZARJA/GAJA: D. Gregori, Krizmancić, Jan Gregori, Altarac, Zornada, Ban, Karis, Cocevari, Milkoivc (Furlani), Padoan, Manzin.

Slovenski derbi (na sliki-foto KROMA) na Proseku se je končal z nepričakovano zmago domačih, potem ko se je polčas zaključil brez zadetkov. Sicer je bila zmaga Primorja vsekakor zaslužena, saj so v drugem polcasu zaigrali bolj odločno od gostov.

Številni gledalci so v prvem polcasu videli dokaj slab nogomet.

Po odmoru se igra ni bistveno spremenila, tako da smo vsi skupaj pričakovali neodločen izid brez zadetkov. Toda proti koncu tekme je nepričakovano Ostrouska le prelislil vratarja Gregorija in popeljal Prosečane v vodstvo. Igra se je od takrat razživela in v naslednjem protinapadu je po napaki obrambe vzhodnokraskih nogometašev Benvenuti podvojil in

postavil rezultat na varno. Zarja/Gaja je sicer reagirala in prišla prav na koncu tekme do gola z enajstmetrovko, ki jo je uspešno izvedel Cocevari (gr.jan)

Chiarbola - Vesna 1:2 (0:0)

Strelec za Vesno: Šusterčič
VESNA: Esposito, Mercuzza, Beno (M.Pussini), Blasina, Ervi,

Germani, Martincich (Bulli), Bo-vo, Poli (D.Pussini), Sustersic, Cetina (Bergamasco)

Krizani so zaslužno zmagali v gosteh in s to zmago utrdili položaj na sredini lestvice.

NAJMLAJSI

Sovodnje - Lucinico 1:2

Zaključek simpozija o slovenski kulturni politiki

LJUBLJANA - V Cankarjevem domu v Ljubljani je včeraj potekal drugi in zadnji dan simpozija o slovenski kulturni politiki, ki ga je pripravilo slovensko ministrstvo za kulturo v sodelovanju s Svetom Evrope. Delo na simpoziju je bilo razdeljeno v štiri tematske sklope; in sicer so udeleženci iz prek 20 evropskih držav predvčerajšnjim govorili o potrebi po novi kulturni politiki ter o nacionalni kulturni

nih politikah (tudi slovenski) lani jeseni v SE v Strasbourgu. Koreferent Michael Wimmer je med drugim navedel, da se kljub kar nekaj spremembam na kulturnem področju v zadnjih sedmih letih v Sloveniji proces preoblikovanja tega področja na splošno še ni zace. Zdi se mu, da kulturna politika pač ni ena od osrednjih zadev političnega dialoga. Kot temeljni razlog za zaviranje živahnosti kultur-

centralizacija je imel Vladimir Rukavina, koreferentka pa je bila Ritva Mitchell s Finske.

Kot meni Vladimir Rukavina, se na prvi pogled zdi, da ima Slovenija dejansko močno centralizirano kulturno politiko, saj kar s 70 odstotki sredstev za kulturo razpolaga država. Po njegovem mnenju je bistvo problema v tem, da so formalno ustanoviteljice večine ustanov se vedno občine, sredstva za izpolnjevanje nalog pa so bila leta 1989 prenesena na ministrstvo za kulturo, predvsem z namenom zagotovitve namenske porabe sredstev. Ob dodatnih zapletih zaradi procesa preobrazbe lokalne samouprave se vedno prihaja do nesmotrne porabe javnega denarja in Rukavina zato opozarja, da razkorak med finančnimi dolžnostmi in ustanovitelskimi pravicami pravzaprav ni pripeljal niti do decentralizacije in se manj ohranil decentralizacijo, ampak je povzročil popolno dezintegracijo kulturne politike in popolno netransparentnost odgovornosti nosilcev oblasti.

Koreferentka Ritva Mitchell ob decentralizaciji kulturnega sektorja poudarja, da ta lahko uspe le, če prenos odgovornosti spremlja tudi prenos zadostnih sredstev. Pri tem je po njenem mnenju nujno najti nove vire finančnih sredstev, na primer namenske dajatve in članarine, saj bo le tako mogoče izvesti strukturne spremembe, ki jih zahteva decentralizacija. Mitchellova pravi, da optimalno število regij in lokalnih enot samouprave določata kulturna tradicija in velikost države. Predlaga pa novo, smiselno ravnotežje med nacionalnimi interesi ter lokalnimi in regionalnimi kulturnimi težnjami. Pri tem bi omejili centraliziran nadzor ter vzpostavili sodelovanje med različnimi vladnimi ravni in posameznimi sektorji, npr. mrežne odnose, skupne projekte in usklajene sisteme financiranja.

Poseg Mirana Košute

Z natančnejšim razmislekom o pojmu MK se je v svoji razpravi ukvarjal tudi Miran Košuta iz zamejstva v Italiji. Opreделil ga je najprej po tem, kar (zanj) ni: ni le sožitje, "živeti poleg, ob, mimo drugega", ni talilnik, ki vodi v "babilonski regionalizem"... Moral bi pomeniti (in omogočiti) aktivno, enakopravno komunikacijo med subjekti v imenu ustvarjanja odprte klime v skupnem prostoru, in v tem smislu življenje "drugega v drugem", saj nenazadnje delimo tudi skupno planetarno usodo, je prepričan Košuta. Opozoril je, da bomo Slovenci - če ne bomo sposobni razviti multikulturne senzibilnosti - izločeni iz napredka oz. z besedami Tineta Hribarja "iz posvetne igre sveta". Tudi pri tem pa je potreben občutek za pravo mero, je menil Košuta, ki je v nadaljevanju kritično ocenil državno politiko Slovenije do zamejcev in svetoval, da bi to stran kulturnopolitične strategije morala Slovenija na novo zastaviti.

identiteti in multikulturalizmu, včeraj pa so razmišljali o potrebi po razdržavljanju/privatizaciji institucionalne kulturne infrastrukture in njegovi modernizaciji ter o centralizaciji in decentralizaciji.

Simpozij se je zvečer končal s predstavitvijo poročil z vseh starih tematskih sklopov in sklepnim govorom ministra za kulturo Jozefa Školca.

O privatizaciji ter modernizaciji institucionalne kulturne infrastrukture sta v uvodnih referatih razmišljala Simon Kardum z umetniškega vidika in Mitja Rotovnik s poslovnega vidika. Koreferent pri omenjeni temi pa je bil Michael Wimmer iz Avstrije, sicer usklajevalec in poročealec skupine tujih strokovnjakov v razpravi o posameznih nacionalnih kultur-

ne scene Wimmer navaja dejstvo, da je slovenska država le stroj za razdeljevanje denarja, ne pa element za zagotavljanje jasnih poti in nacrto.

Po Wimmerju naj bi bil nujen tudi prehod javnih državnih ustanov v neprofitne organizacije in preseci bi bilo treba strogo ločevanje med institucionalnim in neinstitucionalnim sektorjem. Po njegovem je nujno okrepiti "terciarni sektor" med državo in trgov, kar naj bi bile predvsem neprofitne organizacije, treba bi bilo nadzorovati upravljanje v kulturnih ustanovah, zagotoviti planiranje za več let vnaprej in oblikovati splošni sistem socialne varnosti tudi za umetnike.

Uvodni prispevek k četrti, zadnji temi - centralizacija in de-

GLEDALIŠČA

FURLANIJA-JULIJSKA KRAJINA

TRST

SSG

gostuje s Kobalovo komedijo »Afrika ali na svoji zemlji« jutri, 27. in v torek, 28. t. m., ob 19.30 v Ljubljani (Sentjakobsko gledališče); v sredo, 29. t. m., ob 19.30 v Tolminu in v četrtek, 30. t. m., ob 20. uri v Portorožu.

Gledališče Rossetti

Stalno gledališče FJK - Gledališka sezona 1997/98

Abonenti lahko rezervirajo vstopnice za predstavo »Rocky Horror Show«, ki bo na sporedu od 6. do 9. novembra (odresek 11-modern) pri blagajni gledališča (urnik: 8.30-13, 16-19 ob delavnikih), v Pasazi Protti (urnik: 8.30-12.30, 15-19).

Gledališče Verdi

Operna in baletna sezona 1997/98

V torek, 4. novembra otvoritev sezone z opero »Don Carlo« v izvedbi orkestra, zbora, in baletnega ansambla Gledališča Verdi. Orkester vodi Woldemar Nelsson. Prodaja vstopnic pri blagajni gledališča Verdi (urnik: 9-12, 16-19 - tel. 6722500 - zaprto ob ponedeljkih).

Gledališče Cristallo - La Contrada

Danes, 26. t. m., ob 16.30 zadnja ponovitev predstave La Contrade »Antonio Freno«. Nastopata Ariella Reggio in Orazio Bobbio. Rezija Francesco Macedonio. Pri blagajni gledališča Cristallo, pri UTAT v Pasazi Protti, na solah, pri sindikatih in raznih ustanovah lahko podpisete nov abonma. Za informacije tel. 390613.

Gledališče Miela

Se danes, 26. t. m. Festival latinskoameriskega filma.

GLASBA

FURLANIJA-JULIJSKA KRAJINA

TRST

Gledališče Rossetti

V torek, 18. novembra, ob 21. uri bo s celovečernim koncertom nastopil Fabrizio De André.

Klub Hip Hop

V petek, 31. t. m., bo ob 21. uri festa All-oween.

Kavarna San Marco

V torek, 28. t. m., ob 21. uri, v okviru srečanj »Improvisazioni artistiche«, bo na sporedu koncert s kvartetom baročne glasbe s triom Silvia Di Marino (flavta), Valentina Longo (cembalo) in Paolo Cannarella (violino in viola).

OPČINE

Prosvetni dom

Danes, 26. t. m., ob 18. uri bodo v okviru Opendskih glasbenih srečanj nastopili solisti Narodne opere v Ulaan Baatoru (Mongolija) - Dolgor Ayurzana (mezzosopranistka), Dashpeljee Adilish (bariton) in Solongo Battumur (klavir). Na sporedu italijanske operne arije in ljudske pesmi iz Mongolije.

TRŽIČ

Občinsko gledališče - Koncertna sezona 1997/98

V četrtek, 30. t. m., ob 20.30 koncert na kate-

V torek, 28. t. m., ob 21. uri gledališka predstava P. Marivauxa »La dispute«.

TRŽIČ

Občinsko gledališče - Gledališka sezona 1997/98

Abonmaji so na razpolago pri UTAT v Pasazi Protti, pri Appiani v Gorici in pri Discotex v Vidmu.

Danes, 26. t. m., ob 16., 18., 20. in 22. uri film Leonarda Pieraccionija »Fuochi d'artificio«.

V torek, 28. t. m. in v sredo, 29. t. m., ob 20.30 gostovanje Teatra Eliseo s predstavo T. McNallyja »Master Class con Maria Class«. Nastopa Rossella Falk. Rezija Patrick Guinand.

SLOVENIJA

SEŽANA

Kulturni center Srečka Kosovela

Na upravi KC »S. Kosovela« lahko vpisete abonma. Za informacije: vsak dan, razen sobote in nedelje od 9. do 11. ure in od 13. do 15. ure (tel. 00386-67-73355).

PORTOROŽ

Avditorij

Danes, 26. t. m., ob 18.00 in ob 20.30 film »Brez obraza« (Face off).

NOVA GORICA

Primorsko dramsko gledališče

V sredo, 29. t. m., ob 20. uri (za izven): gostovanje Slovenskega ljudskega gledališča iz Celja s komedijo Toneta Poljčarja »Gospa poslančeva«. Rezija Franci Krizaj

rem bosta nastopila Katharina Troe (violoncelo) in Patrizia Turricchia (klavir). Na programu Schumann, Chopin in Rahmaninov.

Vstopnice so na razpolago pri blagajni gledališča (urnik: 10-12, 17-19 od ponedeljka do sobote), pri UTAT v Trstu in pri Discotex v Vidmu.

GORICA

Kulturni dom Lojze Bratuz (Drevored XX. septembra 85)

SCGV Emil Komel - Koncertna sezona 1997/98

V četrtek, 30. t. m., ob 20.30 koncert Tria Brahms iz Bologne, solist Leonardo De Lisi (tenor). Koncert prireajo v sodelovanju z Vdemske univerzo.

SLOVENIJA

SEŽANA

Kulturni dom Srečka Kosovela

Jutri, 27. t. m., ob 20. uri (za glasbeni abonma in izven) koncert pianista Hinka Haasa. Na programu Srebotnjak, Brahms, Debussy in Gershwin.

LOKEV (pri Sežani)

V soboto, 1. novembra, ob 21. uri koncert francoske skupine Celtic Core, LTS in Zygomatic Zone.

RAZSTAVE

FURLANIJA-JULIJSKA KRAJINA

TRST

TK Galerija - Trzaska knjigarna: razstavlja slikarka Claudia Raza.

Miramar - Skulptura v parku: na ogled je razstava del slikarjev-kiparjev A. Cavaliere, C. Ciussi, B. Munari, M. Staccioli in N. Zavagno, v organizaciji Trgovinske zbornice, trž. turistične ustanove, Studia Bassanese Združenja Eos pod pokroviteljstvom trzaskе občine, pokrajine in dežele FJK.

Miramar - Konjsnica: do 30.11. je na ogled velika razstava o zgodovini Dacanov. Obiščete jo lahko vsak dan od 9. do 17. ure, vsako nedeljo ob 11. uri, ob 14.30 in ob 15.30 voden obisk razstave.

Miramarski park in muzej sta odprta vsak dan od 9. do 17. ure (grad od 8. do 18. ure) - urniki veljajo do 25. t. m..

Grad sv. Justa: na ogled je razstava starodavne japonske graficne umetnosti.

Galerija LipanjePuntin (Ul. Diaz st. 4): na ogled je razstava »Zmerni optimizem - mlada slovenska arhitektura, devet realiziranih projektov v letu 1996«.

Galerija Torbandena: razstavlja Wolfgang Wiedner.

Palaca Costanzi: do 16. novembra je na ogled razstava Marina Sormanija 1953-1994. Urnik ogleda: vsak dan (razen ob ponedeljkih) 10-13/ 17-20.

Občinska dvorana (Trg Unità st. 4): do 16. novembra je na ogled je razstava »Jadra. Jadrane v 19. stoletju«. Urnik razstave: ob delavnikih in praznikih - 10-13/17-20.

Galerija Tergesteo: do 27. t. m. je na ogled fotografska razstava iz arhivske zbirke Borsatti/De Rota.

Muzej Sartorio: do 9. novembra je na ogled razstava »Poklon cesarici Sissi - pahljace iz zbirke Alda Denteja«.

Muzej Revoltella: na ogled je razstava »Carlo Ciussi. La pittura come urgenza ed emozione 1947 - 1997«; danes, 26. t. m., ob 11. uri vodi obisk razstave dr. Susanna Gregorat.

Galerija Tribbio 2 (Piazza Vecchia 6): do 7. novembra razstavljata Alice Gombacci in Sigfrido Maovaz. Urnik ogleda: 10-12.30, 17-19.30, ob praznikih 11-13, zaprto ob ponedeljkih.

MILJE

Občinska Umetnostna Dvorana »G. Negri-sin«: na ogled je skupinska razstava: razstavljaajo W. Criscuoli, Z. Marušić, S. Merlino, P. Pirona, A. Rocca in E. Vladilo. Urnik: 10-12/17-19, ob praznikih 10-12.

NABREŽINA

Zupnijska dvorana: na ogled je fotografska razstava o delujočih in opuščenih kamnolomih.

SESLJAN

Sedež turistične ustanove: razstavlja Luigi Perelli.

GORICA

Kulturni dom: se danes, 26. t. m. je na ogled razstava gorških slikarjev Valeria Dossa in Alessia Gregori.

PASSARIANO

Villa Manin: do 11.1.1998 je na ogled zgodovinska razstava »1797 - Napoleone a Cam-pofornido«.

SLOVENIJA

PIRAN

Galerija Meduza 2: do 7. novembra je na ogled prodajna razstava slik in keramike Fulvie Zudic.

KROMBERK (Nova Gorica)

Grad Kromberk: na ogled je retrospektivna razstava Negovana Nemca »Poezija v kamnu - deset let pozneje«.

CCT

CERTIFICATI DI CREDITO DEL TESORO

■ CCT so obveznice s koriščenjem 1. septembra 1997 in zapadlostjo 1. septembra 2004.

■ Znesek prvega kupona in naslednjih kuponov izplačljiv 1. marca in 1. septembra za vsako leto trajanja posojila, bo odvisen od bruto donosa šestmesečnih BOT glede na dražbo, ki je bila konec meseca pred zapadlostjo kupona, s poviškom premije 0,15 na semester.

■ Dohodki vrednostnih papirjev za fizične osebe in druge enakovredne subjekte na osnovi zak. odloka 239/96, so podvrženi davčnemu odtegljaju v višini 12,5%.

■ Obveznice so dodeljene po proceduri, ki je namenjena bančnim ustanovam in drugim pooblaščenim operaterjem, brez osnovne cene. Cena, ki bo iznešena na dražbi, in efektivni donos bosta objavljena v časopisju.

■ CCT se lahko rezervirajo pri bančnih okencih in pri pooblaščenih operaterjih do 13.30 dne 29. oktobra. Najmanjši znesek za rezervacijo znaša 5 milijonov lir. Banca d'Italia ne sprejema rezervacij.

■ Obveznice CCT se koristijo s 1. septembrom 1997; ob vplačilu (3. novembra) bo treba plačati poleg cene, iznešene na dražbi, tudi do tedaj dozorele obresti. Ob koncu semestra imetnik obveznice bo vsekakor vnovčil cel kupon, neto po odbitku davčnega odtegljaja za fizične osebe in druge enakovredne subjekte na osnovi zak. odloka 239/96.

■ Posojilo je izdano z enojnim globalnim certifikatom, ki ga ima v depozitu Banca d'Italia. Certifikat je lahko deljiv in odgovarjajoči stroški so v breme prosilca.

■ Za rezervacijo in nakup obveznic ni predvidena nikakršna provizija na osnovi Min. odloka 9.7.92 (Določila za prozornost v operacijah za plasiranje državnih vrednotnic).

■ CCT se uradno kotirajo.

■ Podrobnejše informacije nudi vaša banka.

RAI 3 slovenski program

Za TRST: na kanalu 40 (Ferlugl) in 64 (Milje)
Za GORICO: na kanalu 69 (Vrh Sv. Mihaela)

20.25 Kotiček
20.30 TV dnevnik
20.45 Sportna tribuna
20.55 Pri nas doma

BORIS S.

popravila TV - VCR
antene - SAT

Ul. degli Alpini 91
OPCINE
Telefon: (040) 214871

RAI 1

6.00 Aktualno: Euronews
6.45 Dokumenti
7.30 Otroški variete Aspetta la banda! (vodita Alessandra Bellini, Marco Del Buono), vmes risanke
8.00 Variete: Otok Rimba
8.30 Variete: La banda dello Zecchino (vodita Alessandra Bellini in Marco Di Buono), vmes risanke in nan.: Skrivnostni svet Alexa Macka
10.00 Aktualno: Zelena crta
10.40 Masa
11.45 Nabozna oddaja: Sedmi dan
12.00 Angelus in papežev blagoslov
12.30 Aktualno: Linea verde orizzonti - Zelena crta (vodi Sandro Vannucci)
13.30 Dnevnik
14.00 Variete: La Domenica in... (vodijo Fabrizio Frizzi, Antonella Clerici, Gian Piero Galeazzi), vmes sportni oddaji (15.20) Cambio di campo, (16.20) Solo per i finali
18.00 Dnevnik
18.10 Sportna oddaja: 90. minuta
19.30 Vremenska napoved
20.00 Dnevnik
20.35 Sportne vesti
20.45 TV film: Mamma per caso (kom., It. '97, r. S. Martini, i. Antonella Mosetti, Francesca Lodolo, Raffaela Carrà, Jean Sorel, 3.)
22.40 Dnevnik
22.45 Aktualno: TV 7
23.45 Variete: la città della notte (vodi M. Pani)

RAI 2

7.00 Jutranji dnevnik
7.05 Variete: Jutro v družini (vodita T. Timperi in S. Martone), vmes (7.30, 8.00, 8.30, 9.00) dnevnik
9.25 Avtomobilizem F1: VN Evrope
10.05 Dnevnik
10.10 Nedeljski Disney
11.30 Variete: V družini
13.00 Dnevnik, 13.20 Tg2 Motori
13.30 Avtomobilizem F1: VN Evrope
16.30 Vremenska napoved
16.35 Film: SOS Guai in vista (pust., ZDA '92)
18.15 Tg2 Dosje, 18.55 Vreme
19.00 Sport: Domenica sprint, vmes IP v kosarki
20.00 Risanke: Tom in Jerry
20.30 Dnevnik Tg2
20.50 Variete: Macao
22.45 Nan.: Disokkupati (i. Paolo Ferrari, Pier Francesco Loche, F. Reggiani)
23.15 Dnevnik, vreme
23.35 Rubrika o židovski kulturi: Sorgente di vita
0.05 Film: Diario per mio padre e mia madre (dram., Madz. '90, r. M. Meszaros, i. Z. Czinkoczi)

RAI 3

7.00 Variete: Fuori orario
8.35 Dober dan, glasba!
9.15 Film: Il marito (kom., '58, r. N. Loy, i. A. Sordi)
10.45 Sport: Maraton v Benetkah
13.00 Nan.: ENG - V živo
14.00 Deželni dnevnik, vreme, 14.15 dnevnik
14.25 Glasba: Paul McCartney
15.20 Film: Totò le Mokò (It. '49)
16.40 Film: Nuovo cinema Paradiso (kom., It. '88, r. G. Tornatore, i. P. Noiret)
18.50 Vreme, dnevnik, deželne vesti, sportne vesti
20.00 Aktualno: On the Road
20.20 Variete: Blob
20.40 Oddaja o zdravju: Elisir (vodi Michele Mirabella)
22.25 Sport: Sportna nedelja
23.40 Dnevnik, deželne vesti
23.50 Sport: Sportna nedelja (vodi Paola Ferrari)
0.20 Dnevnik, vremenska napoved
0.30 Variete: Fuori orario, vmes film India (dok., '58, r. R. Rossellini)
2.10 Dok.: Anni Azzurri

RETE 4

6.00 Nan.: Wings, 6.30 Sodnik ponoci, 6.50 Z odprtim srcem, 7.40 Burk, 8.30 Pregled tiska
9.00 Dokumentarec
10.00 Masa
10.45 Aktualno: La domenica del villaggio, vmes (11.30) dnevnik
12.30 Dok.: L' altro azzurro
13.30 Dnevnik Tg4
14.00 Film: Il leone (pust., ZDA '62, i. W. Holden)
16.45 TV film
18.00 Nan.: Chicago Hospital (i. Hector Helizondo)
18.55 Dnevnik, vreme
19.25 Dnevnik Tg4
20.35 Variete: Bravo bravissimo (vodi M. Bongiorno)
22.40 Film: Il buio della mente - La Cérémonie (dram., '95, r. C. Chabrol, i. I. Huppert, S. Bonnaire)
1.30 Pregled tiska
1.50 Hardcastle in McCormick

CANALE 5

6.00 Na prvi strani
8.00 Jutranji dnevnik Tg5
8.45 Nabozna oddaja: Le frontiere dello spirito
9.45 Aktualno: Anteprima
10.00 Dokumenti: Diario di viaggio (oddaja o potovanjih in naravi)
11.00 Nan.: Papà Noè (i. Daniel Hugh Kelly), 12.00 Casa Vianello
13.00 Dnevnik
13.30 Variete: Buona Domenica (vodijo Maurizio Costanzo, Paola Barale, Claudio Lippi, Enrico Papi, 1. del)
18.15 Nan.: Io e la mamma (i. Delia Scala, Gerry Scotti)
18.45 Variete: Buona domenica
20.00 Dnevnik TG 5 in vreme
20.30 TV film: Il deserto di fuoco (dram., It., i. Anthony Delon, Mandala Tyde, Virna Lisi, 2. del)
22.30 Aktualni oddaji: Target - Anno zero (vodi Gaia De Laurentiis), 23.25 Nonso-lomoda (vodi Alef Jnifen), 23.55 Cattivi maestri (vodi Paolo Liguori)
0.10 Film: Mash (kom., ZDA '70, r. Robert Altman, i. Donald Sutherland, Elliott Gould), vmes (1.00) nočni dnevnik
3.00 Nan.: Hitchcock

ITALIA 1

6.30 Otroški variete, vmes nan. in risanke ter varieteja Bim Bum Bam
9.05 Variete: Magazine, risanke, 9.40 La nostra inviata Manuela, risanke
9.45 SP v smučanju: moski veleslalom, 1. tek
11.00 Sport: Grand Prix (vodi Andrea De Adamich)
12.25 Odprti studio
12.45 SP v smučanju: moski veleslalom, 2. tek
14.00 Variete: Volevo salutare (vodita Albertino in Linus)
16.00 Nan.: Vicini di casa (i. Teo Teocoli, Gene Gnocchi), 16.30 Tarzan (i. Joe Lara), 18.30 Flipper - Bratje kot mi (i. B. Winner, Payton Haas)
19.30 Odprti studio, vremenska napoved, 19.50 Fatti e misfatti
20.00 Nan.: Piccoli brividi
20.25 Variete: Mai dire gol
21.30 Kan.: Millennium - Serial killer (i. Lance Henriksen, M. Zelnikar)
22.30 Film: L' implacabile (pust., ZDA '87, r. P. M. Glauser, i. A. Schwarzenegger, Yaphet Kotto)
0.25 Italija 1 sport
0.40 Pregled tiska

TELE 4

13.00 Nogomet
16.05 Film: Ero del Pacifico
17.45 Prijateljice zivali
19.45 Nan.: Katts and Dog
20.30 Film: Giovanni iene
22.30 Osebnosti in mnenja
23.00 Commento al fatto
23.10 Film: Una recita a quattro

MONTECARLO

14.25 19.30, 22.35, 0.55 dnevnik, 12.10, 18.15 Sport
11.55 Papežev blagoslov
13.05 Nan.: ironside
14.00 Film: Il signore resta a pranzo (kom., ZDA '41)
16.00 Variete: 1. tekmovalje v italijanskem jeziku
20.00 Sport: Goleada B lige
23.30 Film: Rocky 3
23.00 Film: Il colore della notte (thriller, ZDA '94, i. Bruce Willis, J. March)

Slovenija 1

7.30 Vremenska panorama
8.25 Včeraj, danes, jutri
8.30 Ozare (ponovitev)
8.35 Otroški pr.Spreminjajoci stroj, Ziv zav, Bratovscina sinjega galeba
10.20 Serija: Plesalec (VB, 3.)
11.05 Poljudnoznanstvena serija: Divja Avstralija
11.30 Obzorja duha
12.00 Dlan v dlani
12.30 4 X 4
13.00 Poročila
13.05 Ljudje in zemlja
13.35 Videostrani
15.25 Film: Niagara (ZDA '53, i. M. Monroe, J. Cotten)
17.00 Obzornik
17.10 Nan.: Zmenki (ZDA, 8.)
17.35 Po domače
18.35 Razgledi s slovenskih vrhov: V kraljestvu Pece
19.00 Včeraj, danes, jutri
19.05 Risanka, 19.15 Loto
19.30 TV Dnevnik, vreme, sport
19.50 Zrcalo tedna,
20.10 Jesenski 3 X 3 plus 6
21.45 Očetje in sinovi
22.30 Včeraj, danes, jutri
22.35 Poročila, vreme
22.45 Ciklus filmov R. Polanski: Slepa ulica (VB)

TV PRIMORKA

8.00 16.30 Videostrani
17.00 Dobrodelni koncert
17.30 Vitovlje: Praznik kostanja
17.45 10-letnica smrti poslanca Mateja Lavrenčica
18.05 Film: Past za Gottija
20.00 Napovednik, videospot
20.05 Sprej z a otroke
20.55 Brez skrbi
21.30 Vrhpolje pri Vipavi: Poslanci v službi ljudstva
22.20 Koncert Abana Ba Stella

Slovenija 2

8.00 Euronews
9.40 Tedenski izbor: V vrtincu
10.10 Zlata sedeseta: Nostalgija z beatniki - Janez Boncina Benc
11.10 Nan.: Karina in Ari (21.)
11.40 A.Dvorak: Rusalka
13.50 Sport
19.30 Nan.: Karina in Ari (16.)
19.55 Včeraj, danes, jutri
20.00 Nan.: Sedem smrtnih grehov (Avstral., 6. ep.)
20.55 Alpe Jadran
21.25 Dokumentarna serija: Prelomni trenutki zgodovine
21.50 Sport v nedeljo
22.35 1. Festival Brezice '97: Koncert akademije Daniel Israel (2. odd.)
23.05 Tok Noc Tok
0.05 Alpe Jadran

Koper

12.30 13.00 SP v smučanju: moski veleslalom, 1. in 2.
14.00 Euronews
14.30 Film: Mr. in Mrs. Smith (ZDA '41, i. C. Lombard)
16.00 80. obletnica 12. bitke soske fronte (Kobarid)
18.00 Program v slov. jeziku: Brez meje
19.00 TV dnevnik, vreme, sport
19.25 Risanke: Julie, 19.50 Vesolje je, 20.30 Istra in...
21.00 Istrska nan.: Kljuni, zrahe in «rebekini», 21.15 nan.
22.00 TV Dnevnik, vreme
22.15 Sportni dnevnik
22.30 Tenis: ATP turnir
TV Dnevnik-Vsedanes,

RADIO

Radio Trst A

8.00, 13.00, 19.00 Dnevnik; 14.00, 17.00 Poročila; 8.20 Koledar; 8.30 Kmetijski tednik; 9.00 Maša iz cerkve v Rojanu; 9.45 Pregled slov. tiska; 10.00 Mladinski oder: Bistrica kalsčica (dram. M. Maver, r. M. Prepepluh, zadnji del); 10.40 Veselo po domače; 11.00 Za smeh in dobro voljo; 11.10 Orkestri; 11.30 Nabozna glasba; 11.45 Vera in naš čas; 12.00 Obzornik; 13.20 Glasba po željah; 14.00 Deželna kronika; 14.10 Mala scena: Punčka (F. Kozak, prir. Jože Babič); 15.10 Iz Krajevnih stvarnosti (1. del), nato Potpuri; 16.30 Šport in glasba; 17.00 Poročila; 18.00 Iz Krajevnih stvarnosti (2. del), nato Zabavna glasba; 19.30 Napovednik.

Radio Opčine

11.30, 15.10, 17.10 Poročila v slov.; 8.30, 12.30, 18.30 Poročila v ital.; 9.30 Zrno v etru (pon., vsakih 14 dni); 10.30 Nedeljska mati-nejja ali Jutranji val; 14.00 Radio gol.

Radio Koper

(slovenski program)

(SV 549 kHz, UKV 88,6 - 98,1 - 100,3 - 100,6 - 104,3 - 107,6 MHz)
8.30, 10.30, 17.30 Poročila; 12.30, 19.00 Dnevnik; 7.15 Otvoritev; 7.30 Vreme, cestne informacije; 7.45 Ali ljubite klasiko?; 8.00 OKC obveščajo; 8.30 Jutranjik; 9.15 Kmetijski nasvet; 9.30 Glasb. reportaža; 10.10,

11.00 Primorski kraji in ljudje; 11.30 Glasba po željah; 12.30 Primorski dnevnik; 14.00 Du, jes?!; 14.30 - 19.00 Glasba in šport; 15.30 DIO; 19.00 Dnevnik; 19.30 Večer večnozenlenih T. Prica; 22.00 Zrcalo dneva.

Radio Koper

(italijanski program)

8.30, 10.30, 13.30, 17.30 Poročila; 7.15, 12.30, 19.30 Dnevnik; 7.50 Horoskop; 8.00 Opereta; 9.00 Kulturna poročila; 9.30 V knjigarnah; 10.00 Kino-Gledališče; 10.15 Sigla single; 11.00 Ob 11-ih; 12.00 Glasba po željah; 12.30 Šport; 13.40 Bella Bellissima; 14.00 Lestvica LP; 15.15 London Calling; 16.00 Ferry sport, 18.00 Smešne zgodbe; 19.25 Sigla single; 19.30 Dnevnik in šport.

Slovenija 1

5.00, 6.00, 8.00, 9.05, 10.00, 11.00, 12.00, 13.00, 17.00, 23.00 Poročila; 19.00 Dnevnik; 6.50 Duhovna misel; 7.00 Jutranja kronika; 8.05 Igra za otroke; 9.05 Sledi časa; 9.35 Veseli tobogan; 11.05 Poslušalci čestitajo; 12.05 Na današnji dan; 13.25 Za naše kmetovalce; 15.30 Dogodki in odmevi; 16.00 Pod lipo domačo; 17.05 Reportaža; 17.35 Minute za; 18.05 Detektivka; 18.35 MPZ S. Žagar; 19.45 Lahko noč, otroci; 20.00 V nedeljo zvečer; 22.00 Zrcalo dneva; 23.30 Informativna odd.; 22.40 Za prijeten konec dneva; 23.05 Literarni nočno.

Slovenija 2

5.00, 6.00, 7.30, 8.30, 9.30, 10.30, 11.30, 12.30, 14.30, 16.30, 17.30 Poročila; 19.00 Dnevnik; 7.00 Kronika; 8.30 Kulturne prireditve; 9.35 Popevki tedna; 10.00 -ori, doli; 10.35 Gost; 11.35 Obvestila; 12.00 Stergo ergo; 13.00 Športno popoldne, zimzelene melodije, nogomet; 15.30 DIO; 16.05 Popevki tedna; 18.00 Morda niste vedeli; 18.45 Črna kronika; 19.30 Top albumov; 20.30 Študentski rock; 21.30 Na piedestal; 22.00 Zrcalo dneva, vreme, promet; 22.25 SPOT-480; 22.30 Rock underground.

Slovenija 3

8.00, 10.00, 11.00, 13.00, 14.00, 18.00 Poročila; 8.05 Na poljani jutro; 8.30 Preludij; 9.00 Maša; do 10.00 Intermezzo; 10.05 Dan Evroradia: Pred 100 leti (neposredni prenos iz Frankfurta, Ljubljane, Moskve, Dunaja, Koebenhavna, Bruslja, Pariza, Prage, Helsinkov, Budimpešte, Swansea, Vaxjöja, Madrida); 12.00 12.55 Neposredni prenos iz Slovenske filharmonije; 0.00 Nočni pr. RS.

Radio Koroška

6.08-7.00 Dobro jutro, Koroška!-Guten Morgen, Kärnten - Duhovna misel (Rektor Jože Kopeinig); 18.00-18.30 Glasbena oddaja.

Horoskop

zapisal B. R. K.

OVEN 21. 3. - 20. 4.: Izkazali ste se za pravega borca, zato so vas začeli ljudje bolj ceniti. Imeli boste močan vpliv na nekoga, toda njegovega spoštovanja nikar ne izkoristite v sebične namene.

BIK 21. 4. - 20. 5.: Vase skrbi so namisljene, naredite si jih zaradi drugih ljudi. Partnerju ne boste zaupali, toda pregnajte ljubosumje in videli boste, da ste vi edina oseba, katere čarom se ne more upreti!

DVOJČKA 21. 5. - 21. 6.: Paziti morate na svoje zdravje. Glavo imate polno obremenjujočih misli. V vsem vidite sovražnike, zato ni čudno, da ste vedno nervozni in nemirni. Umirili se boste ob dobri knjigi.

RAK 22. 6. - 22. 7.: Bolj ko boste prepričani, da se vas drži smola, težje boste splezali na zeleno vejo. Izboljšajte svojo prehrano in ne razmišljajte le o materialni plati življenja.

LEV 23. 7. - 23. 8.: V prihodnjem tednu boste se naprej zelo aktivni. V ljubezni se vam bo nasmehnila sreča. Zadovoljni boste kot že dolgo ne. Denar: kmalu se bodo začele iztrošene zaloge spet kopičiti.

DEVICA 24. 8. - 22. 9.: Fizično ste v dobri kondiciji, čustvenega ravnotežja pa vam primanjkuje. Premislite o svoji iskrenosti do drugih ljudi, na katero ponavadi tako sveto prisegate.

TEHTNICA 23. 9. - 22. 10.: V vsaki družbi se boste odlično znašli. Prijateljem bo vaša prijaznost in uvidevnost ugajala, vam pa njihova naklonjenost. Spretni boste tudi pri denarnih transakcijah.

ŠKORPIJON 23. 10. - 22. 11.: Sreča je vstopila skozi vaša vrata. Pazite le, da ne bo ostala neopazen gost. Bodite vsaj malo hvaležni, ker vam vse tako gladko teče in ne pozablajte na višje vrednote.

STRELEC 23. 11. - 21. 12.: Bolj malo boste govorili o sebi in svojih težavah, ceprav jih boste imeli neprestano pred očmi. Zaupajte se dobremu prijatelju - po pogovoru se boste počutili veliko bolje.

KOZOROG 22. 12. - 20. 1.: Ponudila se vam bo priložnost, da uresničite svoje zamisli. Zanesete se lahko na svoje prijatelje, ki vam bodo zvesto stali ob strani. Partner vam bo očital trmoglavost.

VODNAR 21. 1. - 19. 2.: Zadnje case ste čustveno bolj uravnoteženi. V zelji, da bi obdržali notranji mir, ljudem ne pustite, da bi se vam prevec približali. Na delovnem mestu boste deležni pohvale.

RIBI 20. 2. - 20. 3.: Dobre volje vam tokrat ne bo primanjkovalo. Nekoliko boste zarenčali le, kadar vam bo kdo hotel soliti pamet. Če boste uporabili modrost, boste vse spore rešili po mirni poti.

RAI 3 slovenski program**Za Trst:** na kanalu 40 (Ferlugl) in 64 (Milje)**Za Gorico:** na kanalu 69 (Vrh Sv. Mihaela)20.25 **Gustav**
20.30 **TV DNEVNIK**
20.50 **Sportna tribuna****RAI 1**

6.30 Jutranji dnevnik
6.45 Jutranja oddaja Unomatina (vodita Antonella Clerici, Maurizio Losa), vmes (7.00, 7.30, 8.00, 8.30, 9.00, 9.30) dnevnik
9.35 Film: Il giorno in cui voleranno le allodole (kom., ZDA '79, i. H. Gould, Tyne Daly, Donald Pleasance)
11.15 Aktualna oddaja o vrtarstvu: Verdemattina (vodita Luca Sardella in Janira Majello), vmes (11.30) dnevnik
12.25 Vreme in kratke vesti
12.35 Nan.: Gospa v rumenem (i. Angela Lansbury)
13.30 Dnevnik, 13.55 Gospodarstvo
14.05 Variete: Fantastico più (vodi Milly Carlucci)
15.00 Aktualno: Evropski dnevi
15.30 Mladinski variete: Solletico, vmes nan: Zorro in risanke Duck Tales, Quasimodo, nan. Zorro (vodita Elisabetta Ferracini, Mauro Serio)
18.00 Dnevnik
18.10 Aktualno: Prima di tutto
18.45 Variete: Colorado (vodi Alessandro Greco)
19.30 Vremenska napoved
20.00 Dnevnik in sport
20.40 Aktualna odd.: L' inviato speciale (vodi Piero Chiambretti)
20.50 Film: french Kiss (kom., ZDA '95, r. L. Kasdan, i. Meg Ryan, Kevin Kline)
22.45 Dnevnik
22.50 Aktualno: Porta a porta (vodi Bruno Vespa)
0.15 Nočni dnevnik
0.45 Aktualno: Novecento, Filozofija, 1.15 Potihoma

RAI 2

7.00 Nad.: Zelene jagode
7.25 Jutranji Go cart: risanke, 9.00 nan.: Lassie
9.25 Protestantizem
10.00 Nad.: Quando si ama, 10.20 Santa Barbara
11.00 Rubrika o zdravju Medicina 33, 11.15 dnevnik
12.00 Variete: I fatti vostri (vodi M. Giletti, 1. del)
13.00 Dnevnik
13.30 Tg2 Navade in družba, 13.45 Tg2 Zdravje
14.00 Variete: Ci vediamo in TV
16.15 17.15 Poročila
16.30 Aktualna odd.: Cronaca in diretta - Kronika v živo
18.10 Vreme, dnevnik, sport
18.40 Rubrika o izletih in potovanjih Sereno variabile
19.00 Nan.: Rex, 19.55 Disokkupati (i. P. F. Loche, P. Ferrari, F. Reggiani)
20.30 Večerni dnevnik
20.50 Nan.: Inspektor Derrick (i. Horst Tappert)
23.00 Variete: Macao
23.30 Dnevnik, v parlamentu, vreme, sport
Film: Quattro irresistibili brontoloni (kom., ZDA '95, i. O. Dukakis)
0.25

RAI 3

6.00 Jutranji dnevnik
8.30 Film: Il vendicatore (pust., Jug. '59)
10.30 Aktualni odd.: Temposequenze, 11.00 Vprasanja ob koncu tiosocletja
12.00 Dnevnik, 12.15 Sport
12.20 Nad.: In nome della famiglia
13.30 Aktualno: Il grillo, 13.30 Media/Mente
14.00 Deželne vesti, dnevnik
14.50 Znanstveni dnevnik
15.00 Nan.: ma che ti passa per la testa?
15.30 Sportno popoldne: nogomet B in C lige, 16.25 SP v diletantskem boksu
17.00 Dok.: Geo & Geo
Vremenska napoved
18.25 Nad.: In nome della famiglia
19.00 Dnevnik, deželne vesti, deželni sport
20.00 Od 20. do 20. ure
20.40 Dok.: V kraljestvu zivali
22.30 Dnevnik, deželne vesti
22.55 Koncert FAO
0.30 Dnevnik, pregled tiska

RETE 4

6.00 Nad.: Lasciati amare, 6.30 Perla nera
6.50 TV film: Amici per lo sport (dram., ZDA '92)
8.50 Nad.: Vendetta d' amore, 9.20 Amanti, 10.00 Regina, 10.30 Sei forte papà, 11.30 dnevnik
11.40 Forum (vodi P. Perego)
13.00 Kolo sreče
13.30 Dnevnik
14.30 Nad.: Sentieri - Steze
15.30 Film: L' ammiratrice (kom., It. '83)
17.45 Kviz: OK, il prezzo è giusto! - Cena je prava
18.55 Dnevnik in vreme
19.30 Variete: Game Boat
20.35 TV film: Costretta al silenzio (dram., ZDA '95, i. G. Close, J. Davis)
22.40 Aktualno: Dosje
23.10 Film: La bonne (erot., It. '86, r. S. Samperi)
0.50 Pregled tiska
1.10 Film: Harold in Maude

CANALE 5

6.00 Na prvi strani, vreme
8.00 Jutranji dnevnik Tg5
8.45 Zanimivosti o filmu «Men in Black»
8.55 Nan.: Komisar Scali (i. Michael Chiklis)
11.00 Nan.: Robinsonovi
11.30 Rubrika: Ciao Mara (vodi Mara Venier)
13.00 Dnevnik TG 5
13.25 Sgarbi quotidiani
13.40 Nad.: Beautiful
14.10 Aktualne teme: Uomini e donne - Moski in ženske (vodi Maria De Filippi)
15.45 Aktualna kronika: Verissimo
15.50 TV film: Il coraggio di amare (dram., ZDA '95, i. Josie Bisset, Chad Lowe)
17.45 Aktualne teme iz dnevnih kronike: Verissimo
18.35 Variete: Tira & Molla
20.00 Dnevnik TG 5
20.30 Variete: Striscia la notizia (vodita Ezio Greggio in Enzo Iacchetti)
21.00 Film: Lo specialista - Specialec (pust., ZDA '94, r. L. Llosa, i. Sylvester Stallone, Sharon Stone, James Wood)
23.10 Variete: Maurizio Costanzo Show, vmes (1.00) nočni dnevnik
1.30 Striscia la notizia
1.45 Nan.: Hitchcock

ITALIA 1

6.10 Otroški variete, vmes nizanke in risanke
9.20 Nan.: Lepotica in zver, 10.20 Družina Brock, 11.25 Dva policajca v Chicagu (i. David Marciano)
12.20 Sport studio, 12.25 Odprti studio, 12.50 Fatti e misfatti
12.55 Variete za najmlajše: Ciao Ciao Parade in risanke
14.00 Risanke: Simpsonovi
14.20 Variete: Colpo di fulmine
15.00 Aktualno: Fuego! (vodi Alessia Marcuzzi)
15.30 Nan.: Melrose Place
16.00 Variete za najmlajše, risanke
17.30 Nan.: Herculs
18.30 Odprti studio, vreme, 18.50 Sport studio
19.00 Nan.: Beverly Hills
20.00 Glasb. odd.: Sarabanda
20.45 Film: Super Fantozzi (kom., It. '86, r. N. Parenti, i. P. Villaggio)
22.40 Aktualna odd.: Giro, il figlio di Target (vodi Gaia De Laurentiis)
23.40 Sport: Goals, veliki britanski nogomet
0.10 Fatti e misfatti
0.50 Sport studio, pregled tiska, 1.25 Italija 1 sport

TELE 4

19.30 16.45, 23.00, 1.30 Dogodki in odmevi
13.45 Kosarka
17.30 Sportquattro
19.00 Zoom - Svet dela
20.10 Kosarka lige A2: Juve Caserta-Dinamica GO
21.30 Sportquattro
23.30 Zoom - Svet dela

MONTECARLO

12.45 19.25, 22.35, 1.15 Dnevnik
10.00 Film: Obiettivo Birra (kom., ZDA '83)
14.15 Film: L' uomo chew visse nel futuro (VB '60)
16.00 Variete: Tappeto volante
18.00 Variete: Zap Zap
20.10 Aktualno: Quinto potere?
20.30 Film: Taras il magnifico (pust., ZDA '62)
23.05 Film: La caccia (dram., '66, r. A. Penn, i. J. Fonda)

Slovenija 1

7.30 Vremenska panorama
7.45 Včeraj, danes, jutri
7.50 Videoring
8.20 Jesenski pociitniski program. Lutkovna igrca: Bistr gora, 8.55 nad. Bratovščina sinjega galeba
9.20 Melodije morja in sonca
9.50 Nad.: Otroci noci (1. del)
10.20 Tedenski izbor. Nan.: Zmenki (ZDA, 8. ep.)
10.45 Film R. Polanskega: Slepica ulica, 12.30 Utrip
12.40 Zrcalo tedna
13.00 Poročila
13.05 TV igrca: Hugo (pon.)
13.35 Videostrani
14.40 Tedenski izbor: Ljudje in zemlja, 15.10 Ocetje in sinovi
15.55 Dober dan, Koroska
16.25 TV prodaja
16.55 Videostrani
17.00 Obzornik
17.10 Otroški program: Radovedni Taček: Prah
17.25 Nad.: Pouka je konec (Nizozemska, 9. del)
17.40 Dokumentarna serija: Mejniki (Nemcija, 22.)
18.00 Po Sloveniji
18.40 TV igrca: Lingo
19.00 Včeraj, danes, jutri
19.10 Risanka, 19.15 Zrebanje 3 X 3 plus 6
19.30 TV dnevnik, vreme, sport
20.05 Dosje
21.00 Oddaja o turizmu: Homo turisticus
21.20 Osmi dan
21.55 Včeraj, danes, jutri
22.00 Odmevi, vreme, sport
22.40 Nanizanka: Hudsonova ulica (ZDA, 17. epizoda)
23.10 Film: Maja počni, kar ti srce zazeli (Fr. '95)
0.30 Osmi dan (ponovitev)
1.00 Videoring

Slovenija 2

8.00 Vremenska panorama
9.00 Euronews
9.45 Otroški program: Na potep - Po spominu... (oddaje iz arhiva otroškega in maldinskega progr.)
10.40 Tedenski izbor: Jesenski 3 X 3, 12.15 Okolje in mi: Neznani znani svet ob Dravi
12.45 Sport v nedeljo
13.30 Nasa pesem '97
14.00 Dokumentarna serija: Lazji od zraka (4. del)
14.50 Obzorja duha
15.20 1. Festival Brezice 1997: Koncert Accademie Daniel Israel (2. oddaja)
15.50 Dokumentarna nan.: Hollywood (VB, 3. del)
16.45 Nanizanka: Sedem smrtnih grehov (Avstralija, i. Belinda McClory, Richard Sutherland, 6. del)
17.40 Nan.: Karina in Ari (22.)
18.05 Nanizanka: Lovejoy (VB, i. Ian McShane, Phyllis Logan, Malcolm Tierney, Chris Jury, 7.)
19.00 Recept za zdravo življenje
19.30 Nanizanka: Simpsonovi
20.00 Nadaljevanje: Banan ni (VB, i. Ginnie Hole, Lisa Evans, Sam Snape, 7.)
20.55 Dokumentarna serija: Kri na snegu - Vojna v Rusiji
21.45 Včeraj, danes, jutri
21.50 Pomp
22.50 Brane Roncel izza odra
0.20 Recept za zdravo življenje (ponovitev)

Koper

15.00 Euronews
16.00 Tecaj italijanskega jezika
16.30 Nan.: Joe Forrester
17.15 Istra in..., 17.45 Nan.: Kljuni, zdrabe in rebekini
18.00 Program v slovenskem jeziku: Studio 2 sport
18.30 Sportni portreti
18.45 Primorska kronika
19.00 Tv Dnevnik, vreme, sport
19.30 Eccheccimanca
20.00 Alpe Jadran
20.30 Evropski kulturni magazin: Alica
21.00 Nad.: Pod ognjem nebo
21.55 Vsedanes - TV dnevnik, vreme, 22.10 Euronews
22.30 Sportel (oddaja o zamejskem sportu in spotnikih)
23.30 Studio 2 sport

RADIO**Radio Trst A**

7.00, 13.00, 19.00 Dnevnik; 8.00, 10.00, 14.00, 17.00 Poročila; 7.20 Dobro jutro po naše, vmes Koledar; 8.00 Deželna kronika; 8.10 Iz četrtkovih srečanj, nato Soft music; 9.15 Odprta knjiga: Pogovori s Kosinskim (i. Škamperle, r. M. Sosič, 18. del); 10.10 Koncert simfonične glasbe; 11.30 Jadranska banka v Trstu; 12.00 V središču pozornosti; 12.40 Cecilijanka '96: PS Višarski kvintet; 13.15 Orkestri; 13.30 Kmetijski tednik; 14.00 Deželna kronika; 14.10 Na otroškem valu (pripr. P. Cvelbar); 15.00 Potpuri; 15.30 Mladi val; 17.00 Kulturna kronika; 17.10 Mi in glasba: Pianist I. Lazko; 18.00 Znanstveno raziskovanje: Nezakonska mati v slovenski književnosti; 18.15 Glasba za vse okuse; 19.20 Napovednik.

Radio Opčine

8.30, 12.30, 18.30 Poročila v ital.; 11.30, 15.10, 17.10 Poročila v slov.; 10.30 Matineja; 13.00 Samo za Vas - Ostali Trst (pon.); 20.30 Loža v operi - Un palco all' opera.

Radio Koper

(slovenski program)

6.30, 8.00, 8.30, 9.30, 10.30, 13.30, 14.30 Poročila; 12.30, 17.30, 19.00 Dnevnik; 6.30 Osmrtnice; 7.30 Noč in dan; 7.40 Agencijske zanimivosti; 8.00 Pregled tiska, vreme; 8.50 Kultur-

ni koledar; 10.00 Reggae; 11.00 Intervju; 11.30 Aktualnosti; 13.00 Daj, povej; 15.30 DIO; 16.15 Glasba po željah; 17.00 Iz parlamenta; 17.30 Primorski dnevnik, osmrtnice; 18.00 Glasba in informacije; 19.00 RD RASLO; 20.00 Bla bla radio; 19.30 Večerni program; 22.00 Zrcalo dneva; 21.00 Glasba.

Radio Koper

(italijanski program)

6.15, 8.30, 9.30, 10.30, 13.30, 14.30, 16.30, 17.30 Poročila; 7.15, 12.30, 15.30, 19.30 Dnevnik; 6.00 Almanah; 8.05 Horoskop; 8.15 3X3; 9.15 Govorimo o; 10.00 Pregled tiska; 10.05 Sigla single; 11.00 Caro amico ti scrivo; 11.15 Dialogi; 11.45 Mi in vi; 12.55 pesem tedna; 13.00 L'una blu; 13.55 Casa mia casa tua; 14.10 Vivere oggi; 14.45 Tutto scuola; 18.00 Magic bus; 18.45 Ruoli femminili; 19.25 Sigla single; 20.00 Radio Maribor.

Slovenija 1

5.00, 6.00, 6.30, 7.30, 8.00, 9.00, 10.00, 11.00, 12.00, 14.00, 17.00, 18.00, 23.00 Poročila; 19.00 Dnevnik; 6.45 Dobro jutro, otroci; 8.05 Radio plus; 9.45 Ringaraja; 10.30 Pregled tiska; 12.05 Na današnji dan; 12.30 Kmetijski nasveti; 13.20 Obvestila in osmrtnice; 14.30 Varnostna kultura; 15.30 DIO; 17.05 Ob 17ih; 18.25 Kultura; 18.30 Minute za...; 19.45 Lahko noč, otroci; 20.00 Sofočja; 21.05 Zaprlešite z nami; 22.00 Zrcalo dneva; 22.40 Et-

noglasba sveta; 23.05 Literarni nokturmo.

Slovenija 2

5.00, 6.00, 6.30, 7.30, 8.30, 9.30, 10.30, 11.30, 12.30, 14.30, 16.30, 17.30 Poročila; 19.00 Dnevnik; 7.00 Kronika; 8.05 Poslovne zanimivosti; 8.45 Koledar prireditve; 9.35 Popevki tedna; 10.00 Strokovnjak svetuje; 11.35 Obvestila; 13.45 Gost izbira glasbo, drobne; 15.30 DIO, vmes sport, vreme; 17.00 Evropop; 17.35 Obvestila; 18.00 Vroci stol; 18.50 Črna kronika; 19.30 Popularnih 40; 21.00 Telstar; 22.00 Zrcalo dneva, vreme; 22.30 Vsojo žarometov; 23.15 Mala nočna filmska.

Slovenija 3

7.00, 8.00, 9.00, 10.00, 11.00, 12.00, 13.00, 14.00, 18.00, 22.00 Poročila; 10.05 Kulturna panorama; 11.05 Čas in glasba; 13.05 Repriza; 13.30 Zborovske pesmi 14.05 Izobraževalni program; 15.00 Pihalne godbe; 15.30 DIO; 16.05 Divertimento; 16.45 Ekonomska politika; 17.00 Nove glasb. generacije; 18.05 Kulturni globus; 18.15 Slov. glasb. ustvarjalnost; 19.30 Operni koncert; 20.00 Dvigjena zavesa; 20.30 Koncert Evroradia iz Pariza; 22.30 Komorni studio; 23.50 Napoved sporeda; 23.55 Lirični utrinek.

Radio Koroška

18.10-19.00 Kratki stik.

Primorski dnevnik

Lastnik: Zadruga Primorski dnevnik z o.z. - Trst
Izdajatelj: DZP - PRA.E d.o.z. — Družba za založniške pobude
Trst, Ul. dei Montecchi 6, tel. 040-7796600, fax 040-773715

Tisk: EDIGRAF, Trst

Odgovorni urednik: BOJAN BREZIGAR

Redakciji: Trst, Ul. dei Montecchi 6, tel. 040-7796600, fax 040-772418
Gorica, Drevored 24. maja 1, tel. 0481-533382, fax 0481-532958
Dopisništva: Cedad, Ul. Ristori 28, tel. 0432-731190, fax 0432-730462
Celovec, Wulfengasse 10/H, tel. 0463-318510, fax 0463-318506

Internet: <http://www.primorski.it/>
e-mail: redakcija@primorski.it

Prodajno naročninska služba

Italija: Trst, Ul. Montecchi 6, tel. 040-7796600, fax 040-772418
Gorica, Drevored 24. maja 1, tel. 0481-535723 fax 0481-532958

Cene oglasov

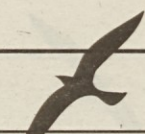
Italija: 1 oglasni modul (širina 1 stolpec, višina 28 mm) 100.000 LIT,
financi in legalni 150.000 LIT, ob praznikih povisek 20%; mali oglasi
1000 LIT beseda; osmrtnice, zahvale in sozolja po formatu. IVA 19%

Cena: 1.500 LIT - 60 SIT

Postni t.r. PRAE DZP st. 11943347
za Slovenijo: mesečna 1.710 SIT, letna 15.000 SIT plačljiva preko
DISTRIEST, Partizanska 75, Sezana, tel. 067-73373
ziro račun 51420-601-27926

Registriran na sodišču v Trstu st. 14 z dne 6. 12. 1998
Član italijanske zveze časopisnih založnikov FIEG

VREMENSKA SLIKA

Iznad zahoda Evrope se je nad naše kraje prehodno razširilo območje visokega zračnega pritiska. V visinah s severozahodnimi vetrovi priteka hladen in bolj suh zrak.

DOLŽINA DNEVA

Sonce vziđe ob 7.41 in
zatone ob 17.57.
Dolžina dneva 10.16.

LUNINE MENE

Luna vziđe ob 3.37 in
zatone ob 17.42.

MORJE

Morje razgibano, temperatura morja 17,5 stopinje C.

PLIMOVANJE

Danes: ob 1.11 najnižje -26 cm, ob 8.01 najvišje 34 cm,
ob 14.32 najnižje -22 cm, ob 20.05 najvišje 14 cm.

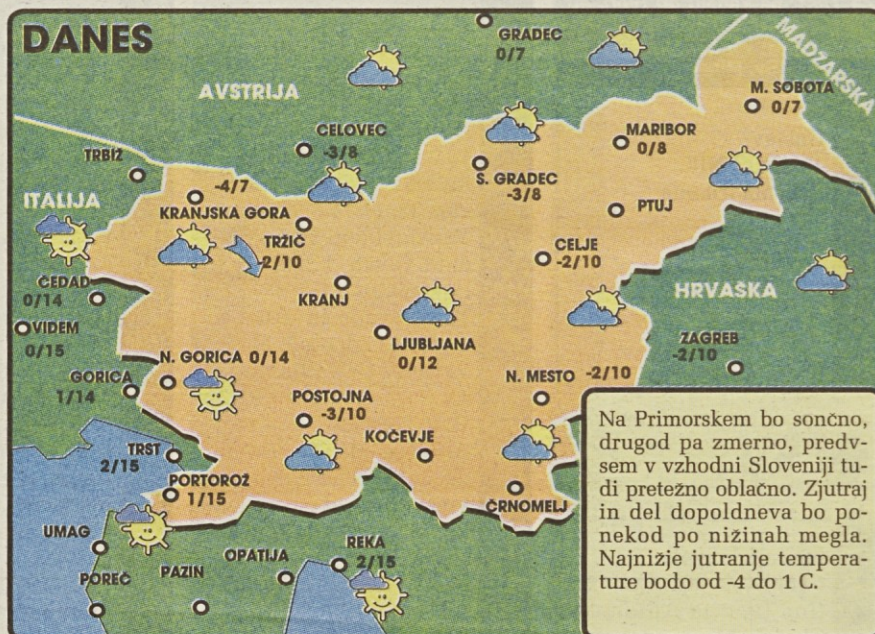
Jutri: ob 1.51 najnižje -28 cm, ob 8.24 najvišje 39 cm,
ob 14.53 najnižje -31 cm, ob 20.41 najvišje 20 cm.

TEMPERATURE V GORAH

	°C		°C
500 m.....	11	2000 m.....	0
1000 m.....	7	2500 m.....	-2
1500 m.....	3	2864 m.....	-4

Vremenska napoved Hidrometeorološkega zavoda R. Slovenije

DANES

Na Primorskem bo sončno, drugod pa zmerno, predvsem v vzhodni Sloveniji tudi pretežno oblačno. Zjutraj in del dopoldneva bo ponekod po nižinah megla. Najnižje jutranje temperature bodo od -4 do 1 °C.

JUTRI

V ponedeljek bo oblačno z manjšimi padavinami, ohladi se bo. V torek bo delno jasno in mrzlo, na Primorskem bo pihala burja.

SVET / SLIKA PRI SLIKI...ZGODBA PRI ZGODBI...PA ŠE RES JE

V prometni nesreči v Turčiji 48 mrtvih

ANKARA - V sinočnji prometni nesreči v pokrajini Konya, 250 km južno od Ankare, je izgubilo življenje 48 oseb, 5 pa jih je bilo ranjenih, je povedal guverner Konye Namik Gunel. Na cesti Konya-Adana v bližini naselja Karapınar v pokrajini Konya sta trčila medkrajevni avtobus in prazna cisterna. Ob trčenju je izbruhnil požar, tako da je zoglenela trupla težko identificirati. Ni se znano, če so med žrtvami nesreče tudi tujci. (STA)

V nesreči avtobusa in cisterne 33 mrtvih

JOHANNESBURG - V trčenju avtobusa in cisterne v južnoafriški pokrajini Natal je umrlo 33 ljudi, 11 pa je bilo ranjenih. Ob trčenju je cisterna eksplodirala in nastal je velik požar, v katerem je

zgorelo 33 potnikov avtobusa. Vzrok za nesrečo še ni znan. (STA-AFP)

Na jugovzhodu Azije še vedno težave zaradi dima

KUALA LUMPUR - Oblasti v Maleziji so ladje danes pozvale, naj se izogibajo Maslake ozine, saj je zaradi dima vidljivost tam zelo slaba, ponekod celo manjša od 500 metrov. Sicer pa je malezijsko ministrstvo za okolje sporočilo, da je zrak v večjem delu države zdaj boljši kot pred tedni, težave so le še v prestolnici Kuala Lumpurju in okolici. Zaradi gozdnih požarov na več indonezijskih otokih je velik del jugovzhodne Azije zajel oblak dima, ki povzroča hude težave že tri mesece. (STA)

Osumljena 22 umorov: na svobodi

KOPENHAGEN - Potem ko je sodnik spustil na svobodo bolniško sestro v domu za ostarele, ki je osumljena, da je na drugi svet spravila kar 22 upokojencev, se je policija obrnila na prizivno sodišče, zbrala je se nove dokaze. A nič ni pomagalo, tudi prizivni sodniki so menili, da zenska lahko odide domov, češ da ne bo zvezala ali zabrisala dokazov.

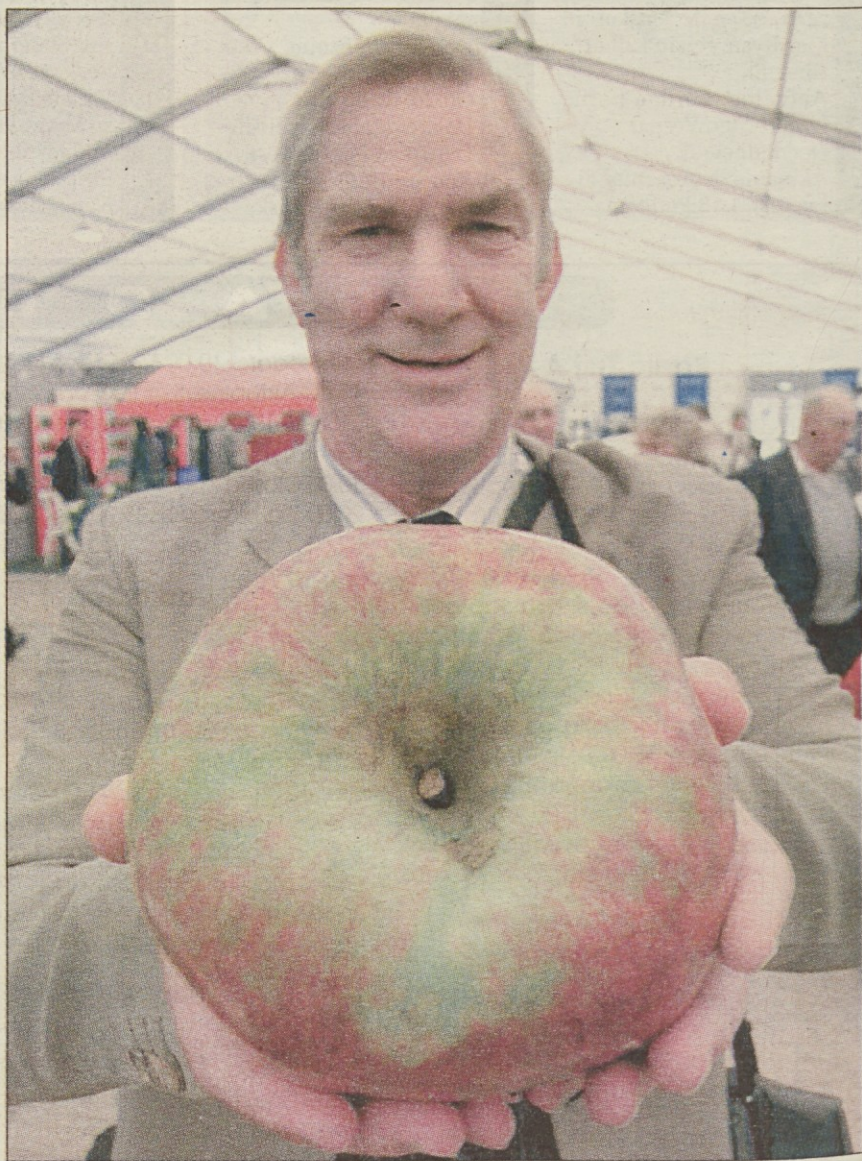
Po 7 letih jih je rešil maček

TEHERAN - Dolgih sedem let so bile zaprte doma v sobi, naposled jih je resil macek, ki je do neke sosedke ponesel sporočilo z obupno prošnjo za pomoč: štiri iranske sestre so sedaj v nekem socialnem centru. Kot so povedali sosedje, je njihova mati zbežala, ko je bila najmlajša hčerka še v povojih, ni več prenašala nasilja moža, ki je zatem otroke zaprl v sobo. Edini stik s svetom je bil macek, ki je prihajal in odhajal skozi razbito steklo na oknu, in prav macku so za vrat privezale sporočilo s prošnjo, naj jih rešijo.

Lov na divjo zver pri Parizu

PARIZ - Zbralo se jih je za celo cetno, obkolili so gozd, nikomur ne dovolijo, da bi se približal: policija, gasilci, zandarji, gozdni čuvaji strnjeno napredujejo med drevesi, ki obkrožajo Saint Germain-en Laye v predmestju Pariza, kjer so opazili panterja. Nasli so že sveže sledove in raztrganega zajca in sedaj skušajo preprečiti, da bi podobna usoda doletela kakšnega izletnika.

Nenavaden sadež na angleškem vrtu

V Guinnessovi knjigi rekordov bo mo imeli odslej, poleg vsemogocih naj-naj, tudi največje jabolko na svetu. Zrastlo je na vrtu 56-letnega angleškega vrtnarja Alana Smitha, ki se

zadovoljno in s ponosom nasmiha nad svojim nenavadnim pridelkom. Gre za jabolko vrste Howgate Wonder. Teško je 1,38 kg., v obsegu pa meri nič manj kot 53,87 cm.

Tudi krokodili so potrebni topline človeške roke

Zobje še niso taki, da bi se jih bilo treba bati. Sicer pa štiri mladi krokodilčki, ki so zagledali luč sveta v krokodilski farmi v južni Franciji tehtajo le pičlih 50 gramov